

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

ਅਕਤੂਬਰ 10, 1986

October 10, 1986

ਸੰਪਾਦਕ: ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ

ਇਹ ਪੀ ਡੀ ਐਫ ਫਾਈਲ ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਸ਼ਿਵਦੇਵ ਸਿੰਘ ਹੁੰਦਲ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਹਰਬੰਸ ਕੌਰ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ
ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ।

ਸ੍ਰੋਤ: ਸੁਖਵੰਤ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਨਿੱਜੀ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਵਿੱਚੋਂ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ

ਸਪਤਾਹਿਕ

Second Class Mail Reg. No. 5991

The Canada Darpan

Punjabi Weekly Newspaper

Weekending October 10, 1986 Vol. 5 No. 39

Price 35¢ Out of Greater Vancouver 50¢ Ph. (604)581-4473

Christopher Trower & Company

Barristers & Solicitors

- Personal Injury ■ Corporate
- Commercial ■ Real Estate
- ਪਰਸਨਲ ਇਨਜਰੀ ● ਕਾਰਪੋਰੇਟ ● ਕਮਰਸ਼ਲ
- ਗੈਜਲ ਇਸਟੇਟ ਲਈ ਯਾਦ ਰੱਖੋ

Christopher M. Trower

Barrister & Solicitor

Ph. (604) 683-5781

801 - 409 Granville St. United Kingdom Building, Vancouver, B.C. V6C 1T2

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਦੇਸ਼-ਭਗਤ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਤੇ ਸਾਬਕਾ ਵਿਧਾਇਕ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿਤੇ



ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ — ਇਹ ਖਬਰ ਬੜੇ ਦੁੱਖ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਘੁਲਾਟੀਏ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ 25 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਉਹ ਗੁਰਮੁਖ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਰਹਿ ਚੁਕੇ ਸਨ। ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਸਕੱਤਰੇਤ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਚਿਰ ਪੰਜਾਬ ਇਕਾਈ ਦੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਕੱਤਰ ਵੀ ਰਹੇ।

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਚਾਲੀਵਿਆਂ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਚਲੇ ਗਏ ਸਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਅਰਪਣ ਕੀਤੀ।

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਮਾਹਿਲਪੁਰ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਪਿੰਡ ਲੰਗੇਰੀ ਸਾਈਕਲ ਉੱਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਮੋਟਰ ਸਾਈਕਲ ਉੱਤੇ ਸਵਾਰ ਦੋ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਿੱਠ ਵਿਚ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰੀਆਂ। ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦਾ ਨਾਂ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ ਸੀ ਪਰ 1948 ਵਿਚ ਭਾਰਤ ਪਹੁੰਚਣ ਉੱਤੇ ਉਹ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸਨ।

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ 1937 ਵਿਚ ਕੈਨੇਡਾ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਗਿਆਰਾਂ ਸਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਮਿਆਂ ਲਈ ਘੋਲ ਕੀਤਾ। I.W.A. ਦੇ ਉਹ ਫਾਊਂਡਰ ਮੈਂਬਰ ਸਨ। 1946 ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨੇ I.W.A.

ਦੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਮੰਗਾਂ ਲਈ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਵਿਚ ਰੋਸ ਮਾਰਚ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਵੀ ਕੀਤੀ।

ਮੌਤ ਉੱਤੇ ਸਦਮਾ

ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਸਮੁੱਚੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਉੱਤੇ ਸੋਗ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਹੈ। ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਮੇਅਰ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰ ਮਿ: ਹੈਰੀ ਰੈਂਕਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨੂੰ 1940 ਤੋਂ ਜਾਣਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਮਿਤਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਨ। ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੌਰਸ ਰੌਸ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼੍ਰੀ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲੀਡਰ ਸਨ ਅਤੇ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਲੇਖੇ ਲਾਈ।

ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਲੋਂ ਸ਼ੋਕ ਸਮਾਗਮ

12 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਸਮੁੱਚੀ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਲੋਂ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਅਤੇ ਦਰਦਨਾਕ ਮੌਤ ਉੱਤੇ ਸ਼ੋਕ ਸਮਾਗਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੋਗ ਦੀ ਲਹਿਰ

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦੀ ਮੌਤ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸਭ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਮਾਤਮ ਦੀ ਲਹਿਰ ਚਲਾ ਦਿਤੀ। ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਰਾਜਸੀ ਪਾਰਟੀਆਂ

ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਛੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਜੱਜ ਨੇ ਲੈਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ

ਨੀਊਵੈਸਟਮਿਨਸਟਰ — 'ਸਨ' ਅਖਬਾਰ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਐਲਨ ਮੈਕਕਰਨ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਛੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਇਸ ਲਈ ਨਹੀਂ ਲਈਆਂ ਗਈਆਂ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਭਰੋਸਾ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਛੇ ਵਿਅਕਤੀ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੱਤ, ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਸੁਖਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਤੇ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਚੌਡਸਾ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਜੱਜ ਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਤਿੰਨ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਈ ਗਈ।

ਆਦਰਨੀਆਂ ਜੱਜ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 25 ਮਈ ਨੂੰ ਮਲਕੀਅਤ ਸਿੰਘ ਸਿੰਘੂ ਉੱਤੇ ਹਮਲੇ ਕਾਰਨ ਕੈਨੇਡਾ ਦੇ ਕੌਮਾਂਤਰੀ ਮਾਣ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਥੇ ਲੋਕ ਸੋਰ ਲਈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

“ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਉੱਤੇ ਇਹ ਚਾਰਜ ਲੱਗਿਆ ਹੈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਰਿਹਾ ਕਰਨਾ ਪਬਲਿਕ ਤੌਰ ਤੇ ਠੀਕ ਨਹੀਂ।”

ਜਲੰਧਰ ਵਿਚ ਤਿੰਨ ਕਤਲ

ਜਲੰਧਰ — ਜਲੰਧਰ ਲਾਗੇ ਇਕ ਬਸਤੀ ਵਿਚ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਨੇ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਕੇ ਤਿੰਨ ਸੜਕ ਉੱਤੇ ਤੁਰੇ ਜਾਂਦੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੌਤ ਦੇ ਘਾਟ ਉਤਾਰ ਦਿਤਾ। ਇਕ ਬੱਚਾ ਵੀ ਗੋਲੀਆਂ ਨਾਲ ਜ਼ਖਮੀ ਹੋਇਆ।

ਇਕ ਹੋਰ ਥਾਂ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਏ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਹੱਥੋਂ ਫੱਟਣ ਹੋਏ।

ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀਆਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਪਾਰਟੀ ਸਕੱਤਰ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮਲਹੋਤਰਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦਾ ਕਤਲ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਦੇ ਕਛਨ ਵਿਚ ਆਖਰੀ ਕਿੱਲ ਸਾਬਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀਆਂ ਦਿਤੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦੇਸ਼-ਭਗਤਾਂ ਦੇ ਹੱਸਲੇ ਨਹੀਂ ਢਾਹ ਸਕਦੀਆਂ। ਸ: ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਸ਼ੋਕ ਸੰਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਆਪਣੇ ਅੰਤਮ ਸਾਹਾਂ ਉੱਤੇ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਵਰਗੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਉੱਤੇ ਹਮਲਾ ਕੋਈ ਬੁਜ਼ਦਿਲ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਡੈਲਟਾ-ਸਰੀ ਨਿਵਾਸੀਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਹੋਰ ਥਾਂ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ — ਸਿੱਧੇ ਸਕਾਟ ਰੋਡ ਉੱਤੇ ਚਲੇ ਆਓ

ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਬਣਵਾਓ — 40 ਸਾਲ ਦਾ ਤਜਰਬਾ

PH. 588-5808

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਚਾਂਦੀ ਦੇ ਗਹਿਣੇ ਸਪੈਸ਼ਲ
ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਡੀਜ਼ਾਈਨਾਂ ਵਿਚ
ਹਨ - ਆਓ ਤੇ ਆ ਕੇ ਦੇਖੋ

ਫਗਵਾੜੇ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਦੁਕਾਨ

ਏ. ਸੀ. ਜਿਊਲਰਜ਼.



9373 - 120 St. Delta, B.C.

ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਵਾਲੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ

ਵਿਕਟੋਰੀਆ — ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਬਰਾਇਨ ਸਮਿਥ ਨੇ 12 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਵਾਰੇ ਇਕ ਪੁਲੀਸ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਰਾਜਸੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਮਲਟੀਰੈਸ਼ੀਅਲ ਅਤੇ ਮਲਟੀਕਲਚਰਲ ਸਿਮਪੋਜੀਅਮ ਜੋ ਮਾਰਚ ਮਹੀਨੇ ਵਿਚ ਹੋਇਆ ਸੀ ਦੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਸਦਕਾ ਹੋਈ ਹੈ।

ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਅਨੁਸਾਰ ਇਸਦਾ ਮੁਖ ਮਕਸਦ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਐਥਨਿਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਅਤੇ ਐਥਨਿਕ ਗਰੁਪਾਂ ਦੀ ਨਿਗਰਾਨੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਨਿਗਰਾਨੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਨੀਅਰ ਪੁਲੀਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਗਰੁਪਾਂ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਿਮਪੋਜੀਅਮ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲਿਆ।

“ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਮੁਖ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਦਿਖ-ਘੱਟਗਿਣਤੀਆਂ ਵਿਚ ਤਾਲਮੇਲ ਆਪਸੀ ਸਮਝ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ ਆਪਸ ਵਿਚ”

ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਨੇ ਕਿਹਾ। ਉਹਨਾਂ ਅਗੇ ਕਿਹਾ ਇਹ ਰਾਜਕੀ ਕਮੇਟੀ ਸਿਮਪੋਜੀਅਮ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨੀਤੀਆਂ ਘੜੇਗੀ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗੀ। ਮੈਂ ਇਹ ਆਸ ਰਖਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਕ ਕਮੇਟੀ ਨਾਂ ਸਿਰਫ ਪੁਲੀਸ ਤੇ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰਖੇਗੀ ਸਗੋਂ ਇਸਦੇ ਵਾਧੇ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰੇਗੀ ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਜੋ ਵੱਖਰੀ ਵੱਖਰੀ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਬੀ. ਸੀ. ਦੇ ਲੋਕ ਹਨ।

ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਅਟਾਰਨੀ ਜਨਰਲ ਦੀ ਮਨਿਸਟਰੀ ਦਾ ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਕਰੇਗਾ।

ਇਸ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰੌਨ ਬਾਇਲ ਜੋ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪੋਲੀਸਿੰਗ ਪਰੋਗਰਾਮ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਦੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੇ ਨਾਂ ਹਨ — ਮਿਸ ਅਕਰਮ ਬਾਹਰਮੀ - ਕਮੇਟੀ ਫਾਰ ਰੇਸ਼ੀਅਲ ਜਸਟਿਸ, ਮਿ: ਟੋਮੀ ਟਾਓ — ਚੀਨਿਆਂ ਦੀ ਬੈਨੇਵਲੈਟ ਐਸੋ., ਮਿ: ਅਕਰਮ ਖਾਕੀ - ਕਮੇਟੀ ਫਾਰ ਰੇਸ਼ੀਅਲ ਜਸਟਿਸ, ਮਿਸ: ਹਾਇਨ ਵਾਈ ਕਨੇ: ਹਿਊਮਨ ਰਾਈਟਸ ਕਮੇਟੀ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਜੋ ਮੈਂਬਲ — ਵੈਨਕੂਵਰ ਪੁਲੀਸ ਡਿਪਾਰਟ., ਮਿਸਟਰ ਪੀ ਕਾਸਬੀ ਜੋਨਜ਼: ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪੁਲੀਸ ਅਕੈ., ਮੋਤਾ ਸਿੰਘ ਝੀਤਾ - ਖਾਲਸਾ ਦੀਵਾਨ ਸੁਸਾਇਟੀ, ਮਿਸਟਰ ਮੁਹੰਮਦ ਯਾਸੀਨ ਖਾਨ - ਕੈਨੇ: ਸੁਸਾਇਟੀ ਆਫ ਫਿਜੀਅਨ ਮੁਸਲਿਮਜ਼, ਮਿਸਟਰ ਸੁਖ ਖੋਸਲਾ — ਵਿਸ਼ਵ ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਮਿਸਟਰ ਮੋਹਿੰਦਰ ਗਰੇਵਾਲ - ਪ੍ਰ: ਨਕੋਈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਫੀ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਪੁਲੀਸ ਕਮੇਟੀ ਵਿਚ ਹਨ।

ਰੂਸ ਨੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕਣਕ ਵਿਚ ਕੋਈ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾ ਲਈ

ਰੂਸ ਜੋ ਪੱਛਮੀ ਮੁਲਕਾਂ ਤੋਂ ਭਾਰੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਚ ਕਣਕ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਸਭ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਣਕ ਰੂਸ ਨੂੰ ਵੇਚਦਾ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਕਣਕ ਦੀ ਕੀਮਤ ਘਟਾ ਕੇ ਵੇਚਣ ਦੀ ਅਤੇ ਮੁਖ ਖਰੀਦਦਾਰ ਰੂਸ ਨੂੰ ਰਿਝਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ। ਪਰ ਰੂਸੀਆਂ ਨੇ ਘਟਾਈ ਕੀਮਤ ਵਾਲੀ ਅਮਰੀਕੀ ਕਣਕ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦੀ। ਰੂਸ ਵਲੋਂ ਕਣਕ ਨਾ ਖਰੀਦਣ ਕਰਕੇ ਅਮਰੀਕੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦਾ ਬਹੁਤ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਕੈਨੇਡਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੂਸ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਕਣਕ ਖਰੀਦੇ ਤਾਂਕਿ ਇਹ ਆਪਣੀ ਖੇਤੀ ਸਨਅਤ ਨੂੰ ਬਚਾ ਸਕਣ ਜੋ ਅੱਜ ਕਲ ਬਹੁਤ ਘਾਟੇ ਵਿਚ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ 385 ਕਰੋੜ ਟਨ ਕਣਕ ਦੇ ਭੰਡਾਰ ਦਾ ਮੁੱਲ ਘਟਾ ਕੇ ਵੇਚਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਮਰੀਕੀ ਕਣਕ ਖਰੀਦਣ ਬਜਾਏ ਰੂਸੀਆਂ ਨੇ ਦਸ ਲੱਖ ਟਨ ਕਣਕ ਯੂਰਪੀਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਵਿਚ ਕਲ ਖਰੀਦੀ ਤੇ ਅਮਰੀਕੀਆਂ ਦੀਆਂ ਆਸਾਂ ਤੇ ਪਾਣੀ ਫੇਰਿਆ।

ਲਾਹੌਰ ਵਿਚ ਸੱਤ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ : ਪਾਕਿਸਤਾਨੀ ਪੁਲਸ ਨੌਕਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੁਕਮ ਮੰਨਦੀ ਹੈ

—ਕਿਮ-ਬੋਲਨ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ—



FOUR OF ACCUSED: Balbir Singh, Edmonton; Bhupinder Singh, Williams Lake; Balbir Singh, Calgary; and Satinderpal Singh, Surrey.

ਲਾਹੌਰ (ਪਾਕਿਸਤਾਨ) — ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ‘ਸਨ’ ਅਖਬਾਰ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟਰ ਕਿਮ ਬੋਲਨ ਲਾਹੌਰ ਦੇ ਦੌਰੇ ਤੋਂ ਮੁੜੀ ਹੈ ਤੇ ਉਸਨੇ 27 ਸਤੰਬਰ, 1986 ਦੇ ਅਖਬਾਰ ਵਿਚ ਰੀਪੋਰਟ ਦਿੰਦਿਆਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਤਿੰਦਰਪਾਲ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਛੇ ਸਾਥੀ ਜੋ ਯੂਥ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਮੌਜੂਦਾ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿਚ ਘੁੰਮ ਰਹੇ ਹਨ, 24 ਘੰਟੇ ਪੁਲਸ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਰਦਲ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਪੁਲਸ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨੌਕਰਾਂ ਵਾਂਗ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਪਹਿਲੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਉਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਮਹਿਮਾਨ ਬਣਕੇ ਗੈਸਟ ਹਾਊਸ ਠਹਿਰੇ। ਪਿਛਲੇ ਮਈ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਉਹ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿਚ ਹਨ।

ਛੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ, ਵਿਲੀਅਮਜ਼ਲੇਕ ਦਾ ਭੂਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਕੈਲਗਰੀ ਦਾ ਬਲਬੀਰ ਸਿੰਘ, ਟਰਾਂਟੋ ਦੇ ਹਰਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ, ਐਡਮਿੰਟਨ ਦਾ ਬਲਬੀਰ ਸਤਿੰਦਰਪਾਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਦੇ ਸਾਥੀ ਵੀ ਉਥੇ ਹਨ।

ਸਰੀ ਦੇ ਵੈਲਡਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਮ ਬੋਲਨ ਨੂੰ ਕਿਹਾ, “ਹੁਣ ਲਹਿਰ ਕੁਝ ਸੁਸਤ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਨੂੰ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਹੇ। ਮੈਂ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਉਥੋਂ ਮਸ਼ੀਨਗੰਨਾਂ ਮਿਲ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।”

ਯੂ. ਕੇ. ਦੀ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚੋਂ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰਥਕ

ਅਮਰੀਕਾ ਅੱਖਾ

ਬਲੈਕਪੁਲ — ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਜਿਸਦੀ ਕਿ ਸਾਲਾਨਾ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਬਲੈਕਪੁਲ ਵਿਖੇ ਚਲ ਰਹੀ ਹੈ, ਇਸਦੇ ਲੀਡਰ ਨੀਲ ਕੀਨੋਕ ਨੇ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇ ਅਸੀਂ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਈ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੇ ਅੱਡੇ ਖਤਮ ਕਰਾਂਗੇ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਵਿਚੋਂ ਉਹਨਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਵਿਰੋਧੀ ਨੀਤੀ ਨਾਲ ਨਾਟੋ ਨੂੰ ਕਾਫੀ ਕਰਾਰੀ ਸੱਟ ਵੱਜੇਗੀ ਤੇ ਅਮਰੀਕੀ ਡੀਫੈਂਸ ਸਕੱਤਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਲੇਬਰ ਪਾਰਟੀ ਨਾਟੋ ਸੰਧੀ ਨੂੰ ਪਿਛੇ ਧੱਕ ਰਹੀ ਹੈ। ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਸ ਟਿੱਪਣੀ ਦਾ ਉਤਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਲੇਬਰ ਲੀਡਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਨਾਟੋ ਸੰਧੀ ਦੇ ਕਈ ਹੋਰ ਮੁਲਕ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ, ਡੈਨਮਾਰਕ ਅਤੇ ਨਾਰਵੇ ਜੋ ਕਿ ਨਾਟੋ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਵੀ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਆਪਸੀ ਧਰਤੀ ਤੇ ਬੀੜਨ ਦੇ ਵਿਰੁਧ ਹਨ ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਇਕੱਲੇ ਨਹੀਂ।

ਸੁਪਰ ਫੋਟੋ

Passport Photos 5 Mins. Service

Quality Portraits

Super Photo Studio

9375 - 120th St. (Scott Rd.) Delta



Memories Restored

ਅਸੀਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਫੋਟੀਆਂ ਫੋਟੋਆਂ ਮੁੜ ਨਵੀਆਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ — ਬਲੈਕ ਐਂਡ ਵਾਈਟ ਫੋਟੋਆਂ ਕੱਲਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ

Off. 589-4668

Res. 596-3770

ਫਾਰਮਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਲਈ

ਖੁਸ਼ਖਬਰੀ

- ਕੰਮ ਘੰਟਿਆਂ ਨਾਲ ਚੱਲ ਰਿਹਾ ਹੈ
- ਗੋਭੀ, ਬਰਾਕਲੀ ਕੱਟਣ ਦਾ ਕੰਮ
- ਆਲੂਆਂ ਦਾ ਕੰਮ
- ਸਪਰੋਟਾਂ ਦਾ ਕੰਮ ਵੀ ਹੈ
- ਕੰਮ ਕੀਤੇ ਦੀਆਂ ਸਟੈਂਪਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ।

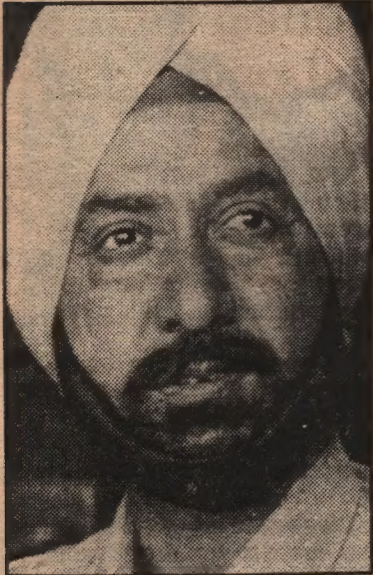
ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :

584-8359

ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਬਿਨਿੰਗ

Bining Enterprises Ltd.

ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਾਥ ਛੱਡ ਗਿਆ



MANMOHAN SINGH:
says he fears arrest

ਗਿਆ ਹੈ। ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਡਰ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਿਸ ਉਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਵੇਗੀ।

ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕਹਿ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਨਾਂ ਉਤੇ ਕੋਈ ਬਿਆਨਬਾਜ਼ੀ ਨਾ ਕਰੇ।

ਰੋਲਾ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਤੋਂ ਪਿਆ

ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਨੀਊਵੈਸਟਮਿਨਸਟਰ ਵਿਚ ਹੋ ਰਹੀ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਸਮੇਂ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਮਤਭੇਦ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਏ। ਕੁਝ ਲੋਕ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਸਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਇਸਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਸਨ। ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸੀ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਨੌਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜੱਜ ਨੇ ਰਾਖਵਾਂ ਰੱਖਣ ਪਿਛੋਂ ਸੋਮਵਾਰ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾ ਦਿਤਾ।

ਤਿੰਨਾਂ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤ ਹੋ ਗਈ

ਫੁੰਮਣ ਸਿੰਘ ਸੰਧੜ, ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਗਰਚਾ ਅਤੇ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਪੰਜਾਹ ਪੰਜਾਹ ਹਜ਼ਾਰ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਉਤੇ ਰਿਹਾ ਕਰ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜਦ ਕਿ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ ਤੇ ਪਿਆਰਾ ਸਿੰਘ ਨੱਤ ਦੀ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਚਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਅਟਵਾਲ, ਸੁਖਦਿਆਲ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ ਅਤੇ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਢੀਂਡਸਾ ਦੀਆਂ ਜ਼ਮਾਨਤਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈਆਂ।

ਵੈਨਕੂਵਰ — ਵੈਨਕੂਵਰ 'ਸਨ' ਦੀ ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਰੈਸਟੋਰੈਂਟ ਦਾ ਮਾਲਕ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਜੋ ਅਕਸਰ ਰੋਡੀਓ, ਟੀ. ਵੀ. ਅਖਬਾਰਾਂ ਆਦਿ ਲਈ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਬੁਲਾਰਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਉਹ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ

ਸ਼ੋਕ ਸਮਾਚਾਰ

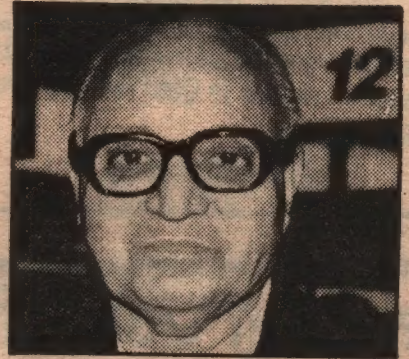
ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੈਂਚਲ ਸਿੰਘ ਬਿਹਾੜਾ ਅਤੇ ਅਮਰਜੀਤ ਕੌਰ ਬਿਹਾੜਾ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਡੇਕਨ ਨਿਵਾਸੀ ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿਹਾੜਾ ਸਵਰਗਵਾਸ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਸੁਖਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਿਹਾੜਾ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਤਾ ਪਿਤਾ ਵਲੋਂ ਸਾਧਾਰਨ ਪਾਠ ਦਾ ਭੋਗ 11 ਤਾਰੀਕ ਸ਼ਨਿਚਰਵਾਰ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ ਇਕ ਵਜੇ ਡੇਕਨ ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਖੇ ਪਵੇਗਾ।

ਫੋਨ : 748-3472

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਰੌਸ ਦੀ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ 5644 ਰਹਿ ਗਈ

ਵੈਨਕੂਵਰ — ਇਕ ਸੂਚਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ 1 ਅਕਤੂਬਰ, 1986 ਛੇ ਵਜੇ ਤੱਕ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਲੈਣ ਵਾਲਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਰੌਸ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਵਿਚ 5644 ਸੀ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ

ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ
ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦੀ
ਯਾਦ ਵਿਚ
ਸ਼ੋਕ ਸਮਾਗਮ



CANADIAN

ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਅਤੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨਾਂ ਵਲੋਂ

12 ਅਕਤੂਬਰ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਭੇਦ ਵਜੇ ਬਾਅਦ
ਦੁਪਹਿਰ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ

ਸਥਾਨ : I.W.A. Union Hall
2859 - Commercial Drive (Corner of 13th Ave.)
Vancouver, B.C.

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਅਗਲੇ ਅੰਕ ਵਿਚ ਦਿਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਪੁਛਗਿਛ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ

ਮੱਖਣ ਟ੍ਰੱਟ 437-5666

ਪਿਛਲੇ ਸਾਲ ਬਾਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਲਗਪਗ ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਸੀ ਅਤੇ 1984 ਦੀ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਸਮੇਂ ਉਨ੍ਹੀ ਹਜ਼ਾਰ ਦੇ ਲਗਪਗ ਸੀ।

ਮੈਂਬਰਸ਼ਿਪ ਦੀ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਚੰਭੇ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣੀ ਦੱਸੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ROKKO SAREES & FABRICS

6201 Fraser Street

VANCOUVER

Tel: 327-3033

ਰੋਕੋ ਸਾੜੀਜ਼ ਹਫਤੇ ਦੇ ਸੱਤੇ ਦਿਨ
ਖੁਲ੍ਹਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ



ਰੋਕੋ ਸਾੜੀਜ਼ ਉਤੇ ਹਰ ਮੰਗਲਵਾਰ ਨੂੰ
ਸਪੈਸ਼ਲ ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੇਲ ਲੱਗਦੀ ਹੈ

THE CANADA DARPAN

(Punjabi Weekly Newspaper)

P.O.BOX 265

Surrey, B.C. V3T 4W8

Chief Editor: (Hon.) DARSHAN GILL

Art: N. DHALIWAL

All office holders of CANADA DARPAN are honorary associates.
'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਵਿਚ ਛਪੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਲਈ ਲੇਖਕ ਆਪ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ। ਐਡੀਟਰ ਜਾਂ ਪਬਲਿਸ਼ਰ ਦਾ ਉਹਨਾਂ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

Ph. 581-4473

ਮਹਾਨ ਆਗੂ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਦੇਸ਼ ਭਗਤ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਆਗੂ ਸਾਮਰਾਜੀ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ ਖਬਰ ਸੁਣਕੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚੋਂ ਸੈਂਕੜੇ ਫੋਨ ਆਏ ਜਿਵੇਂ ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸੱਚ ਦਾ ਯਕੀਨ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਆ ਰਿਹਾ। ਕੋਈ ਸਹੀ ਸੋਚ ਵਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਇਹ ਸੋਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਆਗੂ ਨੂੰ ਜਿਸਨੇ ਆਪਣੀ ਉਮਰ ਦੇ ਸੱਤਰ ਵਰ੍ਹੇ ਆਪਣੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਦੀ ਬਿਹਤਰੀ ਖਾਤਰ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਹੋਣ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਦਰਦਨਾਕ ਫੰਗ ਨਾਲ ਭੁਜਦਿਲਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪਿਛਿਓਂ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਰਕਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਸ਼ੁੱਧ ਅਰਾਮ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਰਗੇ ਸਰਮਾਏਦਾਰ ਮੁਲਕ ਨੂੰ ਨੁਕਰਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਗਰੀਬ ਲੋਕਾਂ ਖਾਤਰ ਜੁਝਣ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਪਹੁੰਚੇ।

ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਇਕ ਅਣਥੱਕ ਵਰਕਰ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਤੱਕ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਵੀ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਗੀਟਾਇਰਡ ਵਰਕਰ ਵਿਲਿਸ ਸਪਾਰਲਾ ਨੇ ਫੋਨ ਉੱਤੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ 'ਦਰਸ਼ਨ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬੀ. ਸੀ. ਦੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਸੰਗਠਤ ਕਰਕੇ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਲਹਿਰ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿਤਾ ਜੋ ਅੱਜ ਬੀ. ਸੀ. ਦੀ ਅਹਿਮ ਲਹਿਰ ਹੈ।' ਵਿਲਿਸ ਦੀ ਮੁਰਾਦ I.W.A. ਤੋਂ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਜਥੇਬੰਦ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਨੇ ਅਹਿਮ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ।

ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੇ ਝੋਲੀ ਚੁਕ ਜੋ ਅੱਜ ਮਰਜ਼ੀ ਪਏ ਕਹਿਣ ਪਰ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਵਰਗੇ ਯੋਧਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਅੰਝਾਈਂ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ। ਬੇਕਸੂਰਾਂ ਦਾ ਫੁਲਿਆ ਖੂਨ ਗਲਤ ਲਹਿਰਾਂ ਨੂੰ ਹੁੰਝ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਦੇਸ਼ ਦੇ ਟੁਕੜੇ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਆਪਣੀ ਤਾਕਤ ਅਜਮਾਈ ਕਰਕੇ ਦੇਖ ਚੁਕੀਆਂ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਪਣੀਆਂ ਸਫਾਂ ਬਿਖਰ ਚੁਕੀਆਂ ਹਨ।

ਕਾਮਰੇਡ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਦਾ ਨਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਵੀ ਯਾਦ ਕਰਨਗੀਆਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਆਪਣੇ ਲਹੂ ਦਾ ਹਰ ਕਤਰਾ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਨਿਛਾਵਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ "ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਅੱਜ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਜਰਵਾਣੀ ਤੇ ਅਤਿਆਚਾਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਤੇ ਇਸਦੇ ਸਹਾਇਕ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪਿਛਲੇ ਚਾਲੀ ਸਾਲਾਂ ਵਿਚ ਕੋਰੀਆ, ਵੀਅਤਨਾਮ, ਫਸਲਤੀਨ, ਨਿਕਾਰਾਗਵਾ, ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼, ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ ਆਦਿ ਵਿਚ ਸੁਤੰਤਰਤਾ ਲਈ ਜੁਝਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਘਾਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਮਲ ਵਿਚ ਜ਼ਿਆ-ਉਲ-ਹੱਕ ਵਰਗੇ ਗ਼ਦਾਰ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਭਾਈਵਾਲ ਹਨ।"

ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਪੁਜੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਦੀ ਪਾਕਿਸਤਾਨੀਆਂ ਨੂੰ ਦੇਣ ਹਨ ਅਤੇ ਹੁਣ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਨਾਲ ਲੜਾਈ ਫੈਸਲਾਕੁਨ ਮੋੜ ਤੇ ਪੁਜਣ ਵਿਚ ਦੇਰ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗੀ।

ਜੇ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੀ
ਬੇਰ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ
ਉਹ ਘਾਟ ਦੇ ਵੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ,
ਕਲੰਕ ਤੋਂ ਬਚਣ ਵਾਲੇ ਹੀ
ਸ਼ਹੀਦ ਬਣਦੇ ਹਨ।
ਇਹ ਬਚੀ-ਖੁਚੀ ਲੰਕਾ
ਆਪਣੀ ਹੈ, ਤੇਰੀ ਹੈ
ਹੋਜੀਆਂ ਨੇ
ਤੇਰੇ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਬਣਨਾ

ਪੰਜਾਬ ਭਾਇਰੀ : ਮਾਮਲਾ ਗਗਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ

ਸੁਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਲੜਕੇ ਗਗਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਬਰਨਾਲਾ ਦੇ ਈਮਾਨਦਾਰ ਬਿੰਬ ਦਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਵਿਗਾੜ ਸਕਿਆ ਪਰ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਈ ਵਜ਼ੀਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੋਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਲਪੇਟੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਅਤੇ ਸਮਗਲਰਾਂ ਨਾਲ ਹਨ। ਪਰ ਅਤਿਵਾਦੀ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਫੜੇ ਜਾਣ 'ਤੇ (ਜੋ 38 ਮੁੱਖ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਹੈ) ਉਸਨੇ ਗਗਨਜੀਤ ਦਾ ਨਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਫੁਡਾਉਣ ਦਾ ਉਪਰਾਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਉੱਤੇ ਮੁਕਤਸਰ ਕਤਲ ਕਾਂਡ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਬੱਸ ਵਿਚ ਪੰਦਰਾਂ ਬੇਕਸੂਰੇ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ। ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਪ੍ਰੈਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਬੁਲਾਕੇ ਇਸ ਦੋਸ਼ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਪਰ ਵਿਰੋਧੀ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਨੇ ਮੌਕੇ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਰਨਾਲਾ ਨੂੰ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਵੀ ਦਿਲਚਸਪ ਹੈ। ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ 19 ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਹੈ। ਉਹ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਖੱਪਿਆਂ ਵਾਲੀ (ਜੋ ਮੁਕਤਸਰ ਕਾਂਡ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ) ਤੇ ਮੁਕਤਸਰ ਦੇ ਇਕ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਤੇ ਹੋਰ ਦੋ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਨਾਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ 7 ਸੈਕਟਰ ਵਿਚ ਇਕ ਘਰੋਂ ਵੀ. ਸੀ. ਆਰ. ਲੈਣ ਗਏ। ਮਾਲਕ ਮਕਾਨ ਦੀ ਪਤਨੀ ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਘਰ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੀ. ਸੀ. ਆਰ. ਖੋਹ ਲਈ ਕਿਉਂਕਿ ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਘਰ ਵਿਚ ਇਕੱਲੀ ਸੀ। ਗੀਵਾਲਵਰ ਦਾ ਮੁੱਠਾ ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਦੇ ਸਿਰ ਵਿਚ ਮਾਰਿਆ ਤੇ ਉਥੋਂ ਭੱਜ ਪਏ। ਜਸਵੰਤ ਕੌਰ ਨੇ ਰੋਲਾ ਪਾ ਦਿਤਾ। ਬਲਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਅਤੇ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫੜੇ ਗਏ ਪਰ ਤਿੰਨ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਦੌੜ ਗਏ। ਪੁਲਸ ਨੇ ਮਾਰੂਤੀ ਕਾਰ (ਨੰ: ਪੀ. ਏ. ਡੀ. 1) ਫੜ ਲਈ।

ਸ਼ੁਰੂ ਵਿਚ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਆਪਣਾ ਨਾਂ ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਦੱਸਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਜ਼ਿਲਾ ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਕਹਿੰਦਾ ਰਿਹਾ। ਗੁਰਦਾਸਪੁਰ ਪੁਲਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਪਿੰਡ ਵਿਚ ਕਾਬਲ ਸਿੰਘ ਨਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਪੁਲਸ ਦੀ ਸਖਤੀ ਉੱਤੇ ਉਹ ਆਪਣਾ ਅਸਲੀ ਨਾਂ ਮੰਨ ਗਿਆ। ਇਥੇ ਆ ਕੇ ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਰਾੜ ਤੇ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਲੜਕੇ ਦਾ ਨਾਂ ਲਿਆ ਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਮੁਖ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਆਇਆ। ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਰਾੜ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਲਈ ਗਗਨਜੀਤ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨ ਕਾਰਨ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਵੀ ਗਗਨਜੀਤ ਬਾਰੇ ਸ਼ੱਕ ਪੈਦਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਪੁਲਸ ਮੁਖੀ ਆਰ. ਕੇ. ਓਹਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਗਗਨਜੀਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਰਾੜ ਨਾਲ ਸਖਤੀ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਦੇ ਕਹਿਣ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਨਹੀਂ। ਪਰ ਸਿਧਾਰਥ ਸ਼ੰਕਰ ਰੇਅ ਦੀ ਸਖਤੀ ਕਾਰਨ ਗਗਨਜੀਤ ਦੀ ਗੱਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾ ਦਿਤਾ।

ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਗਗਨਜੀਤ ਤੇ ਬਰਾੜ ਇਕ ਔਰਤ ਨੂੰ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ ਉੱਤੇ ਜਾਣਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਰਾਹੀਂ ਹੀ ਦੋਵੇਂ ਮਿਲੇ ਸਨ। (ਪੁਲਸ ਉਸ ਔਰਤ ਦੀ ਭਾਲ ਵਿਚ ਹੈ)। ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਕਿ ਮਾਰੂਤੀ ਕਾਰ ਸਰਬਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸੇਖੋਂ ਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਬੋਹਰ ਦਾ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਹੈ ਤੇ ਗਗਨਜੀਤ ਦਾ ਜਮਾਤੀ ਹੈ। ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਗਗਨਜੀਤ ਨਾਲ ਬਰਨਾਲੇ ਦੀ ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਦਾ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵੀ ਸੀ। ਇਹ ਕਾਰ ਅਕਸਰ ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਰਾੜ, ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਵਰਿਆਮ ਸਿੰਘ ਵਲੋਂ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਬਰਨਾਲੇ ਦੀ ਹਿਫਾਜ਼ਤ ਖਾਤਰ ਗਗਨਜੀਤ ਟਕਸਾਲ ਦੇ ਲੀਡਰਾਂ ਤੱਕ ਵੀ ਪਹੁੰਚ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ।

ਪਰ ਪੁਲਸ ਮੁਖੀ ਰੀਬੇਰੇ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਗਗਨਜੀਤ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਦੇ ਵਿਛਾਏ ਜਾਲ ਵਿਚ ਫਸ ਗਿਆ। ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਬਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਵੀ ਮੰਨ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਗਗਨਜੀਤ ਨੂੰ ਅਗਵਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਸਨ। ਬਲਵਿੰਦਰ ਬਰਾੜ ਨੂੰ ਇਸੇ ਕੰਮ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਪਰ ਦੁਖਾਂਤਕ ਘਟਨਾ ਵਾਪਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਹ ਫੜੇ ਗਏ।

ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਵੀ ਇਹੋ ਗੱਲ ਪੱਤਰਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸੀ। ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਬਰਾੜ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਗਗਨਜੀਤ ਨੂੰ ਝਾੜ ਪਾਈ। ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਜਿਹੜੇ ਲੋਕ ਸਾਡੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਾਡੇ ਸਬੰਧ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ।' ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਚੌਢਸਾ ਜੋ ਬਾਦਲ ਅਕਾਲੀ ਦਲ ਦਾ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਹੈ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦਿਆਂ ਬਰਨਾਲਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਸਭ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਨਾਲ ਕਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਹਨ। ਇਹ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸਿੰਘ ਬਾਦਲ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਦਲ ਦੇ ਬੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਬਦਮਾਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੀਰੋ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੋਗਾਂ ਉੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।'

ਬੇਸ਼ਕ ਪੁਲੀਸ ਅਜੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦੀ ਤਹਿਕੀਕਾਤ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਪਰ ਅਕਾਲੀ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿਚ ਰੋਲਾ ਗੋਲਾ ਜਾਰੀ ਹੈ।



ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਉਬੇਕੇ : ਸਮਗਲਰਾਂ ਨਾਲ ਭਾਈਵਾਲੀ ਦੇ ਦੋਸ਼



ਮੇਜਰ ਸਿੰਘ ਉਬੇਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਮਾਲ ਮੰਤਰੀ ਹੈ। 1950 ਦੇ ਲਾਗੇ ਉਬੇਕੇ ਫੌਜ ਵਿਚੋਂ ਹਵਾਲਦਾਰੀ ਛੱਡਕੇ ਆਇਆ ਤੇ ਮਾਸਟਰ ਤਾਰਾ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਰਲ ਗਿਆ। ਪਰ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਉਬੇਕੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਪੁਲਸ ਮੁਖੀ ਰੀਬੇਰੇ ਨਾਲ ਵਿਗੜ ਗਏ ਜਦੋਂ ਉਬੇਕੇ ਉੱਤੇ ਇਹ ਦੋਸ਼ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਦਹਿਸ਼ਤਗਰਦਾਂ ਅਤੇ ਸਮਗਲਰਾਂ ਨਾਲ ਹਨ। ਇਕ ਇੰਟਰਵਿਊ ਵਿਚ ਉਬੇਕੇ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਸਦੇ ਵਿਧਾਨ ਹਲਕੇ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਬੰਦੇ ਸਮਗਲਰ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਹ ਸਮਗਲਰਾਂ ਨੂੰ ਮਿਲਣ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਨਾਂਹ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡੇ ਸਰਹੱਦੀ ਜ਼ਿਲੇ ਵਿਚ ਸਮਗਲਿੰਗ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਸਿਆਸਤਦਾਨਾਂ ਵੀ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਉਬੇਕੇ ਨੇ ਮੁਲਾਕਾਤ ਵਿਚ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮੈਂ ਤਾਂ ਰੋਟੀ ਵੀ ਸਮਗਲਰਾਂ ਨਾਲ ਬੈਠਕੇ ਖਾਂਦਾ ਹਾਂ। ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਸਿਆਸਤਦਾਨ ਤੇ ਪੁਲਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਸਖੀਰਾਂ ਨਾਂ ਦਾ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਜੋ ਪਿਛੇ ਜਹੇ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਅਕਸਰ ਉਬੇਕੇ ਦੀ ਸਰਕਾਰੀ ਕਾਰ ਵਿਚ ਸਫਰ ਕਰਦਾ ਸੀ। ਉਬੇਕੇ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਬਾਦਲ ਤੇ ਟੋਹੜਾ ਅਕਸਰ ਫੋਨ ਉੱਤੇ ਸਖੀਰੇ ਨਾਲ ਗੱਲਾਬਾਤਾਂ ਕਰਦੇ ਸਨ। ਪਰ ਉਬੇਕੇ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਪੁਲਸ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਸੀ ਪਰ ਉਸਨੇ ਸਖੀਰੇ ਨੂੰ ਹੱਥ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਲਾਇਆ।

ਉਬੇਕੇ ਟੋਹੜੇ ਦੇ ਖਾਸ ਬੰਦਿਆਂ ਵਿਚ ਗਿਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਟੋਹੜੇ ਯਤੋ ਦੇ ਲਗਪਗ ਸਾਰੇ ਵਿਧਾਇਕ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

Immigration and Citizenship Matters JAMES SUE & COMPANY

Immigration Advocates

For help contact :

BABU JIM NARAIN of James, Sue & Company
who was 18 years of experience on Immigration and
Citizenship matters with top Immigration Lawyers.

- Filing a successful application for immigrant visas
- Family Re-Unification
- Indian Adoptions
- Making a Refugee Claim
- Inquiries & Deportation
- Immigration Appeal Board matters

Evening Office :

433-

#210 - 535 W. 10th Ave. Vancouver, B.C.

Tel: Off. 873-9441

ਸਪੈਸ਼ਲ ਅਨਾਉਂਸਮੇਂਟ

ਨਵੀਂ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਪਾਲਿਸੀ ਅਨੁਸਾਰ ਤੁਸੀਂ ਭਾਰਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਮੇ (domestic workers) ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਵੀਜ਼ਾ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਪੱਕੇ ਇਮੀਗਰੈਂਟ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਇਸ ਨਵੀਂ ਪਾਲਿਸੀ ਅਧੀਨ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਹੁਣ ਮੌਕਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਬਾਬੂ ਜਿਮ ਨਰਾਇਨ ਨੂੰ ਮਿਲੋ !

ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਪ੍ਰੈਸ ਦੇ ਨਾਉਂ ਬਿਆਨ

ਸਾਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਭਾਰਤੀ (ਮ. ਲ.) ਦੇ ਹਰਮਨ ਪਿਆਰੇ ਲੀਡਰ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊ: ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਲੀਡਰ ਦਰਸ਼ਣ ਸਿੰਘ ਕਨੇਡੀਅਨ ਦੇ ਕਤਲ ਉਪਰ ਗਹਿਰਾ ਦੁੱਖ ਅਤੇ ਗੁੱਸਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਦੋਨਾਂ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿਛਲੇ ਹਫ਼ਤੇ ਦੋ ਵੱਖ ਵੱਖ ਮੌਕਿਆਂ ਤੇ ਗੋਲੀਆਂ ਮਾਰਕੇ ਇਸ ਕਾਰਣ ਕਤਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਧਾਰਮਿਕ ਜਨੂੰਨੀ ਹਿੰਸਾ ਅਤੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਕਰਦੇ ਸਨ।

ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ, ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊ: ਪਾਰਟੀ (ਮ. ਲ.) ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਪਰਚੇ 'ਹਿਰਾਵਲ ਦਸਤਾ' ਦੇ ਐਡੀਟਰ ਸਨ। ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਪਿਛਲੇ ਪੰਦਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਜਮਹੂਰੀ ਹੱਕਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਹਾਕਮ ਜਮਾਤਾਂ ਦੇ ਜਬਰ ਵਿਰੁੱਧ ਜਥੇਬੰਦ ਕੀਤਾ।

ਦਰਸ਼ਣ ਸਿੰਘ ਕਨੇਡੀਅਨ ਉਹਨਾਂ ਮੁੱਢਲੇ ਮਜ਼ਦੂਰ ਲੀਡਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਨ, ਜਿਹਨਾਂ ਨੇ ਬੀ. ਸੀ. (ਕਨੇਡਾ) ਦੀਆਂ ਲੋਕਤੰਤਰ ਮਿਲਾਂ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਜਥੇਬੰਦ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਨੂੰ ਕਨੇਡਾ ਵਿਚ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਇਕ ਉਤਮ ਹਿੱਸਾ ਪਾਇਆ। ਉਹ ਭਾਰਤ ਵਾਪਿਸ ਪਰਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੇਹਤਰੀ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਹੇ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਸਾਨ, ਮਜ਼ਦੂਰ ਅਤੇ ਦੱਬੇ ਕੁਚਲੇ ਲੋਕ, ਜਿਹਨਾਂ ਦੀ ਬੇਹਤਰੀ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਲਈ ਇਹਨਾਂ ਦੋਨਾਂ ਸਾਥੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣਾ ਜੀਵਨ ਲਾਇਆ, ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਕਤਲਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਰੂਰ ਸਹੀ ਬਦਲਾ ਲੈਣਗੇ। ਇਹ ਕਤਲ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਨੂੰਨੀ ਦੱਬੇ-ਕੁਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹਿਤਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਬੇਹਤਰੀ ਅਤੇ ਭਲਾਈ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਰੋਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕਤਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਇਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਮਿਕ ਜਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ, ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਬਰ ਵਿਰੁੱਧ ਲੜੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਘੋਲਾਂ ਤੋਂ ਲਾਭੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਨਾਲ ਖੇਡਦੇ ਹਨ।

ਅਸੀਂ, ਸਾਰੇ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਅਤੇ ਜਮਹੂਰੀਅਤ ਪਸੰਦ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਘਿਨੌਣੇ ਕਤਲਾਂ ਦੀ ਸਖਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀਆਂ, ਧਾਰਮਿਕ ਜਨੂੰਨੀਆਂ ਅਤੇ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤਾਂ ਦੇ ਕਾਤਲਾਨਾਂ ਅਤੇ ਲੋਕ-ਵਿਰੋਧੀ ਖਾਸੇ ਨੂੰ ਨੰਗਿਆਂ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਇਹ ਸ਼ੋਕਮਈ ਬਿਆਨ, ਵੈਨਕੂਵਰ ਬੀ. ਸੀ. ਤੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ:

— ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਪਲਜ਼ ਐਸੋ: ਇਨ ਨਾਰਥ ਅਮੈਰੀਕਾ (ਇਪਾਨਾ)

— ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਟਰੇਰੀ ਐਸੋ: ਐਡਮਿਟਨ

ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਚਮਤਕਾਰ

ਬੱਚੇ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸੈਕਸ ਦੀ ਚੋਣ ਮਾਪਿਆਂ ਹੱਥ!

ਜਿਥੇ ਅਮਰੀਕੀ ਵਿਗਿਆਨੀਆਂ ਨੇ ਟੈਸਟ ਟਿਊਬ ਬੱਚੇ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਉਥੇ ਹੁਣ ਇਹ ਵੀ ਵੰਗ ਈਜ਼ਾਦ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਗੈਰ ਕੁਦਰਤੀ ਵੰਗ ਨਾਲ ਭਾਵ ਟੈਸਟ ਟਿਊਬ ਰਾਹੀਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਲਿੰਗ ਨਿਰਧਾਰਣ ਮਾਪੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੁਣ।

ਪਿਛੇ ਜਿਹੇ ਇਕ 36 ਸਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਸਦਾ ਨਾਂ ਨਹੀਂ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਨੇ ਇਹ ਤਰੀਕਾ ਅਪਣਾਇਆ ਤੇ ਉਹ ਜਨਵਰੀ ਵਿਚ ਇਕ ਬੱਚੀ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਵੇਗਾ। ਸੰਸਾਰ ਭਰ ਵਿਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਤਕਰੀਬਨ 300 ਜੋੜਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ

ਵੈਨਕੂਵਰ ਸਾਊਥ ਦੇ ਐਮ. ਪੀ. ਜੌਹਨ ਫਰੇਜ਼ਰ ਸਪੀਕਰ ਬਣੇ



FRASER

ਅਟਵਾ — ਵੈਨਕੂਵਰ ਸਾਊਥ ਤੋਂ ਜਿੱਤੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਮੈਂਬਰ ਜੌਹਨ ਫਰੇਜ਼ਰ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸਪੀਕਰ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਪਹਿਲੇ ਸਪੀਕਰ ਮਿ: ਬੋਸਲੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਹੁਦੇ ਤੋਂ ਅਸਤੀਫਾ ਦੇ ਦਿਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਨੇ ਵੋਟਾਂ ਪਾ ਕੇ ਸਪੀਕਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਪੀਕਰ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਲਈ 39 ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਨ।

ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸੁਰਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਵਾਂਗੇ ਜੇ ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਜਿੱਤ ਗਈ — ਬੌਬ ਸਕੈਲੀ

ਪੋਰਟ ਅਲਬਰਨੀ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਦੌਰੇ ਸਮੇਂ ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਦੇ ਨੇਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਬਾ ਸਕੈਲੀ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਆਖੀ ਕਿ ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਬਿਲ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇ ਮਾਲਕ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਦੀ ਘਾਟ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਹਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਬਦੀਲੀ ਵਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਣਾ ਪਵੇਗਾ ਤਾਂਕਿ ਕੰਮ ਤੋਂ ਹਟਾਏ ਗਏ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਕੇ ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਆਟੋਮੋਬਾਈਲ ਕਾਰਨ ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਦੇ ਨੇਤਾ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਬਾ ਸਕੈਲੀ ਨੇ ਇਹ ਗੱਲ ਆਖੀ ਕਿ ਜੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਸਰਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਗਈ ਤਾਂ ਉਹ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਸਬੰਧੀ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਬਿਲ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇ ਮਾਲਕ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਕੰਮ ਦੀ ਘਾਟ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਤੋਂ ਹਟਾਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਤਬਦੀਲੀ ਵਾਰੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਣਾ ਪਵੇਗਾ ਤਾਂਕਿ ਕੰਮ ਤੋਂ ਹਟਾਏ ਗਏ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਜਾਂ ਤਕਨੀਕੀ ਸਿਖਿਆ ਦੇ ਕੇ ਯੋਗਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਲਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਕੇ ਸਿਰਫ ਲੜਕਿਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਜਨਮ ਦਿਤਾ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਿੰਗ ਚੋਣ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਕਿ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਚੋਣ ਦਾ ਕੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਪਰ ਇਸ ਖੋਜ ਨਾਲ ਇਹ ਤਾਂ ਵਾਇਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਲੋਕ ਵਹਿਮਾਂ ਵਿਚ ਪੈ ਕੇ ਲੁਟੇਰਿਆਂ ਹੋਣ ਨਹੀਂ ਜਾਣਗੇ ਆਪਣੀ ਖਾਹਿਸ਼ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ।

‘ਸਨ’ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟ

“ਸਾਨੂੰ ਪੈਸਾ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ”

— ਸੁਖਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅੱਕਾਂਵਾਲੀ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ‘ਸਨ’ ਦੀ ਰੀਪੋਰਟਰ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਸੁਖਵੰਤ ਸਿੰਘ ਅੱਕਾਂਵਾਲੀ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਸਾਨੂੰ ਪੈਸਾ ਕੈਨੇਡਾ ਤੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ — ਸਾਡੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਫੀਸ ਵਜੋਂ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵੋਟ ਅਤੇ ਲਿਖ ਕੇ ਸਬੰਧ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਉਹ ਜਾਣਦੇ ਹਨ ਅਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਕਈ ਵਾਰ ਅਸੀਂ ਇਕੱਠੇ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਪਲੈਨ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਾਂ।”

“ਅਸੀਂ ਬੇਸ਼ੱਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰਦੇ ਹਾਂ ਪਰ ਅਸੀਂ ਗੁਲਾਮਾਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਉਣਾ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ।” ਅੱਕਾਂਵਾਲੀ ਨੇ ਰੀਪੋਰਟਰ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ। 1984 ਦੇ ਹਮਲੇ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਉਹ ਜਾਇਜ਼ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

“ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦ ਜ਼ਰੂਰ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਮੇਰਾ ਪਿਉ ਜਾਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਰਾ ਅਤੇ ਭੈਣਾਂ ਨਾਲ ਬਲਾਤਕਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਕੀ ਕਰਾਂਗਾ?”

ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਲਾਗੇ ਹਲਾਕ

ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ — ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਪਾਰਟੀ (ਮ. ਲ.) ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਆਗੂ ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ 26 ਸਤੰਬਰ ਨੂੰ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਗਏ। ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਵਿਰੋਧੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਸਰਗਰਮ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਨੇਤਾ ਸਨ। ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਹੱਥੋਂ 17 ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਵਰਕਰ ਗੋਲੀਆਂ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੀਆਂ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਧਿਰਾਂ ਵਲੋਂ ਸਾਂਝੇ ਜਲਸੇ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਵੱਖਵਾਦੀਆਂ ਨੂੰ ਹੱਥਾਂ ਪੈਰਾਂ ਦੀ ਪੈ ਗਈ ਹੈ।

ਮਨਜੀਤ ਬਾਸੀ ਉਤੇ ਛੁਰਿਆਂ ਨਾਲ ਹਮਲਾ

ਵੈਨਕੂਵਰ — ਪਿਛਲੇ ਵੀਰਵਾਰ ਜੌਹਨ ਐਲੀਵਰ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਮਨਜੀਤ ਬਾਸੀ ਨੂੰ ਛੁਰਾ ਮਾਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਇਕ 19 ਸਾਲਾ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਚਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਸ ਮਨਜੀਤ ਬਾਸੀ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸਕੂਲ ਵਿਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਵਾਲੇ ਦੀ ਇਸ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨਹੀਂ ਸਨ।

ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸ: ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ ਵਲੋਂ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਕੌਪ ਦੀ ਮਦਦ ਅਤੇ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਖਾਣਿਆਂ ਦੇ ਡਿਨਰ ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸ: ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ ਵਲੋਂ ਚਾਰ ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਨਵੰਬਰ ਮਹੀਨੇ ਦੇ ਰਹੀਆਂ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਕੌਪ (ਕੌਂਸਲ ਆਫ ਪਰੋਗਰੇਸਿਵ ਇਲੈਕਟਰਜ਼) ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਫੰਡ ਇਕੱਠਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿਚ ਮੇਅਰ ਪਦ ਲਈ ਖੜੇ ਵੈਨਕੂਵਰ ਦੇ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਐਲਡਰਮੈਨ ਹੋਰੀ ਰੌਕਿਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਪਦਾਂ ਲਈ ਖੜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਿਸਾ ਲੈਣਗੇ।

ਲੋਕ ਕਲਾ ਕੇਂਦਰ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਲੋਂ ਵੱਡੀ ਭੰਗੜਾ ਟੀਮ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਟੀਮ ਵਲੋਂ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਲੋਕ ਨਾਚ ਭੰਗੜਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਭਾਰਤੀ ਖਾਣਿਆਂ ਦਾ ਡਿਨਰ ਦਿਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸ: ਵਲੋਂ ਅਤੇ ਹੋਰੀ ਰੌਕਿਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਵਲੋਂ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਅਸੀਂ ਵੈਨਕੂਵਰ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੀ ਭਾਰਤੀ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸਮਾਗਮ ਨੂੰ ਕਾਮਯਾਬ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਵਿਚ ਵਧ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ।

4 ਅਕਤੂਬਰ ਦਿਨ ਸਨਿਚਰਵਾਰ

ਸ਼ਾਮ ਦੇ 6.00 ਵਜੇ

ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਡਰਾਈਵ ਕਮਿਊਨਿਸਟ ਹਾਲ

2026 - ਈਸਟ 43 ਐਵੇਨਿਊ, ਵੈਨਕੂਵਰ

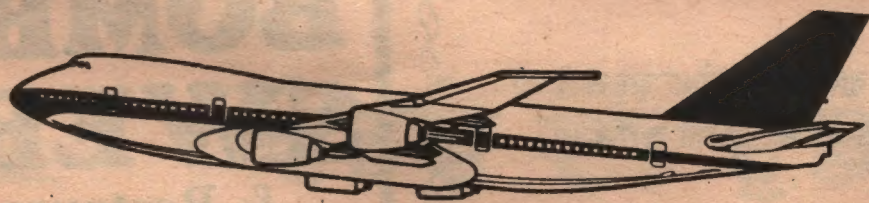
ਟਿਕਟ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਅਕਤੀ — 10 ਡਾਲਰ

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ: —

ਪ੍ਰਧਾਨ — ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੰਘਾ — 588-5217

ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ — ਮਹਿੰਦਰ ਸੁਮਲ — 327-6461

ਵਾਜਬ ਕਿਰਾਏ ਚੰਗੇਰੀਆਂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਬੈਂਸ ਟਰੈਵਲ ਸਰਵਿਸ



ਭਾਰਤ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਚੀਜ਼ੀ, ਲੰਡਨ, ਸ਼੍ਰੀ ਲੰਕਾ, ਭਿਜ਼ਨੀਲੈਂਡ, ਹਵਾਈ ਜਾਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣ ਲਈ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਕਿਰਾਏ

ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਲੰਡਨ ਰਾਹੀਂ ਜਾ ਰਹੇ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ 2 ਸੁਟਕੇਸ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲਿਜਾ ਸਕਦੇ ਹੋ

BAINS TRAVEL SERVICE

6364 Fraser Street,
Vancouver, B.C.

Ph. 324-2277

935 Marine Drive
Capilano Mall,
N. Vancouver

1710 Douglas St.
Victoria, B.C.
Ph. 386-6363

ਰੈਸ਼ਨਲਿਸਟ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਤੇ ਉਹਦਾ ਬੁਲਾਰਾ 'ਤਰਕਸ਼ੀਲ' (ਜਾਣ ਪਛਾਣ)

— ਸਾਧੂ, ਸੁਖਵੰਤ

ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਤਿੰਨ ਕੁ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦੀ ਲਹਿਰ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਈ ਹੈ ਜਿਹਨੂੰ ਤਰਕਸ਼ੀਲਾਂ ਦੀ ਲਹਿਰ ਕਰਕੇ ਵੀ ਜਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲਹਿਰ 1983 ਵਿਚ ਡਾਕਟਰ ਇਬਰਾਹਿਮ ਟੀ ਕਾਵੂਰ ਦੀ ਪੁਸਤਕ "Begone Godmen" ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ

'ਤੇ ਦੇਵ ਪੁਰਸ਼ ਹਾਰ ਗਏ' ਕਰਨ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਨੂੰ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਨ ਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਨਜ਼ਰੀਏ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਲੈ ਜਾਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਮਿਹਨਤਕਸ਼ਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਰੈਸ਼ਨਲਿਸਟ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ (ਤਰਕਸ਼ੀਲਾਂ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ) ਦੇ ਨਾਂ ਹੇਠ ਜਥੇਬੰਦ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਕਿਤਾਬ 'ਤੇ ਦੇਵ ਪੁਰਸ਼ ਹਾਰ ਗਏ' ਦੇ ਤਿੰਨ ਐਡੀਸ਼ਨ ਬਹੁਤ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਿਕ ਗਏ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਡਾਕਟਰ ਕਾਵੂਰ ਦੀ ਦੂਜੀ ਪੁਸਤਕ 'Gods, Demons, and Spirits' ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਅਨੁਵਾਦ 'ਦੇਵ ਦੇਵਤ ਤੇ ਰੂਹਾਂ' ਛਾਪਿਆ ਗਿਆ। ਕਿਤਾਬਾਂ ਛਾਪ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚਾਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਤਰਕਸ਼ੀਲਾਂ ਦੀ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਖੁਦ ਵੀ ਡਾਕਟਰ ਕਾਵੂਰ ਵਾਂਗ ਸਾਧਾਂ, ਸੰਤਾਂ, ਭੂਤ ਕੱਢਣ ਵਾਲੇ ਚੇਲਿਆਂ ਅਤੇ ਹੋਰ ਗੈਰੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਰੋਅਬ ਪਾ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਲੁੱਟਣ ਵਾਲੇ ਪੰਥੀਆਂ ਦਾ ਪਰਦਾ ਫਾਸ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਰੰਭ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਡਾਕਟਰ ਕਾਵੂਰ ਵਲੋਂ ਰੱਖੀ ਗਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੋਈ ਚੇਲਿੰਜ ਕਰੇ ਤਾਂ ਉਸ ਚੇਲਿੰਜ ਨੂੰ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਲਈ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰ ਲਿਆ।

ਇਸ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਬਰਨਾਲੇ ਵਿਚ ਹੋਈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਹਿੱਸਿਆਂ ਵਿਚ ਇਹਦੀਆਂ 25 ਤੋਂ ਉਪਰ ਸ਼ਾਖਾਂ ਜਥੇਬੰਦ ਹੋ ਚੁਕੀਆਂ ਹਨ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਥੋੜ੍ਹੇ ਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਨੇਕਾਂ ਬੜੇ ਰਹੱਸਮਈ ਜਾਪਦੇ ਕੇਸ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਨੇਕਾਂ ਭੂਤ ਕੱਢਣ ਵਾਲੇ, ਪੁੱਛਾਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੇ ਹੋਰ ਇਹੋ ਜਿਹੇ 'ਚੱਕਰ' ਚਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪਾਖੰਡੀਆਂ ਦਾ ਪਰਦਾ ਫਾਸ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਕੇਸਾਂ ਬਾਰੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਅਖਬਾਰਾਂ ਤੇ ਮੈਗਜ਼ੀਨਾਂ ਵਿਚ ਨਿੱਤ ਖਬਰਾਂ ਛਪਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਲੋਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਦੂਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਜਾਦੂ ਦਾ ਤੇ ਅਖੌਤੀ ਗੱਥ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਡਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀਆਂ ਭੌਂਡਾਂ ਤੇ ਬੰਨ੍ਹਣੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਖੁਦ ਕਈ ਜਾਦੂ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ (Magic Tricks) ਸਿੱਖ ਲਈਆਂ। ਪਿੰਡਾਂ, ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਕਾਲਜਾਂ ਵਿਚ ਸਟੇਜਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਦੂ ਦੀਆਂ ਖੇਡਾਂ ਦਿਖਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ। ਇਹ ਜਾਦੂ ਦੀ ਖੇਡਾਂ ਦਿਖਾ ਕੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਪਿਛੇ ਕੋਈ ਗੈਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਪਰ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਕਈ ਟਰਿਕ ਸਿੱਖ ਕੇ ਪੰਥੀ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਗੈਰੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਹੋਂਦ ਜਾਹਰ ਕਰਕੇ ਲੋਕਾਂ ਤੋਂ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੁਪਏ ਵਟੋਰਦੇ ਹਨ।

ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਮਾਨਸਿਕ ਰੋਗੀਆਂ ਨੂੰ ਹਿਪਨੋਟਾਈਜ਼ ਕਰਕੇ (ਸਿਮੋਹਨ ਨੀਂਦ) ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਰੋਗ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕੀਤਾ। ਇਹਨਾਂ ਰੋਗਾਂ ਨੂੰ ਠੀਕ ਕਰਨ ਲਈ ਪੰਥੀ ਚੇਲੇ ਚਾਟੜੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਰੁਪਏ ਵਟੋਰਦੇ ਰਹੇ ਸਨ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਅਨੇਕਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿਚ ਅਸਲੀਅਤ ਦੱਸ ਕੇ ਪੰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨੰਗਿਆ ਕੀਤਾ।

(ਸੁਸਾਇਟੀ ਬਾਰੇ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੰਕ ਮਈ/ਜੂਨ 1986 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ)

ਰੈਸ਼ਨਲਿਸਟ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਹੋਰ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਅਨੇਕਾਂ ਪੋਸਟਰ ਤੇ ਲੀਫਲਿਟ ਆਦਿ ਛਾਪ ਕੇ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਲਿਖਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਉਹਨਾਂ ਨੇ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੇ ਪੰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਡਾਕਟਰ ਕਾਵੂਰ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿਤਾ। ਆਪਣੇ ਇਹਨਾਂ ਹੀ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਧੀਆ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨੇਪਰੇ ਚਾੜ੍ਹਨ ਲਈ ਸੁਸਾਇਟੀ ਨੇ 'ਤਰਕਸ਼ੀਲ' ਨਾਂ ਦਾ ਪਰਚਾ ਕੱਢਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਪਰਚੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅੰਕ ਮਈ/ਜੂਨ 1986 ਵਿਚ ਬਾਹਰ ਆਇਆ। ਤਰਕਸ਼ੀਲਾਂ ਦੀ ਇਸ ਲਹਿਰ ਵਾਂਗ ਇਹਨਾਂ ਦਾ ਇਹ ਪਰਚਾ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਇਕ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵੀਂ ਕਿਸਮ ਦਾ ਪਰਚਾ ਹੈ। 'ਤਰਕਸ਼ੀਲ' ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅੰਕਾਂ ਉਪਰ ਸਰਸਰੀ ਨਜ਼ਰੇ ਹੀ ਇਹ ਅਹਿਸਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬੀ ਪੱਤਰਕਾਰੀ ਤੇ ਸਾਹਿਤ ਵਿਚ ਇਹ ਇਕ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਿੱਘਰ ਵਾਧਾ ਹੈ।

'ਤਰਕਸ਼ੀਲ' ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮੈਟਰ ਦੀ ਚੋਣ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਲਗਾਉਣਾ ਔਖਾ ਨਹੀਂ ਕਿ ਸੁਸਾਇਟੀ ਕਿੰਨੀ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਤੇ ਸ਼ਿਦਤ ਨਾਲ ਪੰਜਾਬੀ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਵਹਿਮਾਂ ਭਰਮਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਚੇਤਨਤਾ ਜਗਾਉਣੀ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਗੰਭੀਰ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਉਪਰ ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਕਵਿਤਾਵਾਂ, ਗਜ਼ਲਾਂ ਤੇ ਗੀਤ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਰਚੇ ਨੂੰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ, ਜਿਹਨਾਂ ਵਿਚ ਅੰਧ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਹੋਂਦ ਹੈ, ਦੇ ਸਮਝ ਆਉਣ ਦੇ ਆਸ਼ੇ ਨਾਲ ਛਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਲੋਂ ਹੱਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸਾਂ ਦੀਆਂ ਰੀਪੋਰਟਾਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਪਾਠਕ ਲਈ ਦਿਲਚਸਪ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਹੱਤਤਾ ਵਾਲੀ ਗੱਲ ਜੋ ਇਸ ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਹੈ ਉਹ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਔਖੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਉਪਰ ਬਹੁਤ ਸਰਲ ਬੋਲੀ ਵਿਚ ਲੇਖ ਲਿਖੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਕਿ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਾਠਕਾਂ ਦੀ ਸਮਝ ਵਿਚ ਆ ਸਕਣ ਵਾਲੇ ਹਨ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ ਤੀਜੇ ਅੰਕ (ਸਤੰਬਰ/ਅਕਤੂਬਰ 1986) ਵਿਚ ਇਕ ਲੇਖ ਹਿਪਨੋਟਿਜ਼ਮ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਇਸ ਲੇਖ ਵਿਚ ਹਿਪਨੋਟਿਜ਼ਮ ਦੇ ਬਾਰੇ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਤੇ ਰੋਸ਼ਨੀ ਪਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਵੱਖਰੇ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਹੇਠਾਂ ਸਾਫ ਸਾਫ ਲਿਖਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਹਿਪਨੋਟਿਜ਼ਮ ਕੀ ਹੈ?, ਹਿਪਨੋਟਿਜ਼ਮ ਦਾ ਇਤਿਹਾਸ, ਹਿਪਨੋਟਿਜ਼ਮ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਹਿਪਨੋਟਿਜ਼ਮ ਕੌਣ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਆਦਿ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸੇ ਹੀ ਅੰਕ ਵਿਚ ਹੋਰ ਲੇਖ "ਨਿਰਜੀਵ ਤੋਂ ਸਜੀਵ ਵੱਲ" ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲੇਖ ਵਿਚ ਹਰ ਪਾਠਕ ਦੇ ਸਮਝ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਿਗਿਆਨਕ ਪੱਖ ਤੋਂ ਧਰਤੀ ਉਪਰ ਜੀਵਨ ਦੀ ਕਹਾਣੀ ਦਸੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਭਰਪੂਰ ਲੇਖਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਇਹਨਾਂ ਹੀ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਉਪਰ ਕਈ ਇਤਿਹਾਸਕ ਪੱਖ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲੇਖ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲੇ ਅੰਕ ਵਿਚ ਰਾਹੁਲ ਸੰਕਰਤਾਇਨ ਦਾ 1947 ਤੋਂ

ਪਹਿਲਾਂ ਦਾ ਲਿਖਿਆ ਲੇਖ "ਤੁਹਾਡੇ ਧਰਮ ਦੀ ਖੋਜ" ਧਰਮਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਲੋਕਾਂ ਬਾਰੇ ਬੜੇ ਸਰਲ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚਾਨਣਾ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਲੇਖ ਅੱਜ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੀਜੇ ਅੰਕ ਵਿਚ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਲੇਖ "ਫਿਰਕੂ ਫਸਾਦ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਇਲਾਜ" ਵੀ ਅਜੋਕੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਵਰਤਵਰ ਹੈ।

ਲੇਖਾਂ, ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਤੇ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀਆਂ ਰੀਪੋਰਟਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਪਰਚੇ ਵਿਚ ਹੋਰ ਵੀ ਕਿੰਨਾ ਕੁਝ ਹੈ ਜੋ ਪਾਠਕ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪਤਾ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਨਵੇਂ ਖਿਆਲਾਂ ਨਾਲ ਜਾਣ ਪਛਾਣ ਕਰਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਰਚੇ ਵੱਲ ਦੇਖ ਕੇ ਇਹ ਆਸ ਬੱਝਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰੈਸ਼ਨਲਿਸਟ ਸੁਸਾਇਟੀ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਬੁਲਾਰਾ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਸ਼ਾਇਦ ਉਹ ਕੁਝ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬ ਹੋ ਜਾਵੇ ਜੋ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚੱਲੀਆਂ ਅਨੇਕਾਂ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਸਿਆਸੀ, ਸਮਾਜਿਕ ਤੇ ਸਾਹਿਤਕ ਲਹਿਰਾਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੀਆਂ। ਇਹ ਸ਼ਾਇਦ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵਹਿਮਾਂ ਭਰਮਾਂ ਦੇ ਹਨੇਰੇ 'ਚੋਂ ਕੱਢ ਕੇ ਵਿਗਿਆਨਕ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਸੋਚਣ ਵੱਲ ਲੈ ਆਵੇ। ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੀ ਇਸ ਕਾਰਜ ਵਿਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਲਹਿਰਾਂ ਲਈ ਬਹੁਤ ਹੀ ਲਾਹੇਵੰਦ ਸਿੱਧ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਥੇ ਇਸ ਪਰਚੇ ਦੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ ਉਥੇ ਉਨੀ ਹੀ ਇਸਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਬਾਹਰ ਵਸਦੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਲਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਭਾਵੇਂ ਇਥੇ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰੀ ਸੁਸਾਇਟੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਾਂ ਤਾਂ ਵੀ ਅਸੀਂ ਇਹਨਾਂ ਵਹਿਮਾਂ ਭਰਮਾਂ ਦੇ ਜਾਲ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੁਕਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਇਥੋਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਕਰਨ ਵਿਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਹੀਂ ਰਖਦੀ। ਇਸੇ ਕਰਕੇ ਹਰ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਟੀ. ਵੀ. ਉਪਰ ਅਨੇਕਾਂ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਇਸ਼ਾਈ ਪਾਦਰੀ ਦੇਖੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਥੋਂ ਤੱਕ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਟੀ. ਵੀ. ਸਕਰੀਨ ਤੇ ਦਿਸਦੇ ਪਾਦਰੀ ਦੇ ਹੱਥ ਨਾਲ ਹੱਥ ਲਾ ਕੇ ਆਪਣੇ ਹਰ ਰੋਗ ਤੋਂ ਮੁਕਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਹ ਪਾਦਰੀ ਕਰੌੜਾਂ ਡਾਲਰ ਇਸ ਝੂਠ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਕਮਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਇਹ ਦੱਸਣ ਤੋਂ ਭਾਵ ਇਹੀ ਸੀ ਕਿ ਇਥੇ ਵੀ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਪੰਥੀ ਹਨ ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਨਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤੇ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਪਰਚਾ ਸਾਡੀ ਇਸ ਕੰਮ ਵਿਚ ਮੱਦਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਪਰਚਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪਤੇ ਤੋਂ ਮੰਗਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਤਾ :

ਜੀਵਣ ਲਾਲ ਸਹਿਣਾ — ਸੁਖਾਨੰਦ ਬਸਤੀ, ਤਪਾ, ਪੰਜਾਬ।

ਪਰਚੇ ਦਾ ਚੰਦਾ ਕੈਨੇਡਾ ਅਮਰੀਕਾ ਲਈ 120 ਰੁਪਏ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। (ਪਰਚੇ ਉਪਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਲਿਖਿਆ, ਇਕ ਜਾਤੀ ਚਿੱਠੀ ਰਾਹੀਂ ਉਹਨੀ 120 ਰੁਪਏ ਦੱਸੇ ਹਨ) ਸਾਲ ਵਿਚ ਛੇਆਂ ਅੰਕਾਂ ਲਈ 120 ਰੁਪਏ ਸ਼ਾਇਦ ਥੋੜੇ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੋਣ। ਪਰ ਜੇ ਇਹਨੂੰ ਇਕ ਵਧੀਆ ਕੰਮ ਵਿਚ ਮੱਦਦ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਪਾਠਕਾਂ ਲਈ ਇਹ ਕੋਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਪਰਚੇ ਦੇ ਪਾਠਕ ਬਣਨ ਲਈ ਅਪੀਲ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹਦੇ ਨਾਲ ਇਕੱਲਾ ਪਾਠਕਾਂ ਨੂੰ ਵਧੀਆ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ, ਪਾਠਕ ਚੰਦੇ ਰਾਹੀਂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਮੱਦਦ ਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋਣਗੇ।

ਅਸਲੀ ਪਰਮਜੀਤ ਰੰਧਾਵਾ ਪੁਲਸ ਦੇ ਆਪ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ

ਵੈਨਕੂਵਰ — 'ਸਨ' ਦੀ ਖਬਰ ਅਨੁਸਾਰ ਪਰਮਜੀਤ ਰੰਧਾਵਾ ਜਿਸਦੀ ਹੋਰੇਇਨ ਸਮਗਲਿੰਗ ਦੇ ਇਕ ਕੇਸ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਲੋੜ ਸੀ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਪੁਲਸ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਰਿਚਮੰਡ ਤੋਂ ਇਕ ਹੋਰ ਪਰਮਜੀਤ ਰੰਧਾਵਾ ਨੂੰ ਪੁਲਸ ਨੇ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਫੜ ਲਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ 36 ਘੰਟੇ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿਚ ਰੱਖਣ ਪਿੱਛੋਂ ਪੁਲਸ ਨੇ ਛੱਡ ਦਿਤਾ ਸੀ।

ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਨਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖੋ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ'

ਫੋਨ : 581-4473

BOMBAY SWEETS
& Restaurants

6556 - 6560 MAIN ST. VANCOUVER

Ph. 321-1414

874-5722

For Largest Variety in Indian Sweets

Delicious Indian food

ਕਰਤਾਰ ਫੋਟੋ ਸਟੂਡੀਓ

1 HOUR PHOTO SERVICE
KARTAR PHOTO STUDIO

4279 - Fraser St. (27th Ave.)

Vancouver, B.C.

We Do Passport, 5 Mins. Service,
Portrait Photos & Weddings

Off; 872-6060



ਕੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕੋਈ ਬੀਮਾਰੀ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਿਆ?

ਇਕ ਰਸਤਾ ਹੋਰ ਹੈ :

ਹਿਪਨੋਥੈਰੇਪੀ

ਦਮਾਂ, ਦਰਦ, ਨਸ਼ਾ, ਵਜ਼ਨ, ਦਿਮਾਗੀ ਚਿੰਤਾ, ਕਰੋਧ, ਬਲੱਡ ਪਰੈਸ਼ਰ, ਗੁਪਤ ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਜਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਗੰਭੀਰ ਰੋਗ ਹੋਵੇ, ਸਭ ਦਾ ਸ਼ਰਤੀਆਂ ਇਲਾਜ !! (ਬਿਨਾਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕੀਤਿਆਂ)

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ

ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਵਧਾਉਣੀ, ਦਿਲ ਦੇ ਦੌਰੇ ਦਾ ਇਲਾਜ, ਡਰ ਭੈ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਜਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀ ਰੁਚੀ ਗਲਤ ਪਾਸੇ ਤੋਂ ਹਟਾ ਕੇ ਪੜ੍ਹਨ ਵੱਲ ਲਗਾਉਣੀ ਆਦਿ : ਅਤੇ ਜ਼ਿੰਦਗੀ 'ਚ ਨਵੇਂ ਉਤਸ਼ਾਹ ਪੈਦਾ

ਕਰਨ ਵਾਸਤੇ

ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਬਸਰਾਂ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

(403) 791-5105/2571

ਐਡਮਿਟਨ ਵੀ ਮਿਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਸੰਪਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰਕੇ (ਸਿਰਫ ਵੀਕਐਂਡ ਤੇ ਹੀ)

ਬੇਇਨਸਾਫ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰੀ ਭੱਤੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫਾਰਮਵਰਕਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰੀ ਰੋਹ-ਮਾਰਚ

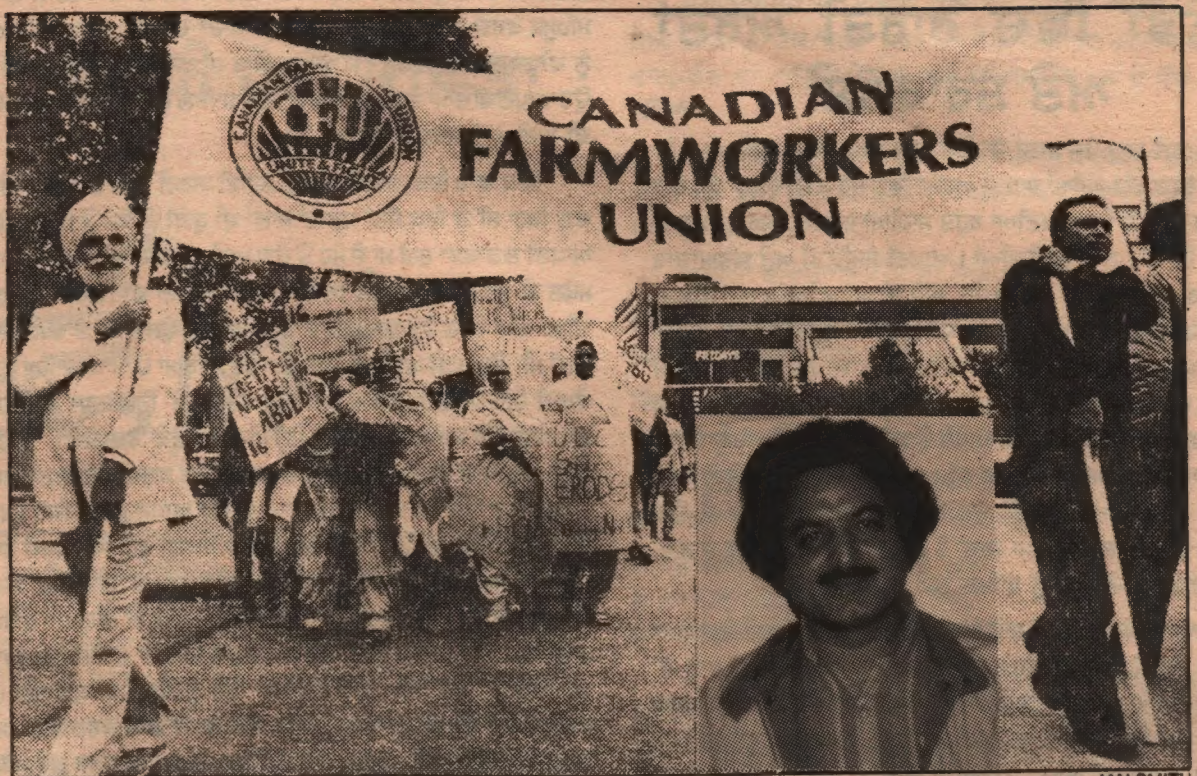
ਸਾਰੇ ਫਾਰਮਵਰਕਰ ਮਿਸ਼ਨ ਐਸਟੇਟਵਰਡ, ਸਰੀ, ਨਿਊਵੈਸਟਮਿਨਸਟਰ ਬਰਨਬੀ, ਰਿਚਮੰਡ, ਵੈਨਕੂਵਰ ਤੇ ਹੋਰ ਲੋਅਰ ਮੇਨਲੈਂਡ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਤੋਂ ਹੁੰਮ ਹੁੰਮਾ ਕੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਅਨਾਪਲਾਈ ਦੀਆਂ ਸੈਲਾਂ ਸਟੈਂਪਾਂ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਮਾਰਚ ਕੂਈਨ ਇਲਿਜਬਿਥ ਬੀਏਟਰ ਤੋਂ ਚੱਲ ਕੇ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਚਿਹਰੀਆਂ ਤੱਕ ਨਾਹਰੇ ਲਾਉਂਦੀ ਪਹੁੰਚੀ ਅਤੇ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਤਕਰੀਰਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਫਾਰਮਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪੂਰਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ ਕਿ ਬਿਨਾਂ ਅਨਾਪਲਾਈ ਤੋਂ ਸਿਆਲ ਕਿਵੇਂ ਲੰਘੇਗਾ? ਬਜ਼ੁਰਗਾਂ, ਭੈਣਾਂ ਤੇ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਇਕ ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ ਕੀਤਾ। ਫਾਰਮਵਰਕਰ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹਿਮਾਇਤੀਆਂ ਨੇ ਇਕ ਹਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਮਾਰਚ ਕੀਤੀ। ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਕਤਾਰ ਦੋ ਬਲਾਕਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਲੰਬੀ ਸੀ।

ਫਾਰਮਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਵਣ ਬੋਲ ਨੇ ਬੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਨਾਪਲਾਈ ਦਾ ਐਕਟ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਤੇ ਇਹ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਬੇਰੁਜ਼ਗਾਰ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ 16 ਸਟੈਂਪਾਂ ਦੇ ਅਸੂਲ ਨੇ ਬਹੁਤੇ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟ ਕਰ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਮੌਸਮੀ ਵਰਕਰਾਂ ਤੇ ਇਸਦਾ ਬਹੁਤ ਭੇੜਾ ਅਸਰ ਪੈਣਾ ਹੈ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਹੁਤ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਫੂਡ ਬੈਂਕ (ਖੁਰਾਕ ਵਾਲੇ ਬੈਂਕ) ਦੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਵਿਚ ਖੜਨਾ ਪਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਾਰਮਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਲਗਾਤਾਰ ਸਰਕਾਰ ਤੇ ਦਬਾਅਸਦਕਾ ਪੱਚੀ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਘਟਾ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਨਾਪਲਾਈ ਦੀਆਂ ਸਟੈਂਪਾਂ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਦ ਸੱਤ ਦਿਨਾਂ ਤੇ ਲਿਆਉਣੀ ਪਵੇ। ਅਜੇ ਵੀ ਇਹ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਇਕ ਵਿਤਕਰਾ ਹੈ। ਵਰਕਰਾਂ ਨੇ ਜਦੋਂਜਹਿਦ ਕਰਕੇ ਜੋ ਹੱਕ ਲਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸਖਤ ਜਦੋਂਜਹਿਦ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਸਰਵਣ ਬੋਲ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦ ਸਾਡੇ ਹੱਕਾਂ ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ ਅਸੀਂ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠ ਸਕਦੇ। ਗੱਲਾਂਬਾਤਾਂ ਦੇ ਭੁਲੇਖੇ ਪਾ ਕੇ ਸਾਡੇ ਹੱਕਾਂ ਨੂੰ ਖੋਰਨ ਦਾ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਟੀਚਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਸੈਲਾਂ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਅਸੂਲ ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਚਿਤਾਵਨੀ ਕਰਾਈ ਕਿ ਅਨਾਪਲਾਈ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਸਾਡੇ ਹੱਕ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਆਮ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਆਵਾਜ਼ ਬੁਲੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਾਂਗੇ। ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਵਣ ਬੋਲ ਨੇ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਮਨਿਸਟਰ ਬਿਨਵਾ ਬੁਸਾਤ ਅਤੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਮਿਸਟਰ ਮਲਰੂਨੀ ਨੂੰ ਲਲਕਾਰ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਫਾਰਮ ਵਰਕਰ ਇਨਸਾਫ ਤੇ ਚੰਗੇ ਵਰਤਾਉ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸਾਡੀਆਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਵਜ਼ਨਦਾਰ ਹਨ ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਆਵਾਜ਼ਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋ ਕੇ ਰਹੇਗੀ। ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਿਸਟਰ ਮਲਰੂਨੀ ਨੂੰ ਵੰਗਾਰਿਆ ਕਿ ਇਹ ਭੁੱਲ ਨਾ ਕਰਨੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਟਿਕ ਕੇ ਬੈਠ ਜਾਵਾਂਗੇ, ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਹੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਚਿਰ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਬੈਠਾਂਗੇ ਜਿੰਨਾ ਚਿਰ ਸਾਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ।

ਫਿਸ਼ਰਮੈਨ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮਿ: ਜੈਕ ਨਿਕਲ ਨੇ ਸਰਵਣ ਬੋਲ ਤੇ ਫਾਰਮਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਐਗਜ਼ੈਕਟਿਵ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੈਲਾਂ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਰਖਿਲਾਫ਼ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕੀਤਾ। ਮਿਸਟਰ ਨਿਕਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਗਰੀਬਾਂ ਦੀਆਂ ਜੇਬਾਂ ਵਿਚੋਂ ਪੈਸੇ ਕੱਢ ਰਹੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੂੰ ਪੁਰਜ਼ੋਰ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਜ ਗੁੱਸਾ ਵਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਪਰ ਜਦ ਸਿਆਲਾਂ ਵਿਚ ਅਨਾਪਲਾਈ ਨਾ ਮਿਲੀ ਤਾਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ ਫਿਸ਼ਰਮੈਨਾਂ ਦੀ ਅਨਾਪਲਾਈ ਬਿਲਕੁਲ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਮੰਗਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਫਰੀ ਟਰੇਡ ਨਾਲ ਭੀ ਸਾਡੀਆਂ ਨੌਕਰੀਆਂ ਖੁਸ਼ਣਗੀਆਂ।

ਬਿਲਡਿੰਗ ਟਰੇਡ ਦੇ ਸੈਕਟਰੀ ਟਰੀਯਰਰ ਐਨ ਮੈਕਮਰੀ ਨੇ ਫਾਰਮ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਦਿਤੀ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਿਜਾਏ ਇਸਦੇ ਕਿ ਅਨਾਪਲਾਈ ਸਟੈਂਪਾਂ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਹਮਲਾ ਕਰੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਰਕਰਾਂ ਲਈ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਭਾਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਪਰ ਉਲਟ ਮਾਲਕਾਂ ਲਈ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਸਰਕਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੀਆਂ ਤਕਲੀਫਾਂ ਦਾ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਮਿਸਟਰ ਮੈਕਮਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਜੇ ਮਲਰੂਨੀ ਤੇ ਬਿਲ ਵੈਂਡਰਜ਼ਮ ਦੇ ਪਿਛੋਕੜ ਨੂੰ ਵੇਖੀਏ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਪਤਾ ਲੱਗੇਗਾ ਕਿ ਇਹ ਤੁਹਾਡੇ ਮਿੱਤਰ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਰਿਆਂ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿਤਾ ਕਿ ਆਉ ਅਮੀਰਾਂ ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਾਰ ਦੇਈਏ।

ਮਿਲ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਮਿਸਟਰ ਕਲੇ ਪੈਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੈਕ ਮੁਨਰੋ ਅੱਜ ਆ ਨਹੀਂ ਸਕਿਆ। ਮੈਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪਾਸ ਮਿਲ



ਵਰਕਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਏਕਤਾ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਆਇਆ ਹਾਂ। ਮੈਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਤੇ ਆਉਣ ਦਾ ਫ਼ਕਰ ਹੈ। ਸਟੈਂਪਾਂ ਵਧਾਉਣਾ ਸਾਰੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਤੇ ਹਮਲਾ ਹੈ। ਮਾਲਕ ਲਾਲਚ ਨਾਲ ਭਰੇ ਹੋਏ ਹਨ ਪਰ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਫ਼ਖਰ ਤੇ ਇਜ਼ਤ ਕਾਇਮ ਰਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਵਰਕਰਾਂ ਦੀਆਂ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਹਾਲਤਾਂ ਸੁਧਰ ਨਹੀਂ ਰਹੀਆਂ। ਜੇ ਯੂਨੀਅਨ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈਆਂ ਤਾਂ ਮਾਲਕ ਆਪਣੀਆਂ ਮਨ ਮਰਜ਼ੀਆਂ ਕਰਨਗੇ। ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੀ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮਾਲਕ ਕਹਿਣਗੇ। ਇਸ ਨਾਲ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਇਜ਼ਤ ਘਟੇਗੀ ਤੇ ਗੁਲਾਮੀ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

ਬੀ. ਸੀ. ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਆਰਟ ਕਿਊਬੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੈਂ ਅੱਜ ਆਪ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਖੜਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਾਲਕ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਰੰਗਦਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਵਿਤਕਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਬੀ. ਸੀ. ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਫਾਰਮ ਵਰਕਰਾਂ ਲਈ ਚੰਗੇ ਅਸੂਲ ਨਹੀਂ ਬਣਾਏ। ਮੈਂ ਇਸ ਵਿਤਕਰੇ ਦੀ ਨਿੰਦਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜਾ ਹੋਇਆ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡੀ ਲੜਾਈ ਸੱਚ ਦੀ ਹੈ ਤੇ ਮੈਂ ਤੇ ਸਾਡੀ ਸਾਰੀ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫਾਰਮ ਵਰਕਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ ਜਿੰਦਾਬਾਦ! ਦਾ ਨਾਹਰਾ ਲਾਇਆ।

ਇਸ ਮਾਰਚ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਭਾਗ ਲਿਆ ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਭਾਰਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ — ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਈਸਟ ਇੰਡੀਅਨ ਵਰਕਰਜ਼ ਐਸੋ., ਇੰਡੀਅਨ ਪਿਊਪਲਜ਼ ਐਸੋ. ਇਨ ਨਾਰਥ ਅਮਰੀਕਾ ਅਤੇ ਬੀ. ਸੀ. ਆਫਰ ਆਪਣੇ ਝੰਡੇ ਲੈ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਹੋਈਆਂ। ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਵਰਕਰਜ਼ ਆਫ ਦਾ ਵਰਲਡ (IWW) ਤੇ ਅਨਾਪਲਾਈ ਐਕਸ਼ਨ ਸੈਂਟਰ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਝੰਡਿਆਂ ਸਮੇਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਅਖੀਰ ਵਿਚ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸਰਵਣ ਬੋਲ ਨੇ ਸਾਰੇ ਗੁਰੂ ਘਰਾਂ ਦਾ, ਸੁਸ਼ਮਾ ਦਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਖਬਾਰਾਂ ਦਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਫਾਰਮ ਵਰਕਰਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਲੋਕਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਈ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੇ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਭੀ ਪੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਇਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਨੂੰ ਸਫਲ ਕਰਨ ਵਿਚ ਮੱਦਦ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਰੋਸ ਮੁਜ਼ਾਹਰੇ ਦੀ ਸਟੇਜ ਸਕੱਤਰਤਾ ਭਾਵਨਾ ਭੰਗੂ ਅਤੇ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਤਕਰੀਰਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਵਿਚ ਤਰਜਮਾ ਚਰਨਪਾਲ ਗਿੱਲ ਹੋਰਾਂ ਨੇ ਕੀਤਾ।

ਅਮਰਜੀਤ ਚਾਹਲ

ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਖ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਨੇ 5600 ਡਾਲਰ ਦੇ ਵਜ਼ੀਫੇ ਜਿਤੇ ਕਤਲਾਮ ਕਿਉਂ?

ਨਵਦੀਪ ਗਰੇਵਾਲ, ਸਪੁਤਰੀ ਗਰੇਵਾਲ ਕੇ. ਐਸ. ਆਫ ਸਰੀ ਅਤੇ ਪੋਤਰੀ ਬੀ. ਐਸ. ਗਰੇਵਾਲ (ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਗੇਟਵੇਰਡ) ਨੇ ਬੀ. ਸੀ. ਦੇ ਗਰੈਜੂਏਸ਼ਨ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਮੁਕਾਬਲਿਆਂ 'ਚ 5600 ਡਾਲਰ ਦੇ ਵਜ਼ੀਫੇ, ਮੈਡਲ, ਅਵਾਰਡ, ਕੱਪ ਅਤੇ ਇਨਾਮ ਹਾਸਲ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਿਖ ਭਾਈਚਾਰੇ ਲਈ ਫਖਰ, ਖੁਸ਼ੀ ਅਤੇ ਪਰੇਰਨਾ ਲੈਣ ਵਾਲਾ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਲਾਘਾਯੋਗ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਸਭ ਨੂੰ ਵਧਾਈ ਹੋਵੇ।

ਕੀ ਮੰਤਵ ਹੈ ਇਸ ਕਤਲਾਮ ਦਾ? ਉਹ ਕਿਹੜਾ ਧਰਮ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਜਿਹੇ ਮਨੁੱਖ ਦੇਖੀ ਕਾਲੇ ਕਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ?

ਮੰਤਵ

ਭਾਰਤ ਦੇ ਟੋਟੇ ਕਰਕੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ।

ਮੁਖ ਵਿਧੀ:

ਅੰਨ੍ਹੀ ਦਹਿਸ਼ਤ ਨਾਲ ਭੈ ਭੀਤ ਕਰਕੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਹਿੰਦੂ ਵਸੋਂ ਦਾ ਸਮੂਹਿਕ ਉਜਾੜਾ ਤੇ ਇਸ ਪ੍ਰਤੀਕਰਮ ਵਜੋਂ ਹਿੰਦੂ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਹੱਥੋਂ ਬਾਕੀ ਭਾਰਤ ਵਿਚੋਂ ਸਮੂਹ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਉਜਾੜਾ, ਇਸ ਦੌਰੇ ਨਿਸ਼ਾਨੇ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਫਿਰਕੂ ਫਸਾਦਾਂ ਦੇ ਭਾਂਬੜ ਬਾਲਣੇ।

ਟੋਕ:

ਰੂੜੀਵਾਦੀ, ਮੁਲਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਵਾਲੇ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਪੱਖੋਂ ਉਤੇਜਤ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਤੜਕੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਉਤੇ।

ਵਰਗ ਅਧਾਰ:

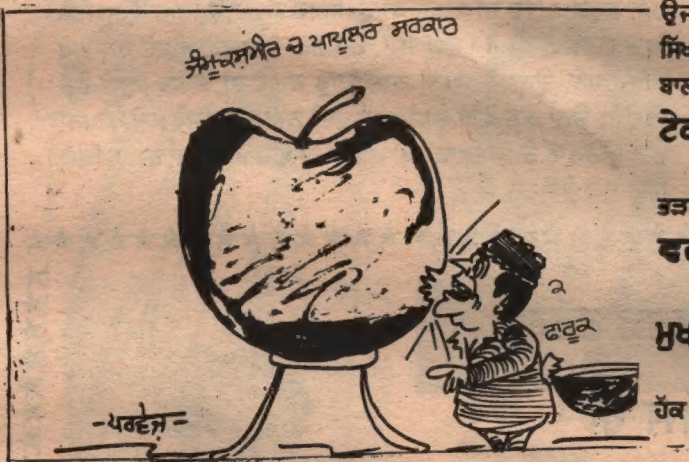
ਸਿੱਖ ਲੋਟੂ ਹਿਤ ਜਿਹਾ ਕਿ ਜਾਗੀਰਦਾਰ ਤੇ ਪੁੰਜੀਪਤੀ ਫਾਰਮਰ।

ਮੁਖ ਪ੍ਰਤਿਪਾਲਕ:

ਅਮਰੀਕੀ ਸਾਮਰਾਜ ਤੇ ਇਸਦਾ ਪਿੰਨ੍ਹ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦਾ ਤਾਨਾਸ਼ਾਹ ਜ਼ਿਆ-ਉਲ-

ਹੱਕ।

—ਦਰਬਨ ਸਿੰਘ ਬੈਨੇਡੀਅਨ—



WESTMINSTER
CHEVROLET OLDSMOBILE

we run a very simple business
Telephone (604) 521-7731

1984 ਦੇ ਗਰੇਡ ਸੇਲਜ਼ ਮਾਸਟਰ

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਨਵੀਆਂ, ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਸਪੋਰਟਸ ਕਾਰਾਂ, ਪਿੱਕ ਅਪ ਆਦਿ ਹਨ। ਆਪ ਆਪਣੀ ਕਾਰ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਖ਼ੀਦਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕ ਵਾਰੀ ਗੁਰਜੀਤ ਬਾਵਾ ਨੂੰ ਮਿਲੋਂ ਜਾਂ ਫ਼ੂਨ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰੋ। ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਵਧੀਆ ਕੀਮਤ ਤੇ ਕਾਰ ਦਿਵਾਉਣਗੇ। ਉਹ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪੈਸਿਆਂ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਵੀ ਕਰਵਾਉਣਗੇ।

BUS. 521-7731

Pager 687-1985 +5531

12th. Street at Queens Ave., New Westminster - B.C.



ਗੁਰਜੀਤ ਬਾਵਾ

ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਔਰਤਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਬਨੋਸ਼ੀ

ਪਿਛਲੇ ਚਾਰ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਆਮ ਦੇਖਣ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿਚ ਰਹਿ ਰਹੀਆਂ ਭਾਰਤੀ ਔਰਤਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਆਪਣੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਬਜ਼ੁਰਗ ਔਰਤਾਂ ਸ਼ਰਾਬ ਤੇ ਮੀਟ ਨੂੰ ਹੱਥ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਲਾਉਂਦੀਆਂ। ਆਪਣੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੁੜੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਅਜੇ ਵੀ ਆਪਣੀਆਂ ਕਦਰਾਂ ਕੀਮਤਾਂ ਉਤੇ ਮਾਣ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ; ਪਰ ਮਧ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਅਜ ਕਲ ਆਮ ਵਿਆਹੁਤਾ ਸ਼ਾਦੀਆਂ, ਜਨਮ ਦਿਨਾਂ ਜਾਂ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਅਕਸਰ ਵਾਈਨ ਪੀਣ ਨੂੰ ਫੈਸ਼ਨ ਸਮਝਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਜੇ ਔਰਤ ਵਾਈਨ ਨਹੀਂ ਪੀਂਦੀ ਉਸਦਾ ਮੁੱਲ ਉਡਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੁਝ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੀ ਅਗਾਂਹ ਵਧੂ ਜਾਂ ਕਹਿ ਲਓ ਨਵੀਂ ਰੱਜੀ ਉਚੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿਚ ਦਾਖਿਲ ਹੋਈਆਂ ਔਰਤਾਂ ਵਲੋਂ ਉਸ ਔਰਤ ਨੂੰ ਬੜੀ ਬੈਕਵਰਡ ਤੇ ਤੰਗ ਖਿਆਲ ਰਖਣ ਵਾਲੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਾਈਨ ਪੀਣ ਦੇ ਨਵੇਂ ਸ਼ੌਂਕ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ।

ਭਾਰਤੀ ਔਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਇਕ ਨਿਰਫਲ ਧਾਰਨਾ ਪੱਛਮੀ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਫੈਲ ਚੁਕੀ ਹੋਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਰਾਬ ਅਤੇ ਮੀਟ ਨੂੰ ਹੱਥ ਲਾਉਣ ਤੇ ਖਾਣ ਤੋਂ ਪ੍ਰਹੇਜ਼ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ; ਹੁਣ ਇਹ ਧਾਰਨਾ ਆਪਣੀਆਂ ਨੀਹਾਂ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਖਿਸਕ ਚੁਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦਿਨੋਂ ਦਿਨ ਗਲਤ ਸਾਬਿਤ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਹ ਆਮ ਦੇਖਣ ਵਿਚ ਆਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਔਰਤਾਂ ਤਾਂ ਆਪਣੇ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਜਿੰਦ ਕੇ ਹਾਰਡ ਲਿੰਕਰ ਤੱਕ ਪੀਂਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਪੰਜਾਬੀ ਹਿੰਦੀ ਦੇ ਗਾਣੇ ਲਾਕੇ ਡਿਸਕੋ ਡਾਂਸ ਕਰਨ ਨੂੰ ਆਧੁਨਿਕਤਾ ਕਹਿਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਿਹੜੀ ਔਰਤ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਾਂਸਾਂ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਕਬੀਰ ਵੇਲੇ ਦੀ ਮਹਾਂ ਮੂਰਖ ਲੋਈ ਸਮਝਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰਾਬ ਜਾਂ ਵਾਈਨ ਪੀਣ ਬਾਰੇ ਜੇ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਪੁਛੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਚੋਂ ਕੁਝ ਕੁ ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਰਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਕਹਿਣਗੇ: ਕੀ ਹਰਜ ਹੈ? ਜੇ ਗੋਰੀਆਂ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਕਿੰਤੂ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਆਪਣੀਆਂ ਭਾਰਤੀ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ 'ਚ ਕੀ ਹਰਜ ਹੈ? ਕੁਝ ਮਰਦਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਔਰਤਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਮਾਜਕ ਬਰਾਬਰਤਾ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਵੀ ਸਮਝਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਰਸੋਈਘਰਾਂ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲਕੇ ਘਰ ਦੇ ਲਿਵਿੰਗਰੂਮ ਜਾਂ ਫੈਮਲੀਰੂਮ ਵਿਚ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਪੀ ਕੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਬਰਾਬਰ ਹੀ ਹੋ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਮਰਦ ਆਪਣੀ ਰਾਏ ਭਾਵੇਂ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਦੇ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਤਹਿਦਿਲੋਂ ਉਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਨੂੰ ਚਾਹੁੰਦੇ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ ਪਰ ਹਾਈਕਲਾਸ ਦਾ ਕਵੱਚ ਪਾਈ ਦੇਖੇ ਦੇਖੀ, ਖਿਸਿਆਨਾ ਜਿਹਾ ਹੱਸਦੇ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਸ਼ੁਗਲ ਮੇਲਾ ਕਰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਕਦੀ ਕਦਾਈਂ ਘਟੀਆ ਜਿਹੇ ਮੁੱਲ ਵੀ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਕਰਦੇ, ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੀ ਬੀਵੀ ਨਾਲ ਡਾਂਸ ਕਰਨ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਆਧੁਨਿਕ ਪੱਛਮੀ ਤੌਰ ਤਰੀਕਾ ਹੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਸਗੋਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਜਵਾਨ ਲਗਣ ਦੀ ਇਕ ਨਵੀਂ ਉਡਾਨ ਭਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੇ ਹੁੰਦੇ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਦਰਅਸਲ ਸਚਾਈ ਨੂੰ ਖੁਰਚ ਕੇ ਦੇਖੋ ਤਾਂ ਭਾਰਤੀ ਮਰਦ ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦਾ ਆਨੰਦ ਮਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਦੂਸਰੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨਾਲ ਡਾਂਸ ਤੇ ਡਰਿਕ ਸ਼ੋਅਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਆਪਣੀ ਪਤਨੀ, ਭੈਣ, ਜਾਂ ਮਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮਰਦ ਨਾਲ ਡਰਿਕ ਜਾਂ ਡਾਂਸ ਸ਼ੋਅਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਰੂੜੀਵਾਦੀ ਮਰਦਾਂ ਦੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਘਬਰਾਹਟ ਜ਼ਰੂਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਉਹ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਆਪਣੀਆਂ ਪਤਨੀਆਂ ਜਾਂ ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਪਹਿਲੋਂ ਹੀ ਘਰੋਂ ਸਮਝਾ ਕੇ ਤੁਰਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਘੂਰੀ ਨਾਲ ਹੀ ਸਮਝਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ।

ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਸ਼ਰਾਬਨੋਸ਼ੀ ਦਾ ਬੱਚਿਆਂ ਉਤੇ ਅਸਰ :

ਅਕਸਰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਮਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਗੋਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਾਂਗ — ਤੇ ਇਹ ਪਾਰਟੀਆਂ ਕਈ ਵਾਰ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਜਾਂ ਤਤਕੇ ਤੱਕ ਚਲਦੀਆਂ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਆਮ ਪ੍ਰਵਾਰ ਛੋਟੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਅੱਧੀ ਅੱਧੀ ਰਾਤ ਤੱਕ ਬੇਬੀ ਸਿਟਰਾਂ ਦੇ ਡਫਟਾ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਇਸ ਕਰਕੇ ਕਈ ਵਾਰ ਔਰਤ ਨੂੰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਕੋਲ ਘਰੇ

ਰਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਤੇ ਇਸ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਮਰਦ ਇਕੱਲੇ ਜਾ ਕੇ ਵਧੇਰੇ ਆਜ਼ਾਦ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਬੀਵੀ ਨਾਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਅਕਸਰ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਨਾਲ ਲੈ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਔਰਤ ਸ਼ਰਾਬ ਦੀ ਖੁਲ੍ਹਿਆਮ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਕੀ, ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੋਰਨਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਵੀ ਘਟੀਆ ਮਿਸਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਇਕ ਵਾਰ ਇਕ ਅਜੇਹੀ ਹੀ ਭਰੀ ਭਰਾਈ ਪਾਰਟੀ ਵਿਚ ਡਾਂਸ ਤੇ ਸੰਗੀਤ ਚਲ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤੇ ਇਕ ਸੋਲਾਂ ਸਤਾਰਾਂ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਕੁੜੀ ਨੇ ਕੱਸ ਕੇ ਇਕ ਚਪੇੜ ਆਪਣੀ ਲੜਾਖੜਾ ਰਹੀ ਮਾਂ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਕੱਢ ਮਾਰੀ। ਤਤਕਾਲ ਦੀ ਆਵਾਜ਼ ਨਾਲ ਮੁੱਲ ਤੇ ਸ਼ੁਗਲਾਂ ਦੇ ਸ਼ੋਰਗੁਲ ਵਿਚ ਇਕਦਮ ਸਨਾਟਾ ਛਾ ਗਿਆ ... ਕੁੜੀ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਹੰਝੂ ਸਨ ਸ਼ਾਇਦ ਮਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਥੱਪੜ ਮਾਰ ਚੁਕੀ ਸੀ, ਉਹ ਕੁੜੀ ਘਬਰਾਈ ਹੋਈ ਫੱਟਾ ਫੱਟ ਸਾਰਿਆਂ ਦੇ ਆਵਾਜ਼ ਮੂੰਹਾਂ ਵੱਲ ਵੇਖਦੀ ਹੋਈ ਆਪਣੀ ਮਾਂ ਵੱਲ ਕੜਕ ਕੇ ਬੋਲੀ, “ਮੈਂ ਰਿੰਕ ਨਾਲ ਚਲੀ ਹਾਂ, ਦੇਖਦੀ ਹਾਂ ਉਥੇ ਕਲੱਬ 'ਚ ਆ ਕੇ ਤੂੰ ਮੈਨੂੰ ਪੀਣ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ।” ਤੇ ਉਹ ਠੰਡੀ ਸੀਤ ਰਾਤ ਵਿਚ ਫੜਾਕ ਦੇਣੇ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਬੰਦ ਕਰਦੀ ਹੋਈ ਚਲੀ ਗਈ ... ਕੁਝ ਮਿੰਟ ਉਵੇਂ ਹੀ ਸਨਾਟਾ ਰਿਹਾ — ਉਹ ਮਾਂ ਆਪਣੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਜਿਥੇ ਥੱਪੜ ਵਜਿਆ ਸੀ ਹੱਥ ਧਰੀ ਪੱਥਰ ਬਣੀ ਕੁਝ ਸੈਂਕਿਡ ਖੜੋਤੀ ਰਹੀ ਫਿਰ ਕੰਬਦੇ ਹੱਥਾਂ ਨਾਲ ਤੇ ਲੜਾਖੜਾਏ ਕਦਮਾਂ ਨਾਲ ਵੱਦਕਾ ਦੀ ਬੋਤਲ 'ਚੋਂ ਇਕ ਵੱਡਾ ਸ਼ਾਹ ਪੇਗ ਬਣਾ ਕੇ ਫੱਟਾ ਫੱਟ ਪੀ ਗਈ ...” ਚਲੋ ਚਲੋ, ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਪਾਰਟੀ ਜਾਰੀ ਰੱਖੋ ... ਇਹ ਤਾਂ ਇਧਰਲੇ ਗੋਰੇ ਕਲਚਰ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਦਾ ਦਿਮਾਗ ਖਰਾਬ ਕਰ ਦਿਤੇ ਦੇਖੋ, ਅੱਜ ਕਲ੍ਹ ਦੇ ਬੱਚੇ ਮਾਂ ਪਿਓ ਨੂੰ ਸਮਝਦੇ ਈ ਕੁਝ ਨਹੀਂ।” ਕਹਿੰਦੀ ਹੋਈ ਉਹ ਔਰਤ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਡਾਂਸ ਕਰਨ ਲਗ ਪਈ ਜਿਵੇਂ ਕੁਝ ਹੋਇਆ ਈ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਸਾਰੇ ਲੋਕ ਫਿਰ ਹਰਕਤ ਵਿਚ ਆ ਗਏ। ਗੱਲ ਆਈ ਗਈ ਹੋ ਗਈ ਲਗਦੀ ਸੀ ਪਰ ਹਰ ਮਾਪੇ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿਚ ਇਕ ਸੁਰਾਖ ਕਰ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਦਿਲ ਕੰਬਾਊ ਘਟਨਾ ਹਰ ਉਸ ਮਾਪੇ ਦੇ ਮੂੰਹ ਤੇ ਥੱਪੜ ਵਾਂਗ ਵਜੀ ਸੀ ਜੋ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਵਿਗੜਨ, ਆਖੇ ਨਾ ਲਗਣ, ਭੈੜੀਆਂ ਵਹਿਬਤਾਂ ਵਿਚ ਪੈਣ ਦੀ ਦੋਸ਼ ਪੱਛਮੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੇ ਤੌਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਸਿਰ ਮੜ੍ਹਦੇ ਹਨ ਤੇ ਆਪ ਭੁਲ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਸਾਹਮਣੇ ਕਿਹੋ ਜਿਹੀਆਂ ਹਰਕਤਾਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਮਾਂ ਪਿਓ ਤੋਂ ਕੀ ਸਿਖਦੇ ਹਨ, ਉਹ ਕੀ ਵੇਖਦੇ ਹਨ, ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕੀ ਕੁਝ ਵਾਪਰਦਾ ਹੈ, ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਕਰਦੇ ਹਨ, (ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਡਾਂਸ ਵੇਖਕੇ ਟੀਨਏਜਰ ਬੱਚੇ ਬਾਹਰ ਵਿਚ ਮੂੰਹ ਲਕੋ ਕੇ ਹੱਸਦੇ ਹਨ) ਕਿਹੋ ਜਿਹੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਰਤਦੇ ਹਨ ਕੀ ਖਾਂਦੇ ਹਨ, ਕੀ ਪੀਂਦੇ ਹਨ। ਬੱਚੇ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਪੇ ਕਿੰਨੇ ਕੁ ਪਾਣੀ ਵਿਚ ਹਨ। ਹਰ ਬੱਚਾ ਆਪਣੇ ਘਰ ਦੇ ਮਾਹੌਲ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸਿਖਦਾ ਹੈ। ਬਨਿਸਬਤ ਬਾਹਰਲੇ ਮਾਹੌਲ ਤੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੇ ਦਬਾਓ ਤੋਂ ਘੱਟ। ਉਂਜ ਤਾਂ ਮਾਪੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਇਧਰਲੇ ਕਲਚਰ ਵਿਚ ਰਲਣ ਮਿਲਣ ਵਿਚ ਮਦਦ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪ ਪੱਛਮੀ ਤੌਰ ਤਰੀਕੇ ਅਪਨਾਉਣ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਉਹ ਨਕਲ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹਾਸੇਹੀਣੀ ਹੋ ਕੇ ਰਹਿ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬੱਚੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਤਸ਼ਾਹ ਲੈਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅੰਦਰੋਂ ਅੰਦਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਮੁੱਲ ਉਡਾਉਂਦੇ ਹਨ।

ਔਰਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਨੂੰ ਸਮਾਜਕ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲਣ ਨੂੰ ਸ਼ਾਇਦ ਅਜੇ ਸਦੀਆਂ ਲਗ ਜਾਣ। ਮਰਦਾਂ ਅਤੇ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਵਿਚ ਬਸ ਇਕ ਹੀ ਫਰਕ ਹੈ ਕਿ ਮਰਦ ਤਾਂ ਰਾਜਿਆਂ ਰਜਵਾੜਿਆਂ ਵੇਲੇ ਦੇ ਪੀਂਦੇ ਆਏ ਹਨ ਉਹ ਇਕੱਲੇ ਜਾਂ ਮਰਦਾਂ ਦੀਆਂ ਢਾਣੀਆਂ ਵਿਚ ਪੀਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਤੇ ਸਾਡਾ ਸਭਿਆਚਾਰ ਤੇ ਸਮਾਜ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਂਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਨਵੇਂ ਮਿਲਗੋਭੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਇਹ ਦੇਣ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚ ਜਦੋਂ ਆਦਮੀ ਤੀਵੀਂ ਦੋਨੋਂ ਪੀਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਅਕਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨਾ ਸਿਖਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਸਮਝਣ ਲਗ ਪੈਂਦੇ ਹਨ। ਕਿਉਂਕਿ ਬੱਚੇ ਅਕਸਰ ਮਾਵਾਂ ਨਾਲ ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਬੱਚਿਆਂ ਉਤੇ ਪਿਤਾ ਦੇ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀਣ ਦਾ ਐਨਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿੰਨਾ ਮਾਂ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਦਾ ਅਸਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤੇ ਟੀਨਏਜਰ ਬੱਚੇ ਬਾਹਰ ਆਪਣੇ ਮਿਤਰਾਂ ਦੋਸਤਾਂ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸ਼ਰਾਬ ਸਗੋਂ ਡਰਗਾਂ ਆਦਿ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਸਿਖਦੇ ਹਨ ਤੇ ਉਹ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਇਸ ਵਿਚ ਹਰਜ ਹੀ ਕੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਜਦੋਂ ਬੱਚੇ ਹੱਥੋਂ ਨਿਕਲਣ ਲਗਦੇ ਹਨ ਮਾਪੇ ਚੀਖਦੇ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਕਾਬੂ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ ਕੋਈ ਦਲੀਲ ਤਾਂ ਹੁੰਦੀ ਨਹੀਂ ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਪੇ ਆਪਣਾ ਮਾਣ ਸਤਿਕਾਰ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪਖੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਰਾਂ ਵਿਚ ਗਿਰ ਚੁਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ।

ਇਸੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਇਕ ਬਹੁਤ ਪੁਰਾਣੀ ਥਾਤ ਯਾਦ ਆ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੇਲੇ ਦਾਦੀ ਮਾਂ ਸੁਣਾਇਆ ਕਰਦੀ ਸੀ — ਇਕ ਮਾਂ ਬਹੁਤ ਗਰੀਬ ਸੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਕਰਕੇ ਉਹ ਚਾਹ ਲਈ ਜਿੰਨ੍ਹਾ ਗੁੜ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ ਬਹੁਤਾ ਉਸਦਾ ਬੱਚਾ ਖਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜ਼ਿਆਦਾ ਗੁੜ ਖਾਣ ਦੀ ਆਦਤ ਪੈ ਗਈ ਤਾਂ ਮਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿਸੇ ਸੰਤਾਂ ਕੋਲ ਜਾ ਕੇ ਦੁਆ ਪੁੱਛਾਂ। ਉਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸੰਤਾਂ ਕੋਲ ਗਈ ਤੇ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਕਹਿਣ ਲੱਗੀ, “ਮਹਾਰਾਜ ਮੇਰਾ ਬੱਚਾ ਗੁੜ ਬਹੁਤ ਖਾਂਦਾ ਹੈ ਫਿਰ ਫੋੜੇ ਨਿਕਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਦੱਸੋ।” ਸੰਤ ਕਹਿਣ ਲੱਗੇ “ਮਾਈ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਆਈ।” ਉਹ ਔਰਤ ਆਪਣੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਚੁੱਪ ਕਰਕੇ ਮੱਥਾ ਟੇਕ ਕੇ ਪਰਤ ਗਈ। ਦੂਸਰੇ ਦਿਨ ਉਹ ਫਿਰ ਆਈ ਤਾਂ ਸੰਤਾਂ ਨੇ ਅੱਖਾਂ ਮੀਚ ਕੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਿਰ ਤੇ ਹੱਥ ਫੇਰ ਕੇ ਬੜੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਕਿਹਾ “ਕਾਕਾ ਗੁੜ ਨਹੀਂ ਖਾਈਦਾ ਹੁੰਦਾ, ਇਸ ਨਾਲ ਤੇਰੀ ਕੁੰਦਨ ਵਰਗੀ ਦੇਹੀ ਤੇ ਫੋੜੇ ਨਿਕਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ; ਜਾ, ਅੱਜ ਤੋਂ ਗੁੜ ਨਾ ਖਾਈ।” ਉਹ ਔਰਤ ਬਹੁਤ ਹੋਰਨਾ ਹੋਈ ਤੇ ਪੁੱਛਣ ਲੱਗੀ, “ਮਹਾਰਾਜ ਜੇ ਏਨੀ ਗੱਲ ਹੀ ਕਹਿਣੀ ਸੀ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕੋਲ ਹੀ ਕਹਿ ਦੇਂਦੇ, ਮੈਨੂੰ ਚਾਰ ਕੋਹ ਪੈਂਡਾ ਕਰਕੇ ਦੁਬਾਰਾ ਆਉਣਾ ਪਿਆ।” ਸੰਤ ਬੜੀ ਹਲੀਮੀ ਨਾਲ ਸ਼ਾਂਤੀ ਤੇ ਸਵੈ ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ ਬੋਲੇ — “ਮਾਤਾ, ਕੱਲ੍ਹ ਮੈਂ ਇਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਸਾਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕੱਲ੍ਹ ਤੱਕ ਮੈਂ ਆਪ ਗੁੜ ਖਾਂਦਾ ਸਾਂ।” ਇਸ ਬਾਤ ਨੂੰ ਯਾਦ ਦੁਆਉਣ ਦਾ ਭਾਵ ਸਿਰਫ ਏਨਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮਾਪੇ ਜਾਂ ਨਵੇਂ ਉਠ ਰਹੇ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਸਮਾਜਕ ਸਲਾਹਕਾਰ, ਆਪਣੀ ਨਵੀਂ ਪੀੜ੍ਹੀ ਵਿਚ ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਆਦਤਾਂ ਵੇਖਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਉਹ ਗੁਣ ਪਹਿਲਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਵਿਚ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਯਤਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਆਪਣਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਫਿਰ ਨੌਜਵਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ 'ਤੇ ਕਿੰਤੂ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਦੇਣਾ ਜਾਇਜ਼ ਲਗੇਗਾ।

ਭੈਣਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਭੁਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਬੱਚਾ ਬਚਪਨ ਦਾ ਵਧੇਰੇ ਸਮਾਂ ਮਾਂ ਕੋਲ ਬਿਤਾਉਂਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਮਾਂ ਦੇ ਕਿਰਦਾਰ ਦਾ ਅਸਰ ਬੱਚਿਆਂ ਉਤੇ ਵਧੇਰੇ ਅਤੇ ਡੂੰਘਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਉਂਜ ਵੀ ਭਾਰਤੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਏਨੀਆਂ ਮਜ਼ਬੂਤ ਤੇ ਡੂੰਘੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਪੱਛਮੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਪਿਉਂਦ ਲਾਉਣੀ ਅੱਖੀਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਅਸੰਭਵ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਇਥੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਹਰ ਕੋਈ ਚੰਗੇ ਪੈਸੇ ਕਮਾ ਸਕਦੇ, ਕੀਮਤੀ ਘਰਾਂ ਵਿਚ ਕੀਮਤੀ ਸ਼ੋਪੀਸ ਜਮਾ ਸਕਦੇ, ਹਰ ਔਰਤ ਜੇ ਉਹ ਚਾਹੇ ਜਦੋਂ ਮਰਜ਼ੀ ਵਾਲ ਕਟਾ ਕੇ ਸਕਰਟ ਪਾ ਕੇ ਪੱਛਮੀ ਹੋਣ ਦੀ ਝਲਕ ਪਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤੇ ਇਸ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਸਸਤੀ ਤੇ ਆਮ ਵਿਕਣ ਵਾਲੀ ਸ਼ਰਾਬ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਕਿ ਇਸ ਵਿਚ “ਕੋਈ ਆਚਰਣਕ ਬੁਰਾਈ” ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਜਿੰਨੀ ਮਰਜ਼ੀ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਸਕਦੇ ਪਰ ਇਸ ਸਭ ਫੋਕੀ ਤੇ ਬਨਾਵਟੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਸਾਡੀ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਪੀੜ੍ਹੀ 'ਤੇ ਕੀ ਅਸਰ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਉਤੇ ਜ਼ਰਾ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਗੌਰ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਜਿੰਨੀ ਮਰਜ਼ੀ ਪੱਛਮੀ ਪਾਣ ਚੜ੍ਹਾ ਲਈਏ ਜੇ ਸਾਡੇ ਮਨ ਖੁਰਚ ਕੇ ਵੇਖੇ ਜਾਣ ਤਾਂ ਅੰਦਰੋਂ ਅਸੀਂ ਸੋ ਫੀਸਦੀ ਭਾਰਤੀ ਹੀ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ। ਅਗਾਂਹਵਧੂ ਵਿਚਾਰਧਾਰਾ ਦੇ ਮਰਦ ਭਾਵੇਂ ਔਰਤਾਂ ਦੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਅਤੇ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਦਿਖਾਈ ਦੇਂਦੇ ਹਨ ਪਰ ਜਦੋਂ ਕਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੁੱਤ ਵਿਆਹੁਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕੁੜੀ “HOMELY” ਹੀ ਲੱਭਦੇ ਹਨ ਕਲੱਬਾਂ ਤੇ ਡਾਂਸਾਂ ਵਿਚ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਨਹੀਂ, ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜੇ ਕੁੜੀ ਵਿਆਹੁਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਮੁੰਡਾ — “ਨਸ਼ੇ ਨਾ ਕਰਦਾ ਹੋਵੇ, ਭਾਰਤੀ ਸਾਹਿਤ ਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦਾ ਜਾਣੂ ਹੋਵੇ” ਹੀ ਲੱਭਦੇ ਹਨ। ਤਾਂ ਫਿਰ ਮੇਰੀਓ ਭੈਣ ਆਉ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਰਖਕੇ ਇਸ ਫੋਕੀ ਤੇ ਮੁਲ੍ਹੇ ਭਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਮੁਆਇਨਾ ਕਰੀਏ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੁਦਾਰੇ ਤੌਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਪਿਛੇ ਮਰਦ ਦੇ ਹਾਸੇ ਦੀ ਗੂੰਜਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਸੁਣਾਈ ਦੇਂਦੀ ਹੈ। ਆਖਰ ਤਾਂ ਇਹ ਅਜੇ ਮਰਦ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਹੀ ਹੈ ਤੇ ਮਰਦ ਦੇ ਤੌਰ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨੂੰ ਆਦਰਸ਼ ਮੰਨ ਕੇ ਮਰਦਾਂ ਦੀ ਨਕਲ ਕਰਨ ਨੂੰ ਬਰਾਬਰੀ ਕਹਿਣਾ ਨਾ ਸਿਰਫ ਬੇਸਮਝੀ ਹੈ ਸਗੋਂ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਭੁੱਲ ਹੈ। ਔਰਤ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤਾਂ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਔਰਤਾਂ ਆਪਣੀ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਪਣੇ ਔਰਤਪਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਤੇ ਕਦਰ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਸਕਣ।

P.O. Box 76931 ਸਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਕਮੇਟੀ

STN. 'S' VANCOVER, B.C.

‘ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ’ ਦੇ ਚੰਦੇ ਦਾ ਫਾਰਮ SUBSCRIPTION FORM

To The Canada Darpan
P.O. BOX 265
Surrey, B.C.
Canada, V3T 4W8
Ph. 581-4473

I am enclosing a ☐ cheque ☐ M.O. ☐ Draft as
my Subscription for the year(s)..... I may be
sent the newspaper at the following address :

Name.....
Address.....
City.....
Province.....
Postal code.....
PHONE.....

One Year	25 dollars
Two Year	45 dollars
Three year	65 dollars
Life membership.....	300 dollars
ASIA.....	100 dollars[a year]
U.S.A.	30 dollars [a year]
Europe	100 dollars[a year]
Africa	100 dollars [a year]

ਮਰਕਰੀ - ਲਿੰਕਨ ਦੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਫੋਰਡ ਟਰੱਕਾਂ

ਦੀਆਂ ਕਤਾਰਾਂ ਦੇਖਣ ਲਈ ਅੱਜ ਹੀ

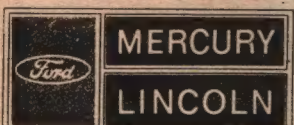
ਗੁਰਦੀਪ ਮੁੱਤੀ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

Used ਕਾਰਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ \$299 ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

ਆਪ ਆ ਕੇ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਅੱਜ ਹੀ ਫੋਨ ਕਰੋ

BUS. 520-3055 RES. 521-2184

ਗੁਰਦੀਪ (ਗੋਰਡੀ) ਮੁੱਤੀ



Ph. 520-3055

301 STEWARDSON WAY, NEW WESTMINSTER, B.C. V3M 2A5

New-West Lincoln Mercury

12th & 3rd Ave. New Westminister, B.C.

ਐਟਲਿਨ ਦੇ ਸੋਕਰਡ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਦੀ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਦੁਰਘਟਨਾ ਵਿਚ ਭੇਦ ਭਰੀ ਮੌਤ

ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਇਕ ਛੋਟਾ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਜਿਸ ਵਿਚ ਸ੍ਰੀ ਐਨ ਪੈਸਰਲ ਤੇ ਚਾਰ ਹੋਰ ਯਾਤਰੀ ਸਫਰ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਦਾ ਜਹਾਜ਼ ਡੀਜ਼ ਲੋਕ ਵਿਚ ਡਿਗ ਪਿਆ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਾਰੇ ਯਾਤਰੀ ਤੇ ਪੈਸਰਲ ਇਸ ਦੁਰਘਟਨਾ ਕਾਰਨ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਦੀ ਪਾਇਲਟ ਅਤੇ ਮਾਲਕ ਜਿਸਦਾ ਨਾਂ ਟੈਰੇਸਾ ਬੇਂਡ ਹੈ ਤੇ ਉਹ ਐਟਲਿਨ ਦੀ ਰਹਿਣ ਵਾਲੀ ਹੈ ਦੁਰਘਟਨਾ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਬਾਅਦ ਲੋਕ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਲਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਬਚ ਗਈ। ਬਚਾਵ ਟੋਲੇ ਤੇ ਬੱਚੀਆਂ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸਾਰਾ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ ਡੀਜ਼ ਲੋਕ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਉਹ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਕਿ ਘਟਨਾ ਦੇ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹਨ ਜਾਂ ਕਿੰਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਾਰਨ ਇਹ ਜਹਾਜ਼ ਲੋਕ ਵਿਚ ਡੁੱਬਿਆ। ਸ੍ਰੀ ਪੈਸਰਲ ਡੀਜ਼ ਲੋਕ ਵਿਚ ਆ ਰਹੀਆਂ ਬੀ. ਸੀ. ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿਚ ਸੋਕਰਡ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਜਾ ਰਹੇ ਸਨ। ਯਾਦ ਰਹੇ ਪੈਸਰਲ ਨੇ ਅਕਤੂਬਰ 85 ਵਿਚ ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਨੂੰ ਛੱਡਕੇ ਸੋਕਰਡ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚ ਜਾ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਤੇ ਇਸ ਦਲ ਬਦਲ ਦੀ ਉਦੋਂ ਰਾਜਸੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿਚ ਕਾਫੀ ਚਰਚਾ ਹੋਈ ਸੀ।

ਸੋਵੀਅਤ ਲੀਡਰ ਗੋਰਵਾਚੇਵ ਅਮਰੀਕੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰੀਗਨ ਨੂੰ ਆਈਸਲੈਂਡ ਵਿਚ ਮਿਲਣਗੇ

ਆਈਸਲੈਂਡ ਜੋ ਉਤਰੀ ਧਰੁਵ ਵਿਚ ਇਕ ਛੋਟਾ ਜਿਹਾ ਜ਼ਮੀਨ ਹੈ ਵਿਚ ਮਿਸਟਰ ਗੋਰਵਾਚੇਵ ਤੇ ਰੀਗਨ ਵਿਚਕਾਰ 12 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਗਲਬਾਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਗਲਬਾਤ ਦਾ ਮੁਖ ਵਿਸ਼ਾ ਸੰਸਾਰ ਅਮਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਤੋਂ ਸੰਭਾਲਣਾ ਖਤਰੇ ਵਾਰੇ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿਵੇਂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਘਟਾਇਆ ਜਾਵੇ। ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿਚ ਸਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਵਾਰੇ ਵੀ ਗਲਬਾਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਮੀਦ ਹੈ ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹਥਿਆਰ ਖਲਾ ਵਿਚ ਲਿਜਾਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਠੋਸ ਕਦਮ ਚੁਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ ਹਥਿਆਰ ਉਤੇ ਅਸਮਾਨ ਵਿਚ ਬੀੜੇ ਜਾਣ ਪਰ ਇਹ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੇ ਖਾਤਮੇ ਦਾ ਕਾਰਣ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਖਲਾ ਵਿਚ ਬੀੜਨ ਦੀ ਮੁੱਢ ਤੋਂ ਹੀ ਵਿਰੋਧੀ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ ਦੇ ਪਾਠਕਾਂ ਅਤੇ ਵਪਾਰੀ ਵੀਰਾਂ ਲਈ

‘ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ’ ਦੇ ਦਫਤਰ ਦਾ ਸਮਾਂ : ਸੋਮਵਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ੁਕਰਵਾਰ — 10 ਵਜੇ ਤੋਂ 5 ਵਜੇ ਸ਼ਾਮ

ਫੋਨ : 581-4473



The Little Mountain Neighbourhood House Society ਪ੍ਰੈਸ ਰਿਲੀਜ਼

ਲਿਟਲ ਮਾਊਂਟਨ ਨੇਬਰਹੁਡ ਹਾਊਸ ਦਾ ਦੂਜਾ ਸਾਲਾਨਾ ਬਹੁ-ਸਭਿਅਕ ਥੈਂਕਸਗਿਵਿੰਗ ਤਿਉਹਾਰ 12 ਅਕਤੂਬਰ 1986 ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਦੁਪਹਿਰ 12 ਤੋਂ ਸ਼ਾਮ 6 ਵਜੇ ਤੱਕ ਮਨਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਿਉਹਾਰ ਖਾਣ-ਪੀਣ ਦੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਮਨੋਰੰਜਨ, ਖਿਆਲਾਤਾਂ ਦੇ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰੇ ਦਾ ਸੁਮੇਲ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਤੇ ਸਾਡੇ ਗੁਆਂਢ 'ਚ ਰਹਿ ਰਹੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਕਮਿਊਨਿਟੀਆਂ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ ਬਾਰੇ ਖਾਣੇ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਅਤੇ ਲੈਕਚਰਾਂ ਰਾਹੀਂ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਆਪ ਸਭ ਨੂੰ ਆਉਣ ਲਈ ਸੱਦਾ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਪਰਿਵਾਰ, ਬੱਚਿਆਂ, ਦੋਸਤਾਂ ਅਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਲਿਆਕੇ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਰੋਣਕ ਵਧਾਉ ਅਤੇ ਅਨੰਦ ਮਾਣੋ। ਟਿਕਟਾਂ ਲਈ 3981 ਮੇਨ ਸਟਰੀਟ ਤੇ ਆਉ ਜਾਂ ਫਿਰ 879-7104 ਤੇ ਫੋਨ ਕਰੋ। ਬਾਰਾਂ ਸਾਲ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਦਾਖਲਾ ਮੁਫਤ ਹੈ।

ਬੰਗਲਾ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ 50,000 ਬੇਘਰ

ਢਾਕਾ — ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਲਗਾਤਾਰ ਮੀਂਹ ਪੈਣ ਕਾਰਨ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਭਿਆਨਕ ਹੜ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਪੇਟ ਵਿਚ ਆ ਗਏ ਹਨ। ਹੜ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨ 50,000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਲੋਕ ਬੇਘਰ ਹੋ ਗਏ ਹਨ। 40 ਵਿਅਕਤੀ ਅਜੇ ਤੱਕ ਗ੍ਰਿਮ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਸ਼ੰਕਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਾਰੇ ਗਏ ਹਨ। ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਬੇਘਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ ਪੁਰਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।

ਭੂਪਾਲ ਗੈਸ ਕਾਂਡ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸਹਾਇਤਾ

ਭੂਪਾਲ — ਸੂਬਾ ਸਰਕਾਰ ਵਲੋਂ ਭੂਪਾਲ ਗੈਸ ਕਾਂਡ ਦੇ ਪੀੜਤ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਮਾਲੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। ਪਹਿਲੀਆਂ ਖਬਰਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 350 ਪੀੜਤ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਕੋਠੀ ਬਾਹਰ ਮੁਜ਼ਾਹਰਾ ਕੀਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਪੁਲਸ ਨੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਭੂਪਾਲ ਕਾਂਡ ਵਿਚ 1700 ਵਿਅਕਤੀ ਮਾਰੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਹਜ਼ਾਰਾਂ ਉਤੇ ਗੈਸ ਦਾ ਮਾਰੂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਿਆ ਸੀ।

ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਧਮਾਕਾ ਕੀਤਾ 400 ਡਾ: ਨੇ ਵਿਰੋਧ 'ਚ ਵਿਖਾਵਾ ਕੀਤਾ

ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਨਵੇਂਦਾ ਦੇ ਮਾਰੂਥਲ ਵਿਚ ਇਕ ਜਬਰਦਸਤ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਟੈਸਟ ਕਰਨ ਲਈ ਧਮਾਕਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਧਮਾਕਾ ਲਾਸ ਵੇਗਾਸ ਤੋਂ 65 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਧਮਾਕੇ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਲਈ ਡਾਕਟਰਾਂ ਦੀ ਇਕ ਜਥੇਬੰਦੀ ਜੋ ਸੰਸਾਰ ਅਮਨ ਲਈ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਨੇ 400 ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਭਾਰੀ ਇਕੱਠ ਨਾਲ ਇਸਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਵਿਖਾਵਾ ਕੀਤਾ ਉਹਨਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਹਥਿਆਰ ਮਨੁੱਖੀ ਤਬਾਹੀ ਦਾ ਮੁਖ ਕਾਰਨ ਹਨ ਤੇ ਸਾਨੂੰ ਹੋਰ ਹਥਿਆਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਣੇ ਚਾਹੀਦੇ। ਸੋਵੀਅਤ ਯੂਨੀਅਨ ਨੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਪਣੀ ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋਰ ਹਥਿਆਰ ਟੈਸਟਾਂ ਤੇ ਰੋਕ ਲਾਈ ਹੋਈ ਹੈ। ਅਮਰੀਕਾ ਤੇ ਤਕਰੀਬਨ ਸਾਰੀ ਦੁਨੀਆਂ ਦਬਾਅ ਪਾ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਹੋਰ ਹਥਿਆਰ ਟੈਸਟ ਨਾ ਕਰੇ।

ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਇਥੇ ਉਸ ਘੁੱਗੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਨਿਭਾਂਦੇ —
ਜਿਸ ਦੇ ਜਜ਼ਬਿਆਂ ਦੇ ਆਂਡਿਆਂ ਨੂੰ ਨਸਲੀ ਨਾਭ ਪੀ ਜਾਂਦੇ।



Kuldip S. Jhand

WHEATON PONTIAC BUICK GMC LTD.

ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਪੇਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਬੇਦੋਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਥੋੜੀ ਜਿਹੀ ਡਾਊਨ ਪੇਮੈਂਟ ਦੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਅਸਾਨ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਤੇ ਕਾਰਾਂ ਲਓ
ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀਆਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਆਦਿ ਵੀ ਚੰਗੇ ਭਾਅ ਤੇ ਖ਼ਰੀਦਦੇ ਹਾਂ — ਇਕ ਵਾਰ ਦਰਬਨ ਚਗੁਰ ਦਿਓ

ਕੁਲਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੰਡ
ਨੂੰ ਮਿਲੋ ਜਾਂ ਫੋਨ ਕਰੋ

Bus. 526-2781

Res. 524-4137

Pager 687-7711 #7610

SUPER BUYS

325 - 12th St., New Westminster, B.C.

MINT AUTO BODY LTD.

5590 Lane Street, Burnaby, B.C. V5H 2H5

- Complete Professional Auto Body Repairs and Refinishing on all makes and models
- I.C.B.C. claims handled promptly
- Complete framework ■ UNI- BODY repairs
- All work conditionally guaranteed
- Free estimates ■ Courtesy cars

For further information call:

Phone: 433-1207

Bhupinder(Bob) Sihota



ਕਾਰਾਂ, ਵੈਨਾਂ ਅਤੇ ਪਿਕ-ਅੱਪ ਟਰੱਕਾਂ ਦੀ ਅੱਛੀ ਤੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸ਼ਨਲ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ ਅਤੇ ਤਸੱਲੀਬਖਸ਼ ਪੇਂਟਿੰਗ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿਓ

ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੇਲ

AMBIKA FOODS

5125 Victoria Drive

Vancouver, B.C.

Ph. 327-0295

ਸਪੈਸ਼ਲ ਸੇਲ

ਲੰਗ-ਵੀਕ ਐਂਡ ਸੇਲ

ਆਟਾ Farine Rotti Atta 4.89 10 KG.	ਵੈਜੀਟੇਬਲ ਤੇਲ Vegetable Oil 1.99 3 litre	ਖੰਡ Sugar 4.99 10 KG.	ਦੁੱਧ Milk 3.39 4 litre
ਮਾਰਜਰੀਨ Margrine 49¢ lb.	ਕਾਲੇ ਛੋਲੇ Black Chana 29¢ lb.	ਮੁਰਗੇ ਦੀਆਂ ਲੱਤਾਂ Chicken Legs 1.19 lb.	ਡਰੰਮ ਸਟਿਕਸ Chicken Drumstick 99¢ lb.
ਸਨ ਫਲਾਵਰ ਤੇਲ Sun Flower Oil 2.99 3 litre	ਨਵਾਬ ਚਾਹਪੱਤੀ Nabob Tea 3.77 120 pkt.	ਮਜੌਲਾ ਮੱਕੀ ਦਾ ਤੇਲ Mazola Corn Oil 5.89 3 lit.	ਫਰੀ ਰੈਕਰਡ For \$100 Grocery
ਮਾਂਹ ਮੂੰਗੀ ਛੋਲਿਆਂ ਦੀ ਦਾਲ Manh, Moongi, Chana Dal 37¢ lb.	ਹਲਦੀ, ਮੇਥੇ, ਮਿਰਚ, ਧਨੀਆ Haldi, Mathe, Mirch, Dhania 99¢ lb.		

ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਲਈ, ਜਨਮ ਦਿਨ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਕਿਸਮ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਲਈ ਖਾਣਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਚਨ ਕਿਰਾਏ ਤੇ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ — ਆਪ ਖਾਣਾ ਬਣਾਓ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਬਚਾਓ। ਕਿਚਨ ਵਿਚ ਖਾਣਾ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮਦਦ ਵੀ ਮਿਲ ਸਕਦੀ ਹੈ ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਫੋਨ ਕਰੋ :—

ਫੋਨ : 327-0295

For your marriage party or other parties — Kitchen facilities available for cooking — Day to day rental basis — cooking assistance available, too — cook yourself and save money.

Book in advance

Ph. 327-0295

ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਟਰੇਰੀ ਟਰਸਟ ਵਲੋਂ ਸ. ਸ. ਮੀਸ਼ਾ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਮੌਤ ਉਤੇ ਸਦਮੇ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ

ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਪੰਜਾਬੀ ਲਿਟਰੇਰੀ ਟਰਸਟ (ਕੈਨੇਡਾ) ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸ਼ਾਇਰ ਸ. ਸ. ਮੀਸ਼ਾ ਦੀ ਅਚਾਨਕ ਮੌਤ ਉਤੇ ਫੁੱਧੇ ਦੁੱਖ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਮੀਸ਼ਾ ਪੰਜਾਬੀ ਦੇ ਅਜੋਕੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸ਼ਾਇਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵਿਤਾ ਨੂੰ 'ਚੁੱਲ੍ਹਾ' 'ਦਸਤਕ' 'ਧੀਮੇ ਬੋਲ' ਤੇ 'ਕੱਚ ਦੇ ਬਸਤਰ' ਆਦਿ ਕਾਵਿ-ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਕੇ ਪੰਜਾਬੀ ਬੋਲੀ ਲਈ ਸਲਾਘਾਯੋਗ ਕੰਮ ਕੀਤਾ। ਟਰਸਟ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਮੀਸ਼ਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਰਵਾਰ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਗਮ ਵਿਚ ਸ਼ਰੀਕ ਹੈ।

ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ — ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ
ਗੁਰਚਰਨ ਰਾਮਪੁਰੀ — ਪ੍ਰਧਾਨ

ਸੰਪਾਦਕੀ ਨੋਟ : 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਸ. ਸ. ਮੀਸ਼ਾ ਦੇ ਅਚਾਨਕ ਵਿਛੜ ਜਾਣ ਉਤੇ ਪੰਜਾਬੀ ਸਾਹਿਤ ਅਤੇ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਪਏ ਘਾਟੇ ਦੇ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਦੇ ਦੁੱਖ ਵਿਚ ਵੀ ਸ਼ਰੀਕ ਹੈ। ਅਗਲੇ ਅੰਕ ਵਿਚ ਸ. ਸ. ਮੀਸ਼ਾ ਉਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਪਲੀਮੈਂਟ ਹੋਵੇਗਾ।

—ਸੰਪਾਦਕ—

ਮੌਸਮ ਦੇ ਗਰਭ ਅੰਦਰ ਇਕ ਚਹਿਰ ਪਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਹਰ ਬਿਰਖ ਧੁੱਖ ਰਿਹਾ ਹੈ ਹਰ ਸ਼ਹਿਰ ਜਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਬਾਗ ਦੀ ਰਾਖੀ ਲਈ ਮਾਲੀ ਜੋ ਬਾਪਿਆ ਸੀ
ਬਣ ਕੇ ਸਯਾਦ ਉਹ ਹੀ ਕਲੀਆਂ ਮਸਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।
ਤੈਨੂੰ ਭੁਲਾ ਸਾਂ ਬੈਠਾ ਭਾਵੇਂ ਮੈਂ ਚੇਤਿਆ 'ਚੁੱਧ'
ਭੁੱਲਣ ਦਾ ਹਾਦਸਾ ਪਰ ਨਾਲ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਪੁਲੀਸ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਾਇਜ਼ ਹਰਕਤਾਂ ਵਾਰੇ ਰੋਸ

ਪਰਮਜੀਤ ਰੰਧਾਵੇ ਤੇ ਪੁਲਸ ਨੇ ਫੀਮ ਦੀ ਤਿਜਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜੋ ਬੂਠਾ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਸੀ, ਉਸ ਨਾਲ ਇਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਨਹੀਂ ਪਰ ਸ਼ੁਚੀ ਸਿੱਖ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਬੁਰਸ਼ਾਗਰਦੀ ਕਈ ਹੋਰ ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਹਾਦਸਾ ਪਹਿਲਾਂ ਨਹੀਂ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਖੀਰਲਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਬੁਰਸ਼ਾਗਰਦੀ ਕਈ ਹੋਰ ਬੇਗੁਨਾਹ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭੀ ਹੋਈ ਹੈ ਇਸਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਮਾਨਦਾਰੀ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਿਆਂ ਭੀ ਪੁਲੀਸ ਤੋਂ ਗਲਤੀਆਂ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਪਰ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੋਵੇ, ਪੁਲਸ ਨੂੰ ਸੰਕੋਚ ਤੇ ਭਾਵੁਕਤਾ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਗੋਰੇ ਪੁਲਸੀਆਂ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਭਿਆਚਾਰ, ਪਹਿਰਾਵੇ ਤੇ ਪਿਛਲੇ ਨਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਗਿਆਨ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਕਰਕੇ ਉਹ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਰੋਸੇ ਖਿੱਚ ਲੈਂਦੇ ਹਨ।

ਕਮੇਟੀ ਫਾਰ ਰੋਸਲ ਜਸਟਿਸ ਨੇ ਬੀ. ਸੀ. ਦੀ ਪੁਲਸ ਨਾਲ ਰਲਕੇ ਇਸ ਮਹਿਕਮੇ ਦੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਤੇ ਐਥਨਕ ਲੀਡਰਾਂ ਨਾਲ ਕਈ ਵਰਕਸ਼ਾਪਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਪੁਲੀਸ ਮਹਿਕਮੇ ਨੇ ਬੜੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਨਾਲ ਭਾਗ ਲਿਆ। ਹਰ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਐਥਨਕ ਸੰਪਰਕ ਲਈ ਕਮੇਟੀਆਂ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿਤਾ। ਉਪਰਲੇ ਹਾਦਸੇ ਤੋਂ ਸਾਫ਼ ਜਾਹਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਹਿੰਮਤ ਦਾ ਕੋਈ ਬਹੁਤਾ ਅਸਰ ਨਹੀਂ ਪਿਆ।

ਪੁਲਸ ਦੀ ਧੱਕੜਸ਼ਾਹੀ ਨਾਲ ਜੋ ਸ਼ੌਕ ਤੇ ਸਦਮਾ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੈ ਉਹ ਮੁਲਿਮਤ ਯੋਗ ਨਹੀਂ। ਅਸੀਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਰ ਪੁਲਸੀਏ ਨੂੰ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਸਭਿਆਚਾਰ ਦੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕੋਰਸ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤੇ ਬਹੁ-ਭਾਂਤੀ ਐਥਨਿਕ ਕਮਿਊਨਿਟੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਨੌਜਵਾਨ ਪੁਲਸ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

ਪੁਲੀਸ ਦੀਆਂ ਖਾਮੀਆਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਿਰਫ ਐਥਨਿਕ ਕਮਿਊਨਿਟੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਇਜ਼ਤ ਭੀ ਧੋਬੇ ਤੋਂ ਬਚੇਗੀ ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਭੀ ਵਧੇਗਾ। ਅਸੀਂ ਪੁਲਸ ਦੀ ਇਸ ਹਰਕਤ ਦੀ ਸਖ਼ਤ ਨਿਖੇਧੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

ਨਰਿੰਦਰ ਪੰਨੂ

The Progressive Indo-Canadian
Community Services Society

ਚੋਣ ਮੁਹਿੰਮ ਸ਼ੁਰੂ



ਚਰਨਪਾਲ ਗਿੱਲ — ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਉਮੀਦਵਾਰ ਜੌਨ ਸਮਾਲਵੁਡ ਨੂੰ ਦਫਤਰ ਖੋਲ੍ਹਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਵਧਾਈ ਦੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਿਛੇ 'ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ' ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਦਰਸ਼ਨ ਗਿੱਲ ਖੜ੍ਹੇ ਹਨ।



ਸਰੀ - ਗਿਲਫਰਡ - ਵਾਲੀ ਦੇ ਲਿਬਰਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਡੌਨ ਰੋਸ ਨੇ ਮੰਗਲਵਾਰ ਆਪਣੇ ਦਫਤਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਕੀਤਾ।



ALLWAYS

TRAVEL



APPOINTED AGENCY



- For Travel Around the World
- Complete Travel Arrangements

Book Your Reservation Now For

INDIA, PAKISTAN, FIJI & LONDON etc.

ਇੰਡੀਆ, ਪਾਕਿਸਤਾਨ, ਫੀਜ਼ੀ ਜਾਂ ਲੰਡਨ ਜਾਣ ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਕਿਰਾਏ ਲਈ ਆਪਣੀ ਬੁਕਿੰਗ ਕਰਾਓ

ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਜਾਣਾ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਆਲਵੇਜ਼ ਟਰੇਵਲ
ਤੇ ਆਓ!

ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਟਰੇਵਲ ਦੀਆਂ ਪੂਰੀਆਂ ਸੇਵਾਵਾਂ ਹਨ

For more information : Ph. 875-1441

3657 Main St. (20th Ave.) Vancouver, B.C. V5V 3N6

ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿੱਖ

ਮਾਯੂਸ ਦੁਚਿਤੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ

(ਲੜੀ ਜੋੜਨ ਲਈ ਪਿਛਲਾ ਅੰਕ ਦੇਖੋ)

ਇਸ ਬੇਭੁਨਿਆਦ ਫਿਰਕੂ ਸ਼ਕ ਦੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਦੇਸ਼-ਭਗਤੀ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣਾ ਪੈ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੇਸ਼-ਭਗਤੀ ਉਤੇ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬਹੁ-ਗਿਣਤੀ ਫਿਰਕੇ ਦੇ ਲੋਕ ਇਹ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿੱਖ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਨੂੰ ਨਿੰਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਦੀ ਨਿਖੇਧੀ ਇਸ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦੀ ਧਾਰਮਿਕਤਾ ਵਿਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿੱਖ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਗੱਲ ਉਹ ਖੁਲ੍ਹਕੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ। “ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਦਹਿਸ਼ਤ ਫੈਲਾ ਕੇ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੀ ਸਥਾਪਤੀ ਭਾਲਦੇ ਹਨ। ਅਸੀਂ ਲੋਕ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਘਰਾਂ ਵਿਚੋਂ ਉਜਾੜਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਦੁਬਾਰਾ ਫਿਰ ਇਸ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋਵਾਂਗੇ” ਭਜਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ। ਬੰਬਈ ਦਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲਾ ਗਿਆਨੀ ਨਿਪੜਕ ਸਿੰਘ ਖੁਲ੍ਹ ਕੇ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ “ਹੈਰਾਨੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਪਾਗਲ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਤੋਂ ਮੱਦਦ ਲੈ ਕੇ ਕੁਝ ਕੁ ਬੰਦੇ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਹਿੰਦੂ ਜਥੇਬੰਦ ਹੋ ਕੇ ਸਾਡੇ ਉਤੇ ਹਮਲੇ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਦਾ ਖਤਰਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿੱਖ ਕਦੇ ਇਕੱਠੇ ਹੋ ਕੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਉਤੇ ਹਮਲਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਖਤਰਾ ਹਿੰਦੂ ਕੱਟੜਵਾਦੀਆਂ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ।”

ਸਾਡਾ ਵੀ ਕਸੂਰ ਹੈ :

ਬੰਬਈ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਅਮਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਅਕਾਲੀ ਹਮੇਸ਼ਾ ਆਪੇ ਵਿਚ ਲੜਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ — ਇਸ ਲਈ ਸਾਡਾ ਆਪਣਾ ਵੀ ਕਸੂਰ ਹੈ। ਉਸਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਾਡੀ ਆਪਣੀ ਲੜਾਈ ਹੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਮਨ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੰਦੀ। “ਸਾਡਾ ਆਪਣਾ ਕਸੂਰ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁਝ ਨੌਜਵਾਨ ਭਿਡਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪੁੱਜ ਕੇ ਸਾਰੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੂੰ ਸੁਲੀ ਉਤੇ ਟੰਗੀ ਬੈਠੇ ਹਨ।” ਬੰਬਈ ਦੇ ਸਿੱਖ ਲੀਡਰ ਗੁਰੂ ਨਾਮਦੇਵ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਉਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ। ਕਲਕੱਤੇ ਵਿਚ ਸਰਨ ਸਿੰਘ ਸਥਾਨਕ ਸਿੱਖਾਂ ਵਲੋਂ ਅਮਨ ਮਾਰਚ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਇਆ। ਸਰਨ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਹਰ ਸਿੱਖ ਨੂੰ ਇਹ ਸਮਝ ਲੈਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦਾ ਭਵਿੱਖ ਅਤੇ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਭਵਿੱਖ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਏ ਹਨ।”

ਕਲਕੱਤੇ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਦੇ ਸਿੱਖ

ਕਲਕੱਤੇ ਅਤੇ ਬੰਬਈ ਦੇ ਸਿੱਖ ਬਾਕੀ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਨਾਲੋਂ ਅਮਨ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਿਤਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਵੇਰੇ ਕਲਕੱਤੇ ਵਿਚ ਸਿੱਖ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦੇ ਲੜਕੇ ਆਪਣੀਆਂ ਮਾਰੂਤੀ ਅਤੇ ਐਂਬੇਸਡਰ ਕਾਰਾਂ ਪਾਰਕ ਕਰਕੇ ਮੌਜ ਨਾਲ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਾਲੀਵਾਲ ਖੇਲਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਪਿਛਲੇ ਵੀਰ ਸਾਲ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਹੁੰਦਾ ਆਇਆ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਇਕ ਸਰਨਾਗਤ ਸਿੰਘ ਸਾਹਨੀ ਹੈ ਜਿਸਦੀ ਸ਼ਕਾਇਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਜਦੋਂ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨਾਲ ਇਕ ਮੁਜਰਮ ਵਾਲਾ ਸਲੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। “ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਬਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਸਲੂਕ ਕਿਉਂਕਿ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦ ਅਸੀਂ ਵੀ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਹਾਂ!” ਪਰ ਉਸਨੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਹਾ ਕਿ 1984 ਵਿਚ ਜੋਤੀ ਬਾਸੂ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਚੰਗਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਕਾਇਮ ਰੱਖਿਆ। ਪਰ ਮੋਟਰ ਪੁਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਵਪਾਰੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਸੇਠੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਭੀੜਾਂ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ? ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਹੁੰਦਾ ਹੀ ਰਹੇਗਾ ਪਰ ਜਦ ਤੱਕ ਸੀ. ਪੀ. (ਐਮ) ਦੀ ਸਰਕਾਰ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਵਿਚ ਕਾਇਮ ਹੈ ਸਾਨੂੰ ਕੋਈ ਖਤਰਾ ਨਹੀਂ।” ਪਰ ਬਚਾਅ ਤਦ ਹੀ ਹੋ ਜੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦ ਕਾਰਿਆਂ ਤੋਂ ਹਟ ਜਾਣ। ਬੰਬਈ ਦੇ ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਕੋਹਲੀ (ਜੋ ਹੋਟਲਾਂ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ) ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਨਰਲ ਵੈਦਿਆ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਿਨ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉਸ ਨੇ 75—ਬੈਂਡ ਦਾ ਵਧੀਆ ਹੋਟਲ ਮੁਕੰਮਲ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਹੋਟਲ ਦਾਦਰ ਵਿਚ ਬਣਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਪਰ ਜਨਰਲ ਵੈਦਿਆ ਦੇ ਕਤਲ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਪਹਿਲਾ ਬੰਬ ਹੀ ਕੋਹਲੀ ਦੇ ਹੋਟਲ ਉਤੇ ਡਿੱਗਾ ਅਤੇ ਬਿਲਡਿੰਗ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਕਾਨ੍ਹਪੁਰ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਾਰਖਾਨੇਦਾਰ ਅਤੇ ਲੋਕ ਭਲਾਈ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਦਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਤਲੂਜਾ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਤੇਲ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਗੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਕਾਰਖਾਨਾ ਹੈ — ਉਸਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿੱਖ ਬੜੀ ਕਸੂਤੀ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਫਸ ਗਏ ਹਨ। 1984 ਵਿਚ ਉਸ ਵਲੋਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਉਸਦੀ ਆਪਣੀ ਕੋਠੀ ਪਹਿਲਾ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣੇ। ਪਰ ਸੱਜਣ ਸਿੰਘ ਤਲੂਜਾ ਨੇ ਸਹੁੰ ਖਾਧੀ ਹੈ ਕਿ ‘ਜੇ ਮਰਨਾ ਹੀ ਹੈ ਤਾਂ ਕਾਨ੍ਹਪੁਰ ਵਿਚ ਹੀ ਮਰਾਂਗੇ।’ ਪਰ ਨਾਲ ਹੀ ਆਪਣੀ ਕੋਠੀ ਉਤੇ ਮੁੜ ਉਸਨੇ ਇਕ ਇੰਟ ਨਹੀਂ ਲਾਈ ਉਸਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਤਿੰਨ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿਚੋਂ ਦੋ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਤਲੂਜਾ ਵੀ ਦੁਚਿਤੀ ਵਿਚ ਹੀ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕਾਲਰਾ ਕਿਦਵਾਈ ਨਗਰ ਵਿਚ ਆਪਣੇ ਤਿੰਨ-ਮੰਜ਼ਲੇ ਮਕਾਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਫੱਤ ਤੋਂ ਤੀਜੀ ਫੱਤ ਉਤੇ ਚਲਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਮਕਾਨ ਦੇ ਬਚਾਅ ਲਈ ਸਟੀਲ ਦੀਆਂ ਗਰਿਲਾਂ ਲਾ ਲਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਮਕਾਨ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਹਿੱਸੇ ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਉਤੇ ਦੇ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਸਦੀ ਪਤਨੀ ਫਰਨੀਚਰ ਦੀ ਘਾਟ ਤੋਂ ਚਿੰਤਤ ਹੋ ਕੇ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ, “ਹਮ ਦੰਗਾ ਪੀੜਤ ਲੋਗ ਹੋ।”

ਹਰ ਥਾਂ ਸਥਾਨਕ ਰਾਜਨੀਤਕ ਲੋਕ, ਕੱਟੜਵਾਦੀ, ਅਤੇ ਬਦਮਾਸ਼ ਤਬਕਾ ਕੋਈ ਨਾ ਕੋਈ ਝਗੜਾ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਕੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਡਰ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖ ਰਹੇ ਹਨ। ਕਾਨ੍ਹਪੁਰ ਵਿਚ ਕਾਂਗਰਸੀ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਵਲਾਇਤੀ ਰਾਮ ਕਦਿਆਲ ਵਰਗੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਨਾ ਖਰੀਦੋ। ਉਸਨੇ ਅਜਿਹਾ ਬਿਆਨ ਇਕ ਜਲਸੇ ਵਿਚ ਦਿਤਾ। ਜਲਸੇ ਦੇ ਲੋਕ ਜਲੂਸ ਦੀ ਸ਼ਕਲ ਅਖਤਿਆਰ ਕਰ ਗਏ ਅਤੇ ਸਾਰੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਬੰਦ ਕਰਵਾ ਦਿਤੀਆਂ। ਬਿਹਾਰ ਤੋਂ ਰਾਜ ਸਭਾ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਐਸ. ਐਸ. ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਨੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਤਾਰਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਭੜਕਾਊ ਪੋਸਟਰ ਵੀ ਭੇਜੇ ਜੋ ਲਖਨਊ ਅਤੇ ਪਟਨਾ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਬਜਰੇਗ

ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਨੇ ਕੱਢੇ ਸਨ। ਬਜਰੇਗ ਬ੍ਰਿਗੇਡ ਵਿਸ਼ਵ ਹਿੰਦੂ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦਾ ਹੀ ਇਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਬੰਬਈ ਵਿਚ ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਦੇ ਮੁਖੀ ਬਾਲ ਬੈਕਰੇ ਨੇ ਜਨਰਲ ਵੈਦਿਆ ਦੇ ਕਤਲ ਪਿਛੋਂ ਚਿਤਾਵਨੀ ਦੇ ਦਿਤੀ ਕਿ ਜੇ ਹੋਰ ਦਹਿਸ਼ਤਵਾਦੀ ਕਾਰਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਇਸਦੇ ਸਿੱਟੇ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਮਾੜੇ ਨਿਕਲਣਗੇ। ਮਹਾਂਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਇਕ ਸਿੱਖ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ “ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਇਹ ਕੁਝ ਕਿਉਂ? ਖਾਸਕਰ ਸਥਾਨਕ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਇਸ ਵਿਚ ਕੀ ਕਸੂਰ ਹੈ? ਅਸੀਂ ਕੀ ਕੀਤਾ ਹੈ?” ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਅੱਖ ਆਉਂਦੀਆਂ ਦਿੱਲੀ ਚੋਣਾਂ ਉਤੇ ਹੈ, ਕਈ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ‘ਚੋਂ ਹਿਜਰਤ ਕਰਕੇ ਆਏ ਹਿੰਦੂਆਂ ਦੇ ਮਸਲੇ ਉਤੇ ਐਜੀਟੇਸ਼ਨ ਜਾਰੀ ਰੱਖ ਰਹੀ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਅੱਗ ਭੜਕਾਉਣ ਲਈ ਪਲੀਤੇ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ ਉਹ ਦਹਿਸ਼ਤਪਸੰਦਾਂ ਨੇ ਮੁਕਤਸਰ ਬੱਸ ਵਿਚ ਕਤਲ ਕਰਕੇ ਦੇ ਦਿਤਾ।

ਰੱਜੇ ਪੁੱਜੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਗੁੱਸਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਕਾਰਨ ਹੈ। ਦੰਗਿਆਂ ਦੇ ਬਹੁਤੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ — ਬੇਅਸੂਲੇ ਸਿਆਸੀ ਆਗੂ ਅਤੇ ਕੱਟੜਪੰਥੀ ਅੱਗ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਲੰਪਨ ਤਬਕਾ ਉਸਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਸਿੱਖ ਫੋਰਮ ਦੇ ਆਗੂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਪੰਜਾਬੀ ਤੇ ਹਿੰਦੀ ਲੇਖਕ ਮਹੀਪ ਸਿੰਘ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ‘ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਹਿੰਦੂ ਮੰਚ, ਸ਼ਿਵ ਸੈਨਾ ਅਤੇ ਭਾਰਤੀ ਜਨਤਾ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਬੱਲੇ ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਅਤੇ ਬਦਮਾਸ਼ ਤਬਕਾ ਨਾਲ ਰਲਾਕੇ ਲੁੱਟਮਾਰ ਦੇ ਮਨਸੂਬੇ ਬਣਾਏ ਹੋਏ ਹਨ।” ਜੰਗਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਕਾਨ੍ਹਪੁਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਬਾਹਰਲੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਵਿਆਹ ਸ਼ਾਦੀ ਸਮਾਗਮਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਸਾਦਾਪਣ ਲੈ ਆਂਦਾ ਹੈ। ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਪਟਨਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ: ‘ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਠਾਠ ਨਾਲ ਕਹਿੰਦੇ ਸਾਂ ਪਰ ਹੁਣ ਤਾਂ ਸ਼ਾਮ ਦੇ ਸੱਤ ਵਜੇ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਬਾਹਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਨਿਕਲਦੇ।”

ਦੁਜਿਆਂ ਸੂਬਿਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਮੁੜ ਆਉਣਾ ਵੀ ਕੋਈ ਹੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਗੋਂ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਸੱਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਿੱਖਾਂ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਮੁਸ਼ਕਲਾਂ ਵੀ ਵਧਣਗੀਆਂ। ਨਾਹੀ ਇਹ ਮੁਮਕਿਨ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜਾ ਵਸਣਗੇ। ਕੁਝ ਸਿੱਖਾਂ ਦੇ ਘਰ ਬਗੈਰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹਨ,

ਵੇ ਬੁੱਲਿਆ ਤੇਨੂੰ ਰਹਿਣਾ ਪੈਣਾ
ਏਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਗਿਰਾ
ਕੋਟ ਸਮੇਂ ਵਿਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਤੇਰੇ
ਸਿਰ 'ਤੇ ਕਾਲੀ ਫਾਂ।

ਪਿੰਡ ਪਿੰਡ ਤੇਰੀ ਪੈੜ ਖੋਜਦੀ
ਬੁੱਲਿਆ ਕਾਲੀ ਫਾਂ
ਇਹੋ ਜਿਹੀ ਕੋਈ ਜਾਹ ਨਾ ਅੜਿਆ
ਜਿਥੇ ਹੋਵੇ ਨਹ
ਵੇ ਬੁੱਲਿਆ ਤੇਨੂੰ ਰਹਿਣਾ ਪੈਣਾ
ਏਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਗਿਰਾ।

ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮਨ ਅੰਦਰ ਖੁਟਿਆ
ਬੁੱਲੇ ਦਾ ਸਿਰ ਨਾਂ
ਡਰ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਖਾਤਰ ਭਾਵੇਂ
ਵੇਖਣ ਤੇਨੂੰ ਨਹ
ਬੁੱਲਿਆ ਵੇ ਤੇਨੂੰ ਰਹਿਣਾ ਪੈਣਾ
ਏਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਗਿਰਾ।

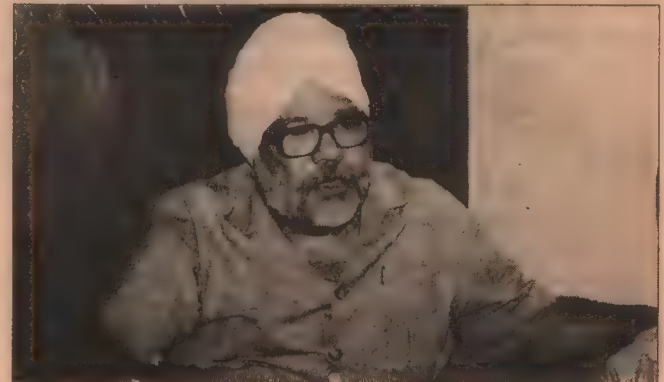
ਦਰ-ਦਰਵੇਸ਼, ਸੱਪ ਜਾਂ ਪੰਛੀ
ਜੇ ਕੋਈ ਹੋਵੇ ਤਾਂ
ਤਾਂ ਜਾਹ ਉਜੜ ਬੁੱਲਿਆ ਤੂੰ ਵੀ
ਓੜੜ ਓੜੜ ਬਾਂ

ਵੇ ਬੁੱਲਿਆ ਤੇਨੂੰ ਰਹਿਣਾ ਪੈਣਾ
ਏਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਗਿਰਾ।

ਵੇ ਬੁੱਲਿਆ ਤੇਨੂੰ ਰਹਿਣਾ ਪੈਣਾ
ਏਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਗਿਰਾ
ਜਦ ਤਕ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਉਡਦੀ
ਬੁੱਲਿਆ ਕਾਲੀ ਫਾਂ
ਵੇ ਬੁੱਲਿਆ ਤੇਨੂੰ ਰਹਿਣਾ ਪੈਣਾ
ਏਸੇ ਸ਼ਹਿਰ ਗਿਰਾ।

ਮੰਦੇ ਬੋਲ ਨਾ ਬੋਲ
ਪਹਿੰਦਿਆਂ ਉਡ ਜਾਣਾ
ਗੁੱਪ ਬਨੇਰੇ ਦੀ ਨੇ
ਵੀਰਾਂ ਵੱਢ ਖਾਣਾ
ਮੰਦੇ ਬੋਲ ਨਾ ਬੋਲ
ਕਿ ਭਾਈ ਲੜ ਪੈਦੇ
ਕੁਝ ਚਿਰ ਗੁੱਸ ਰੁਸਾ
ਵੇ ਅਪੇ ਮੰਨ ਪੈਦੇ
ਮੰਦੇ ਬੋਲ ਨਾ ਬੋਲ
ਵੇ ਬੱਦਲ ਆਵਣ ਦੇ
ਲੂਆਂ ਤੱਪੇ ਵਿਹੜੇ
ਠੰਢ ਵਰਸਾਣ ਦੇ
ਮੰਦੇ ਬੋਲ ਨਾ ਬੋਲ
ਬਹਿਰਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ
ਫੇਰ ਪਵੇਗਾ ਬੁਰ
ਵੇ ਕੋਇਲਾਂ ਗਾਉਂਦੀਆਂ
ਮੰਦੇ ਬੋਲ ਨਾ ਬੋਲ
ਕਿ ਚਿੜੀਆਂ ਚਹਿਕਦੀਆਂ
ਆਲ੍ਹਣਿਆਂ ਨੂੰ
ਤੀਲਾ ਤੀਲਾ ਸਹਿਕਦੀਆਂ

“Sikhs don't want Khalistan, because India is our country. Saara Hindustan saada hai.” —MANMOHAN SINGH BEDI, ex-mayor, Bombay



ਉਹ ਤਾਂ ਵਾਪਸ ਚਲੇ ਜਾਣਗੇ ਪਰ ਬਟਵਾਰੇ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਜੋ ਸਿੱਖ ਉਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਬਿਹਾਰ, ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼, ਕਲਕੱਤਾ ਜਾਂ ਬੰਬਈ ਵਿਚ ਜਾ ਵਸੇ ਸਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨੀਲਾ ਤਾਰਾ ਉਪਰੇਸ਼ਨ ਪਿਛੋਂ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਸਾਂਝ ਤਾਂ ਵਧੀ ਹੈ ਪਰ ਬਾਹਰ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵਾਪਰਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਉਤੇ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਹਨ ਪਰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦਾ ਸਿੱਧਾ ਅਸਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਉਤੇ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਿਛੋਂ ਬਹੁਤੇ ਵਪਾਰੀ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦੇ ਸਬੰਧਾਂ ਨਾਲ ਬਹੁਤਾ ਵਾਸਤਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਲੀਡਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਵੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਕਿ ਬਰਨਾਲਾ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਅਤਿਵਾਦੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਤ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਪਟਨਾ

THE IMAGE BEGINS WITH L'IMAGE

SKIN CARE

Facials
Manicures
Pedicures
Waxing
Electrolysis
Make-Up
Ear Piercing
Body Treatments

ਵਾਲਾਂ ਦੀ ਸੰਭਾਲ HAIR CARE

Cuts
Blow Dries
Colors
Perms
Shampoo & Sets

SUNTANNING & ACCESSORIES



7088 Kingsway, Burnaby, B.C. V5E 4E6
Telephone: 526-6644

A Bihari by birth and upbringing, head priest Bhai Maan Singh speaks no Punjabi. He'd be a misfit in Punjab.



"The terrorists want *dahshat* to spread, and we, the uprooted, will be Khalistan's first victims." —BHAIAN SINGH, Kanpur



ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਬੱਗਾ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜ ਜਥੇਦਾਰਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ "ਅਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ। ਚੰਗਾ ਹੈ ਤੁਸੀਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮੁੜ ਆਓ।"

ਪਰ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸੌਖਾ ਹੈ — ਕਰਨਾ ਸੌਖਾ ਨਹੀਂ। ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ ਮਨਚੰਦਾ ਜੋ ਪਟਨੇ ਦਾ ਜੰਮਪਲ ਹੈ ਤੇ ਉਸਨੇ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਇਥੇ ਲੰਘਾਈ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਕਦੇ ਦਿੱਲੀ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਪਰ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਪ੍ਰਵਾਰ ਪੰਜਾਬ ਭੇਜ ਦਿਤਾ ਹੈ। ਫੇਰ ਮਨਚੰਦਾ ਪੰਜਾਬੀ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਾਰੀ ਵੱਧ ਹੈ। ਏਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਪਾੜੇ ਦੀ ਅਸਲ ਉਦਾਹਰਣ ਭਾਈ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਹੈ ਜੋ ਪਟਨਾ ਦਾ ਜਥੇਦਾਰ ਹੈ। ਉਹ ਬਿਹਾਰ ਵਿਚ ਹੀ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ, ਉਥੇ ਹੀ ਪਲਿਆ ਤੇ ਬੁੱਢਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਸਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਦਾ ਇਕ ਅੱਖਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਜੇ ਸਵਾਲ ਉਸਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਪੁਛੇ ਗਏ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਭੋਜਪੁਰੀ ਵਿਚ ਦਿੰਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਪੋਤਾ ਉਸਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਤੋਂ ਭੋਜਪੁਰੀ ਵਿਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕਰਕੇ ਸਮਝਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ। ਜੇ ਭਾਈ ਮਾਨ ਸਿੰਘ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਦਾ ਜਥੇਦਾਰ ਬਣੇ ਤਾਂ ਅਜੀਬ ਲੱਗੇਗਾ। ਇਹੀ ਦੁਖਾਂਤ ਭਿਆਨਕ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਲੋਕ ਹੁਣ ਕਿਥੇ ਜਾਣ ?

‘ਨਾ ਅਸੀਂ ਜਾਣ ਜੋਗੇ : ਨਾ ਰਹਿਣ ਜੋਗੇ’

ਕਲਕੱਤੇ ਦੇ ਇਕ ਟੈਕਸੀ ਡਰਾਈਵਰ ਦੀ ਪਤਨੀ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੌਰ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ : ‘ਨਾ ਅਸੀਂ ਜਾਣ ਜੋਗੇ, ਨਾ ਰਹਿਣ ਜੋਗੇ। ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਖਾਵਾਂਗੇ ਕੀ ?’ ਪਰ ਜਦ ਉਸਦਾ ਪਤੀ ਗੁਰਬਚਨ ਸਿੰਘ ਸਲਾਹ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਚਲੇ ਚੱਲੀਏ ਤਾਂ ਪ੍ਰੀਤਮ ਕੌਰ ਜਵਾਬ ਦਿੰਦੀ ਹੈ : ‘ਤੁਸੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਜਾ ਕੇ ਮੁੰਡੇ ਖੇਤੀ ਕਰ ਲੈਣਗੇ ?’

ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਕਰਨਲ ਚੀਮਾ : ‘ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਤਾਂ ਟਰੱਕ, ਟੈਕਸੀਆਂ ਹੀ ਨਹੀਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ’

ਬਾਹਰਲੇ ਸੂਬਿਆਂ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਸਿੱਖ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜਾ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਗੁਜ਼ਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਲੈਫਟੀਨੈਂਟ ਕਰਨਲ ਚੀਮਾ ਨੇ ਕਿਹਾ, ‘ਇਸ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਜਿੰਨੇ ਟਰੱਕ ਅਤੇ ਟੈਕਸੀਆਂ ਸਿੱਖਾਂ ਕੋਲ ਹਨ, ਪੰਜਾਬ ਕੋਲ ਤਾਂ ਏਨੀ ਥਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਸਾਰੇ ਟਰੱਕ ਅਤੇ ਟੈਕਸੀਆਂ ਖੜ੍ਹੀਆਂ ਵੀ ਕਰ ਸਕੀਏ।’ ਅਜਿਹੀ ਦਲੇਰ ਅਤੇ ਅਗਾਂਹ ਵਧਣ ਵਾਲੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਤੱਕ ਕਿਵੇਂ ਸੀਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਵੀ ਨਾ ਸਮਾ ਸਕੀ ਸਗੋਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿਚ ਫੈਲ ਗਈ। ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਤਾਂ ਡਾਕਖਾਨੇ ਦੀ ਟਿਕਟ ਜਿੰਨਾ ਹੈ ਇਸ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਸਿੱਖ ਕਿਵੇਂ ਸਮਾ ਸਕਣਗੇ।

ਬਾਹਰਲੇ ਸਿੱਖ ਇਹ ਹੀ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਅਮਨ ਅਤੇ ਖ਼ਾਤੀ ਮੁੜ ਆਵੇ। ਪਟਨਾ ਵਿਚ ਸੁਰਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੋਹੀ ਕਹਿੰਦੀ ਹੈ : ‘ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ਼ਾਂਤੀ

Calcutta is an isolated island of peace. A drive past Victoria Memorial shows that Sikhs here are a more relaxed lot.



ਰੱਖੀ।’ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਮਝੌਤਾ ਸੱਚੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇ ਤੇ ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਵਧੇ। ਪਰ ਜੇ ਹਿੰਦੂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚੋਂ ਨਿਕਲਣੇ ਜਾਰੀ ਰਹੇ ਤਾਂ ਬਾਹਰ ਵਸਦੇ ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਤਾਂ ਰੱਬ ਹੀ ਰਾਖਾ ਹੈ।

ਬੰਬਈ ਦੇ ਮੇਅਰ ਮਨਮੋਹਨ ਸਿੰਘ ਬੇਦੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ‘ਸਿੱਖ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ। ਕਿਉਂਕਿ ਭਾਰਤ ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ। ਸਾਰਾ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਸਾਡਾ ਹੈ।’ ਗੁਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਕੋਛੜ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ : ‘ਪੰਜਾਬ ਨੇ ਬਚਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਬਚਣਾ ਹੈ।’

ਆਪਣੇ ਵਪਾਰ ਵਿਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਨਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖੋ ‘ਕੈਨੇਡਾ ਦਰਪਣ’

ਫੋਨ : 581-4473

This time



MIKE VILLENEUVE
White Rock - Cloverdale

JOAN SMALLWOOD
Guildford - Whalley

BOB BOSE
Newton

New Democrats

ਸਰੀ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਆਵਾਜ਼

ਸਾਡੀ ਮੁਹਿੰਮ ਵਿਚ ਹਿੱਸਾ ਪਾਓ

MIKE VILLENEUVE
1189 Johnston Road
WHITE ROCK - CLOVERDALE
538-3227

JOAN SMALLWOOD
#143-10090 - 152 Street
GUILDFORD - WHALLEY
581-8989

BOB BOSE
7222 King George Hwy.
NEWTON
591-1221

ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਤੇ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ

ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਵੈਨਕੂਵਰ

ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਅਤੇ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਸਬੰਧੀ ਜੋ ਵਿਚਾਰ ਮੈਂ ਆਪ ਜੀ ਦੀ ਭੇਟਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ, ਉਹ ਸਭੇ ਆਦਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਉੱਤੇ ਹਨ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਗੁਰਸਿੱਖ ਦਾ ਜਨਮ ਮਨੋਰਥ, ਪਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਮੇਲ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਸਾਧਨ ਨਾਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਮੰਨਿਆ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਸਿੱਖ, ਗੁਰੂ ਦੀ ਦੱਸੀ ਸਿਖਿਆ ਤੇ ਚੱਲਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਇਨਸਾਨ ਨੇਕ ਨੀਯਤ ਨਾਲ ਗੁਰੂ ਦੇ ਦਸੇ ਰਸਤੇ ਉੱਤੇ ਚਲਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਮਿਲਾਪ ਤੱਕ ਉਸ ਨੂੰ ਸਿੱਖ ਕਹਿਣਾ ਹੀ ਯੋਗ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੀ ਸਿਖਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਜਨਮ-ਮਨੋਰਥ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਨਾਲ ਮਿਲਾਪ ਹੈ ਤੇ ਕਲਜੁਗ ਵਿਚ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਸਾਧਨ ਨਾਲ ਦੀ ਕਮਾਈ ਹੈ।

ਨਾਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਗੁਰਸਿੱਖੀ ਦਾ ਤਤਸਾਰ ਹੈ। ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਮਜ਼ਹਬ, ਕੌਮ, ਮੱਤ, ਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਸਲ ਦਾ ਹੋਵੇ, ਪ੍ਰਭੂ ਦਾ ਸਿਮਰਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਿੱਖ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚ ਸਤਿਕਾਰ ਯੋਗ ਆਗੂ ਵੀ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਸ਼ੇਖ ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਜੀ, ਭਗਤ ਕਬੀਰ ਜੀ ਤੇ ਹੋਰ ਭਗਤ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬਾਣੀ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਵਿਚ ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਅੱਗੇ ਅਸੀਂ ਗੁਰਬਾਣੀ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਿਰ ਝੁਕਾਉਂਦੇ ਹਾਂ। ਨਾਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕਿਸੇ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ, ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਸ਼ਰੀਅਤ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਖਾਵੇ ਦੇ ਕਰਮਾਂ ਦੀ ਮੁਤਾਜ ਨਹੀਂ।

ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ, ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਸ਼ਰੀਅਤ, ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਧਰਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਵਿਚ ਸਹਾਈ ਹੋਣ ਲਈ ਮਿਥੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਨਾ ਤਾਂ ਇਹ ਅੰਤ੍ਰੀਵ ਧਰਮ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਘਾਟਾ ਜਾਂ ਅਦਲਾ ਬਦਲੀ ਕਰ ਸਕਣ ਦੀ ਸਮਰਥਾ ਰਖਦੀਆਂ ਹਨ। ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਮੁਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਕੋਈ ਮਜ਼ਹਬ ਕੇਵਲ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਆਸਰੇ ਬਹੁਤਾ ਚਿਰ ਹਰਿਆ ਭਰਿਆ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਦਾ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀਆਂ।

ਕਿਸੇ ਮਰਯਾਦਾ ਦੇ ਨਾ ਪਾਲਣ ਵਿਚ ਕੋਈ ਪਾਪ ਨਹੀਂ। ਪਾਪ ਕੇਵਲ ਧਾਰਮਕ ਅਸੂਲਾਂ ਦੇ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਜੇ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ, ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਸ਼ਰੀਅਤ, ਨਾਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਲਈ ਸਹਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੋਵੇ ਉਸ ਦਾ ਪਾਲਣ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਪਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਖਚਿਤ ਹੋਣਾ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਸਾਧਨ ਮੰਨਣਾ ਜਾਂ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ, ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਸ਼ਰੀਅਤ ਨੂੰ ਨਾਮ ਦੀ ਬਰਾਬਰੀ ਦੇਣੀ, ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ। ਨਾਮ ਹੀ ਨਾਮ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ, ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਸ਼ਰੀਅਤ, ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਬਣਾਣ ਦੇ ਥਾਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਤੰਗ ਦਿਲ, ਕੱਟੜ, ਤਾਅਸਬੀ ਬਣਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਮਾਰਥ ਦੇ ਰਸਤੇ ਵਿਚ ਉਲਝਣ ਬਣਦੀ ਹੈ। ਸਾਰਿਆਂ ਧਾਰਮਕ ਵੇਸਾਂ, ਪਹਿਰਾਵਿਆਂ, ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸੰਬੰਧ ਸਰੀਰ ਨਾਲ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਕਥਨ ਹੈ —

ਬਾਹਰਿ ਜਨੇਊ ਜਿਚੁਰ ਜੋਤਿ ਹੈ ਨਾਲਿ।

ਧੋਤੀ ਟਿਕਾ ਨਾਮੁ ਸਮਾਲਿ।

ਐਥੇ ਉਥੇ ਨਿਬਹੀ ਨਾਲਿ।

ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਹੋਰਿ ਕਰਮ ਨ ਭਾਲਿ। (355)

ਇਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਵਿਚ — ਵਿਣੁ ਨਾਵੈ ਹੋਰਿ ਕਰਮ ਨਾ ਭਾਲਿ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਹੈ, ਜਦ ਜੰਤੂ ਪੁਰਾਣਾ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਸੁਟ ਦਿਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਵਾਂ ਪਾ ਲਈਦਾ ਹੈ —

ਹੋਏ ਪੁਰਾਣਾ ਸੁਟੀਐ ਭੀ ਫਿਰਿ ਪਾਈਐ ਹੋਰੁ।

ਨਾਨਕ ਤਗੁ ਨਾ ਤੁਟਈ ਜੇ ਤਗਿ ਹੋਵੇ ਜੋਰੁ। (471)

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ —

ਸ਼ਰੇ ਸ਼ਰੀਅਤਿ ਕਰਹਿ ਬੀਚਾਰੁ।

ਬਿਨੁ ਭੂਏ ਕੋਸੇ ਪਾਵਹਿ ਪਾਰੁ। (84)

ਖਾਲੀ ਸ਼ਰਾ ਸ਼ਰੀਅਤ, ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਨਾਲ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ ਨਹੀਂ, ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ ਉਸ ਧਰਮ ਜੋਤ ਨੂੰ ਅਨੁਭਵ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੁਰਸਿੱਖ ਦੀ ਨਾਮ ਦੀ ਕਮਾਈ ਵਿਚ ਹੀ ਸਾਰੀ ਸ਼ਰਾ ਸ਼ਰੀਅਤ, ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ — ਸ਼ਰਾ ਸ਼ਰੀਅਤ ਲੋ ਲੋ ਕੰਮਾਵਹੁ। (1083)

ਇਸ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕਿ ਨਾਮ ਜਪਣਾ ਹੀ ਧਾਰਮਿਕ ਮਰਯਾਦਾ ਵਿਚ ਚਲਣਾ ਹੈ।

ਗੁਰੂ ਗੀਤੀਆਂ, ਸ਼ਰਾ ਸ਼ਰੀਅਤ, ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਨੂੰ ਕਦੀ ਕਿਸੇ ਨੇ ਅਟੱਲ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ। ਖਾਲੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਾਲਣ ਨਾਲ ਪਾਰ ਉਤਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ —

ਨਾ ਸਤਿ ਮੁੰਡ ਮਝਾਈ ਕੋਸੀ

ਨਾ ਸਤਿ ਪਤਿਆ ਦੇਸ ਫਿਰਹਿ। (952)

ਨਾ ਤਾਂ ਪ੍ਰਭੂ ਸਿਰ ਰੋਡ ਮੋਡ ਕਰਾਉਣ ਨਾਲ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਸ ਰਖਣ ਨਾਲ।

ਕਬੀਰ ਜੀ ਦਾ ਉਪਦੇਸ਼ ਨੂੰ —

ਕਬੀਰ ਪ੍ਰੀਤਿ ਇਕ ਸਿਉ ਕੀਏ ਆਨ ਦੁਬਿਧਾ ਜਾਇ।

ਭਾਵੇਂ ਲਾਭੇ ਕੋਸ ਕਰੁ ਭਾਵੇਂ ਘਰਿ ਮੁਝਾਇ। (1365)

ਇਸ ਫ਼ਰਮਾਨ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਪ੍ਰਭੂ ਨਾਲ ਪ੍ਰੀਤਿ ਕੀਤੀਆਂ ਹੈ। ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਨੇ ਵੀ ਇਹ ਹੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ —

ਮਿਲੇ ਨ ਤੀਰਥ ਨਾਤਿਆ ਡਡਾਂ ਜਲਵਾਸੀ।

ਵਾਲ ਵਧਾਇਆਂ ਪਾਈਐ ਵੜ ਜਟਾਂ ਪਲਾਸੀ। (36.14)

ਖੁਦ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦਾ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹੈ —

ਤੀਰਥ ਕੋਟ ਕੀਯੇ ਇਸ਼ਨਾਨ।

ਦੀਯੋ ਬਹ ਦਾਨ ਮਹਾਂ ਬ੍ਰਤ ਧਾਰੇ।

ਦੇਸ ਫਿਰਯੋ ਕਰ ਭੇਸ ਤਪੋਧਨ,

ਕੋਸ ਧਰੇ ਨ ਮਿਲੇ ਹਰਿ ਪਯਾਰੇ। (ਅਕਾਲ ਉਸਤਤਿ)

ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਸਫਲ ਸਾਧਨ ਕੇਵਲ ਪ੍ਰੇਮ, ਪ੍ਰੀਤ, ਪਿਆਰ ਹੀ ਹੈ।

ਸਾਚ ਕਹੋਂ ਸੁਨ ਲੇਹੁ ਸਭੇ,

ਜਿਨ ਪ੍ਰੇਮ ਕੀਯੋ ਤਿਨ ਹੀ ਪ੍ਰਭ ਪਾਯੋ। (ਅਕਾਲ ਉਸਤਤਿ)

ਅਲਹ ਦੀ ਇਬਾਦਤ, ਨਾਮ ਦੀ ਕਮਾਈ, ਹਰ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਜਮਾਂਦਰੂ ਹੋਕੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਜ਼ਹਬ ਜਾਂ ਕੌਮ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਨਹੀਂ ਆਈ। ਹਰੇਕ ਆਦਮੀ ਇਸ ਮਾਰਗ ਨੂੰ ਅਪਣਾ ਕੇ ਧਰਮੀ ਸਿੱਖ ਅਖਵਾਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ

ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅਤੇ ਭਾਈ ਗੁਰਦਾਸ ਜੀ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸ਼ਰਤ ਨਾਮ ਹੈ। ਨਾਮ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਖਾਸ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ, ਗੁਰੂ ਗੀਤੀ ਜਾਂ ਸ਼ਰਾ ਸ਼ਰੀਅਤ ਦਾ ਪਾਬੰਦੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸੀ ਗਈ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਵਿਚ ਸਾਰੇ ਮਜ਼ਹਬ ਪ੍ਰਵਾਣ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਹੈ, ਉਸ ਲਈ ਉਹ ਹੀ ਠੀਕ ਹੈ —

ਜਗਤੁ ਜਲੰਦਾ ਰਖਿ ਲੈ ਆਪਣੀ ਕਿਰਪਾ ਧਾਰਿ।

ਜਿਤੁ ਦੁਆਰੈ ਉਬਰੈ ਤਿਤੋ ਲੇਹੁ ਉਬਾਰਿ। (853)

ਹੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਜਿਸ ਧਰਮ ਦੁਆਰਾ ਮਨੁੱਖ ਬਚ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਬਚਾ ਲੈ।

ਬਹੁਤਾ ਸ਼ਰਈ ਹੋਣਾ, ਜਾਂ ਖਾਲੀ ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣੀ ਜਾਣਾ, ਬਹੁਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਹੋਣ ਦਾ ਚਿੰਨ੍ਹ ਨਹੀਂ। ਮਾਲਕ ਬਾਹਰਲੀ ਪੋਚਾ ਪਾਚੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਪਤੀਜਦਾ —

ਲੀਪਿਆਂ ਬਾਇ ਨ ਸੁਚਿ ਹਰਿ ਮਾਨੈ। (1151)

ਸੱਚਾ ਕੇਵਲ ਸੱਚ ਨਾਲ ਹੀ ਪਤੀਜ ਸਕਦਾ ਹੈ —

ਸਚਾ ਸਚੇ ਸਚਿ ਪਤੀਜੈ। (114)

ਸੁਕੀ ਸ਼ਰਾ ਸ਼ਰੀਅਤ, ਰਹਿਤ ਮਰਯਾਦਾ ਦਾ ਪਾਲਣ, ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਤੰਗ ਦਿਲ, ਕਠੋਰ, ਤਾਅਸਬੀ, ਕੱਟੜ ਤੇ ਫਿਰਕਾਪ੍ਰਸਤ ਬਣਾਂਦਾ ਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਉਹ ਪਾਪ ਕਰਵਾਂਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਖੁਦ ਪਾਪ ਨੂੰ ਵੀ ਸ਼ਰਮਸਾਰ ਹੋਣਾ ਪਵੇ —

ਪਾਪ ਕਰੇ ਪਰਮਾਰਥ ਕੇ

ਜਿਹ ਪਾਪਨ ਤੇ ਅਤਿ ਪਾਪ ਲਜਾਹੀ। (ਬਚਿਤ੍ਰ ਨਾਟਕ)

ਜੇ ਖਾਲੀ ਬਾਹਰਲੇ ਵੇਸਾਂ ਪਹਿਰਾਵਿਆਂ, ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਹੋਰ ਬਾਹਰ ਮੁਖੀ ਕਰਮਾਂ ਧਰਮਾਂ ਵਿਚ ਗ੍ਰੇਸ਼ੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਧਰਮੀ ਸਮਝਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬਾਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਹਿੰਦੂ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਮਝੀ ਬੈਠੇ ਸਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਾਣੀ ਵਿਚ ਦੀਨ ਕੇ ਬਊਰੇ ਕਿਹਾ ਹੈ —

ਖਬਰਿ ਨ ਕਰਹਿ ਦੀਨ ਕੇ ਬਊਰੇ

ਤਾ ਤੇ ਜਨਮੁ ਅਲੇਖੇ। (483)

ਦੀਨ ਕੇ ਬਊਰਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤਖ ਨਮੂਨਾ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਸੀ ਜੋ ਨਿਰਾ ਸ਼ਰਈ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਨਜ਼ਦੀਕੀ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਤੇ ਖਲਕਤ ਉੱਤੇ ਅਤਿਆਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਪੱਕਾ ਮੁਸਲਮਾਨ ਸਮਝਦਾ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਸ਼ਰਈ ਹੋਣਾ ਕਿਸੇ ਵੱਖਰ ਦਾ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਜੇ ਅਸੀਂ ਸੁਚੇਤ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇਖੀਏ ਤਾਂ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬੀ ਤਰਜ਼ ਦੇ ਪੱਕੇ ਮਜ਼ਹਬੀ ਲੋਕ ਹੁਣ ਭੀ ਕਈ ਮਿਲ ਜਾਣਗੇ। ਕਦੀ ਕਦੀ ਤਾਂ ਸ਼ਕ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਔਰੰਗਜ਼ੇਬ ਦੇ ਕਈ ਵਾਰਸ ਲੱਖਾਂ ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਉਸੇ ਵਰਗੀ ਕੱਟੜਤਾ ਦਾ ਪਰਚਾਰ ਕਰਵਾ ਰਹੇ ਹਨ।

ਨੋਟ —

ਸ਼੍ਰੀ. ਐਸ. ਗਰੇਵਾਲ (ਪ੍ਰਿੰ. ਗੋਟਾਇਰਡ) ਮੇਰੇ ਇਕ ਲੇਖ ਦੀ ਨੁਕਤਾਚੀਨੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਲਿਖਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੇਹਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ ਨੂੰ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਦਵਾਨਾਂ, ਖੋਜੀਆਂ ਅਤੇ ਸੁਭਵਾਨਾਂ ਦੇ ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਵੀਚਾਰ ਪੜ੍ਹਨ, ਜੋ ਸਿੱਖ ਧਰਮ, ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਅਤੇ ਸਿੱਖ ਜੀਵਨ-ਜਾਚ ਰਖਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਭੁਲੇਖਾ ਨਿਕਲ ਸਕੇ। ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਇਕ ਪੁਸਤਕ ਦਾ ਨਾਮ ਲਿਖਿਆ ਹੈ।

ਆਤਮੀ ਪੱਖ 20 83

ਕੀ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਮਸਲਾ ਹੈ ?

ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਲਈ ਸਾਡੀ ਮਦਦ ਲਵੋ
ਅਸੀਂ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ 1946 ਤੋਂ ਕਰਦੇ ਆ ਰਹੇ ਹਾਂ

ਪਹਿਲੀ ਮੁਲਾਕਾਤ ਦੀ
ਕੋਈ ਫੀਸ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ

ਅਸੀਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

- ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਮੰਗਵਾਉਣ ਲਈ ਚੰਗੀ ਸਲਾਹ
- ਇਡੀਆ, ਕੈਨੇਡਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਮੁਲਕ ਦਾ ਵੀਜ਼ਾ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣੀ ਹੋਵੇ ਉਸਦੇ ਬਾਰੇ 'ਚ ਵੀ ਸਾਡੇ ਕੋਲ ਆਉ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਹੀ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਡਾਪਟ (ਗੇਟ ਲੈਟਾ) ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ — ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੇ ਹੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਲਕ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਅਡਾਪਟ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਸ ਮੁਲਕ 'ਚ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ।
- ਅਰਥਨ ਜਾਂ ਯਤੀਮ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ ਉਸ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ — ਭਰਾ, ਭੈਣ, ਭਤੀਜਾ, ਭਤੀਜੀ, ਭਾਣਜਾ, ਭਾਣਜੀ, ਪੋਤੀ, ਪੋਤਾ, ਦੋਹਤਾ, ਦੋਹਤਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਵੇ ਤੇ ਵਿਆਹ ਹੋਵੇ ਨਾ ਹੋਣ। ਉਸ ਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਮੰਗਵਾ ਸਕਦੇ ਹੋ।



ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਪਰਹਾਰ
(ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਸਲਾਹਕਾਰ)

ਹੋਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਮਿਲੋ

ਮਲਕੀਤ ਸਿੰਘ ਪਰਹਾਰ

OFF.(604)733-1644

Res. 228- 0452

Malkit Singh Parhar

#201-1275 W. 6th Avenue,
Vancouver, B.C. V6H1A6

ਨਵੇਂ ਰਵਿਊਜ਼ੀ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਸਾਡੇ ਕੋਲੋਂ ਸਲਾਹ ਲਵੋ

ਨੋਟ — ਤੁਹਾਨੂੰ ਸੁਣਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣਾ ਬੁਰਾਓ ਆਡਿਸ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਵੀ ਫੇਰੀ ਖੋਲ੍ਹ ਰਹੇ ਹਾਂ।

- ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਤੌਰ ਤੇ ਕੈਨੇਡਾ ਦੀ ਇੰਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ।
- ਸਟੂਡੈਂਟ ਵੀਜ਼ੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਵੀ ਸਾਥੋਂ ਲਵੋ।
- ਟੈਂਪਰੇਰੀ ਵਰਕ ਪਰਮਿਟ ਲੈਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਅਸੀਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਦੱਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਸੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਜਾਂ ਦੋਸਤ ਮਿੱਤਰ ਨੂੰ ਕੈਨੇਡਾ ਸੈਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਗਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਰਾਹਦਾਰੀ (Declaration) ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਕੈਨੇਡੀਅਨ ਸਿਟੀਜ਼ਨਸ਼ਿਪ ਲੈਣ ਦਾ ਤੇ ਤੁਹਾਡੇ ਨਾਲ ਜਾ ਕੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਨ 'ਚ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਡੀ ਮਦਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਇਡੀਆ ਤੋਂ ਡਾਇਵੋਰਸ ਲੈਣਾ ਹੋਵੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਉਥੇ ਜਾਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੇ ਹੀ ਡਾਇਵੋਰਸ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।
- ਜੇ ਤੁਹਾਡੀ ਇਡੀਆ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ ਉਸਨੂੰ ਤੁਸੀਂ ਕਿਵੇਂ ਆਪਣੇ ਨਾਂ ਰੱਖ ਸਕਦੇ ਹੋ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇ ਨਾਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਵਾ ਕੇ ਵੇਰ ਵੀ ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਵੇਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਥੇ ਬੈਠੇ ਹੋਏ ਉਹੋ ਜ਼ਮੀਨ ਕਿਵੇਂ ਵੇਚ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਬਾਰੇ ਅਸੀਂ ਸਲਾਹ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।
- ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਘਰ ਖਰੀਦਣਾ ਹੋਵੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪੈਸੇ ਡਾਊਨ ਪੇਮਿਟ ਦੇਣ ਲਈ ਬੈਂਕ ਹੋਣ ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਸਭ ਦਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਕੋਲ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਉਸਦੇ ਉਪਰ ਫਸਟ, ਸੈਕਿੰਡ, ਥਰਡ ਮੋਰਗੇਜ ਬੈਂਕ ਤੋਂ ਬੈਂਕੋ ਵਿਆਜ ਤੇ ਲੈਣੀ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਉਸ ਬਾਰੇ ਦਸ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਤੁਸੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਜਾਂ ਬਿਜ਼ਨਿਸ ਖਰੀਦਦੀ ਹੋਵੋ। ਤੁਸੀਂ ਕਿਥੋਂ ਜਾਂ ਕਿੱਦਾਂ ਪੈਸੇ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹੋ।

ਉਪਰ ਲਿਖੇ ਮਸਲਿਆਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸੀਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਤੁਹਾਡੇ ਇਡੀਆ ਵਿਚਲੇ ਮਸਲੇ ਬਾਰੇ ਵੀ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ

ਸਾ ਹਿ ਤ ਦ ਰ ਪ ਟ

ਕਹਾਣੀ

ਮਾਵਾਂ ਵਰਗੀ ਸੌਕਣ

ਪ੍ਰਵਰਾਜ ਰਤਨ

‘ਸੁਣਾ “ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ” ਗੋਪੀਆਂ ਨੂੰ ਛੱਡਕੇ ਅੱਜ ਕਿਵੇਂ ਛੱਡਿਆ ਵਾਲੇ ਹੋਣ ਲਈ ਵਿਚ ਡੁਲਕੇ ਆ ਗਿਆ। ਤੈਨੂੰ ਤਿੰਨਾਂ ਨਾਲ ਰੱਜ ਨਹੀਂ ਆਇਆ। ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਤੇਰੀ ਹੀ ਚਰਚਾ ਹੈ। ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦਾ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਵੇਖੋ ਗੋਪੀਆਂ ਵਿਚ ਕਿਵੇਂ ਖੇਡਦਾ ਹੈ। ਆਸ਼ਕੇ ਤੇਰੇ ਦਿਮਾਗ ਦੇ ਇਕ ਨਹੀਂ, ਦੋ ਨਹੀਂ, ਤਿੰਨ ਤਿੰਨ ਮਿਤਰ। ਤੇਰੇ ਤਾਂ ਕੋਨੇਡਾ ਪੂਰਾ ਹੀ ਸੂਤ ਆਇਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਰਗੇ ਘੁੱਗੂ ਬੀਅਰਾਂ ਦੇ ਬੱਚੇ ਤੇ ਨਗਨ ਨਾਚ ਵੇਖਕੇ ਹੀ ਰੂਹ ਦਾ ਰਾਂਝਾ ਰਾਜੀ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਕੀ ਯਾਦ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਪੱਟੂਆਂ ਤੂੰ ਦੇਸ ਗਿਆ, ਇਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਇਕ ਰੋਸ਼ਮ ਦੇ ਕੁਲੇ ਪੱਟ ਵਰਗੀ ਪੱਟਕੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਹ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਕੋਈ ਦਾਅ-ਪੇਚ ਦੱਸ ਅਸੀਂ ਇਥੇ ਡਾਲਰਾਂ ਦੇ ਡਾਲਰ ਬੈਝੇ ਖੂਹ ਵਿਚ ਸੁੱਟੀ ਜਾਂਦੇ ਆਂ। ਇਉਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਗੋਪੀਆਂ ਨੇ ਤੇਰੇ ਵਿਰੁੱਧ ਫਰੰਟ ਬਣਾ ਲਿਆ ਹੈ, ਤੇ ਤੂੰ ਛਿੱਤਰਾਂ ਤੋਂ ਡਰਦਾ ਇਥੇ ਆ ਪਨਾਹ ਲੈ ਲਈ ਹੈ।’

ਪੀਤੇ ਨੇ ਗੁਰਤੇਜ ਦੀ ਝੰਡ ਕਰਨ ਵਿਚ ਕੋਈ ਕਸਰ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ ਸੀ। ਪੀਤੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰੇ ਫੇ ਗਲਾਸ ਬੀਅਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਗਏ ਹੋਏ ਸੀ। “ਬਾਈ ਪੀਤਿਆ! ਅੱਜ ਮਨ ਬੋਹਤਾ ਉਦਾਸ ਸੀ, ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਰਮ ਗਲਤ ਕਰਨ ਲਈ ਤੇਰੇ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾਵੇ। ਤੇ ਤੂੰ ਚੋਬ ਤੇ ਚੋਬ ਲਾਈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੇਰੇ ਦਿਨ ਹੈ, ਕਰ ਲੈ ਮਨ ਆਈਆਂ।” ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਰਤੇਜ ਨੇ ਪੀਤੇ ਮੁਹਰੇ ਬੇਵਸੀ ਦਿਖਾਈ। ਸ਼ਰਾਬੀ ਪੀਤੇ ਦੀਆਂ ਖਰੀਆਂ ਖਰੀਆਂ ਸੁਣਕੇ ਜਿਵੇਂ ਗੁਰਤੇਜ ਬਰਫ ਵਿਚ ਲਗ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

“ਅਸੀਂ ਤਿੰਨੇ ਮਾਂ-ਪੁਤ ਇਥੇ ਪਹੁੰਚੇ ਨਹੀਂ ਤੇ ਗੁਰਤੇਜ ਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਤਲਾਕ ਲੈਣ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀਆਂ। ਉਹ ਦਿਨ ਵੀ ਆਣ ਪਹੁੰਚਿਆ ਤੇ ਮੇਰੀ ਖਿਚਾ-ਪੂਹੀ ਕਰਕੇ ਮੈਨੂੰ ਤਲਾਕ ਵਾਲੀ ਕਚਿਹਰੀ ਵਿਚ ਜਾ ਖੜਾ ਕੀਤਾ। ਦੁਨੀਆਂ ਭਰ ਦਾ ਝੂਠ ਮੇਰੇ ਮੂੰਹੋਂ ਝੁਲਵਾਇਆ ਗਿਆ ਗੁਰਤੇਜ ਦੀਆਂ ਮਨ-ਮਨੋਤੀਆਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਮੌਰ ਕੁੱਟ ਕੁੱਟ ਕੇ ਅਸਲੋਂ ਹੀ ਨਕਾਰੇ ਕਰ ਦਿਤੇ ਸੀ। ਜਿਸ ਵਿਚ ਗੁਰਤੇਜ ਦੀ ਹੋਂਦ ਬਾਜ਼ੀ ਵਾਲੀ ਬੁਸਾਵ ਦਿਖਾਈ ਦੇ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਹਦੀ ਇੱਕੋ ਹੀ ਰਟ ਸੀ, “ਤੂੰ ਲੱਕੀ ਏਂ ਤੈਨੂੰ ਕੋਨੇਡਾ ਲੈ ਆਂਦਾ ਹੈ। ਤੇਰੇ ਵਰਗੀਆਂ ਦਾ ਉਥੇ ਸਾਰੀ ਉਮਰ ਗੰਧੇ-ਕੂੜੇ ਵਿਚ ਹੀ ਹੋਂਦ ਰਹਿਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਮੈਂ ਹੀ ਹਾਂ ਜਿਹਨੇ ਉਸ ਕੁੰਤੀ-ਨਰਕ ਵਿਚੋਂ ਕੱਢਕੇ ਇਥੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਤੇ ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਇਹੋ ਕਹਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਗੁਰਤੇਜ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸ਼ਰਾਬ ਪੀ ਕੇ ਬੋਲ-ਕਬੋਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਮੈਂ ਇਸ ਅਣ-ਸੁਭਾਵੇਂ ਵਾਤਾਵਰਣ ਤੋਂ ਤੰਗ ਆ ਕੇ ਆਪਣਾ ਤਲਾਕ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹਾਂ।”

ਪਰ ਇਹ ਹੈ ਸੀ ਵੀ ਸੱਚ ਤੇ ਸੀ ਉਸਦੇ ਸ਼ਿਤਾਨ ਮਨ ਦੀ ਕਾਢ। “ਭਾਗਵਾਨੇ ਕੁੰ ਤਲਾਕ ਮੈਨੂੰ ਦੇ ਦੇਵੇਂਗੀ ਤੇ ਮੈਂ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਦੀ ਮੰਗੇਤਰ ਨੂੰ ਸੱਦ ਲਵਾਂਗਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਤਵੰਤ ਵੀ ਇਥੇ ਪਹੁੰਚਦਾ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ।” ਗੁਰਤੇਜ ਨੇ ਕਿਹਾ।

ਤਲਾਕ ਹੋਣ ਤੋਂ ਅਗਲੇ ਮਹੀਨੇ ਹੀ ਉਹ ਦੇਸ ਨੂੰ ਚਲਾ ਗਿਆ ਤੇ ਸਤਵੰਤ ਦੀ ਮੰਗੇਤਰ ਨਾਲ ਰਸਮੀ-ਸ਼ਾਦੀ ਕਰਵਾਕੇ ਪਰਮਜੀਤ ਨੂੰ ਨਾਲ ਹੀ ਲੈ ਆਇਆ। ਪਰਮਜੀਤ ਦੇ ਘਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹੋ ਪੱਕਾ ਕਰਕੇ ਆਇਆ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਤਲਾਕ ਲੈ ਲਿਆ ਤਦ ਪਰਮਜੀਤ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਹੀ ਸੱਦੇ, ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਾ। “ਗੁਰਤੇਜ ਜਦੋਂ ਦੂਸਰੀ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰਵਾਕੇ ਵਾਪਸ ਆਇਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਪਰਮਜੀਤ ਲਈ ਅਲਹਿਦਾ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਮ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਸਾਰੇ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਬੂ-ਦੁਹਾਈ ਮੱਚ ਗਈ ਤੇ ਚਰਚਾ ਇਹੋ ਸੀ ਕਿ ਸੀਬੋ ਨਾਲ ਤਾਂ ਤਲਾਕ ਇਸ ਕਰਕੇ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੁਰਤੇਜ ਨੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਨੂੰ ਇਧਰ ਲਿਆਉਣ ਦਾ ਇਹ ਗੁਲਾ ਚੌਬਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਜਗੋਂ ਤੋਰਵੀਂ ਕਰ ਦਿਤੀ। ਤੇ ਹੁਣ ਗੁਰਤੇਜ ਰਾਤ ਬਰਾਤੋਂ ਪਰਮਜੀਤ ਦੇ ਘਰ ਹੀ ਰਹਿੰਦਾ। ਮੈਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹੋ ਬਹਾਨਾ ਲਾਉਂਦਾ ਕਿ “ਮੈਂ ਤਾਂ ਸਿਰਫ਼ ਇਮੀਗਰੇਸ਼ਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਘੱਟਾ ਪਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।” ਦਰਅਸਲ ਉਹ ਘੱਟਾ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਪੈ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਉਹਦੀ ਇਹੋ ਰਟ ਸੀ, ਜੇ ਉਹ ਚੇਕ ਕਰਨ ਵੀ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਯਕੀਨ ਹੋ ਜਾਵੇ ਕਿ ਮੈਂ ਆਪਣੀ ਦੂਸਰੀ ਘਰ ਵਾਲੀ ਨਾਲ ਹੀ ਰਹਿ ਰਿਹਾ ਹਾਂ। ਨਵੀਂ ਨਵੀਂ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਬੇਗਾਨੇ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਆਈ ਪਰਮਜੀਤ ਨੂੰ ਇਸ ਡਰਾਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਸਮਝ ਉਦੋਂ ਲਗੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਭ ਕੁਝ ਲੁਟਾ ਚੁਕੀ ਸੀ। ਇਕੱਲੇ ਤੇ ਇਕੋਵੇਂ ਭਰੇ ਮਾਹੌਲ ਵਿਚ ਉਹ ਘੁੱਟਵਾਂ ਘੁੱਟਵਾਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਨ ਲੱਗੀ।

ਆਖਰ ਲਾਜ ਸ਼ਰਮ ਦੀ ਲੋਹੀ ਗੁਰਤੇਜ ਨੇ ਲਾਹ ਪਰਾਂ ਵਗਾਹ ਮਾਰੀ ਤੇ ਹੁਣ ਪਰਮਜੀਤ ਨੂੰ ਸ਼ਰੇਆਮ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀਆਂ ਸੌਰਾਂ ਤੇ ਪਾਰਕਾਂ ਵਿਚ ਘੁਮਾਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਤੇ ਲੋਕਾਂ ਵਿਚ ਇਹ ਜਚਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਕਿ ਪਰਮਜੀਤ

ਅਸਾਡੇ ਦੇਸ਼-ਮਿਤਰ ਦੀ ਭੈਣ ਹੈ। ਪਰ ਅਸਲੀਅਤ ਵਧੀ ਨਾ ਰਹਿ ਸਕੀ, ਜਿਹੜੀ ਮੈਨੂੰ ਖੋਰਾ ਲਾ ਰਹੀ ਸੀ। ਉਧਰ ਪਰਮਜੀਤ ਦਾ ਸਿਰ ਕੋਹਲੂ ਵਿਚ ਸੀ। ਜੇ ਉਸ ਨਾਲ ਬੀਤ ਰਹੀ ਸੀ ਉਹ ਬਿਆਨਾਂ ਬਾਹਰ ਸੀ।”

“ਗੁਰਤੇਜ ਤੂੰ ਮੇਰੇ ਘਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕਹਿਕੇ ਇਥੇ ਲਿਆਇਆ ਹੈ ਤੇ ਸੰਬੰਧ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਪਿੰਗਾਜ਼ੋਰੀ ਅਸਲੋਂ ਹੀ ਘਰਵਾਲੀ ਵਾਲੇ ਬਣਾ ਬੈਠਾ ਹੈ। ਮੈਂ ਤੇਰੇ ਛੋਟੇ ਭਰਾ ਮੁਹਰੇ ਇਸ ਗੱਲੇ ਸੜੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਵਹਾਵਾਂਗੀ। ਇਹ ਜੋ ਕਹਿਰ ਮੇਰੇ ਤੇ ਢਾਹ ਰਿਹਾ ਹੈ ਇਸਦਾ ਲੇਖਾ ਜੋਖਾ ਤੈਨੂੰ ਦੇਣਾ ਪੈਣਾ ਹੈ।” ਇਹ ਕਹਿ ਉਹ ਧੁਰ ਅੰਦਰ ਤੀਕ ਕੰਬ ਗਈ।

“ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਭ ਗੱਲਾਂ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਘੁੱਟ ਘੁੱਟ ਕੇ ਜੀਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਘੱਟਾ ਨਹੀਂ ਮੇਰੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਸੀ। ਤੇ ਗੁੱਧੇ ਵਰਗੀ ਪਰਮਜੀਤ ਦਾ ਵਹਿਸ਼ੀ ਚੀਰਹਰਣ ਗੁਰਤੇਜ ਨੇ ਕਦੋਂ ਦਾ ਕਰ ਦਿਤਾ ਸੀ — ਮੈਂ ਲੰਮਾ ਹੋਕਾ ਲਿਆ ਤੇ ਆਪਣੇ ਗੁਰਤੇਜ ਨੂੰ ਕੋਸ਼ਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, “ਗੁਰਤੇਜਿਆ! ਤੂੰ ਤਾਂ ਕੋਨੇਡਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਕਾਲੇ ਪਰਦੇ ਪਿਛੇ ਕੰਜਕ ਦਾ ਕੁਆਰਾਪਣ ਬਰਬਾਦ ਕਰਕੇ ਮੇਰੇ ਲਈ ਕਲੰਕ ਮੁੱਲ ਲੈ ਦਿਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਹੁਣ ਧੌਤਾ ਨਹੀਂ ਜਾਣਾ। ਮੁੱਕਦੀ ਗੱਲ ਗੁਰਤੇਜ ਦਾ ਚੱਜ-ਚਾਰ ਮੇਰੀ ਲਾਜ-ਸ਼ਰਮ ਨੂੰ ਕਦੋਂ ਦਾ ਪੱਛ ਗਿਆ ਸੀ।

ਸਮਾਂ ਬੜਾ ਬਲਵਾਨ ਹੈ। ਪਰਮਜੀਤ ਸਤਵੰਤ ਨੂੰ ਸਪੱਸਰ ਕਰ ਆਈ ਸੀ। ਉਹ ਚੰਦਰੀ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਡਰ-ਭੈ ਵਿਚ ਰਹਿਕੇ ਗਲ ਕਰਦੀ। ਇਹ ਉਸਦੀ ਬੇਵਸੀ ਸੀ। ਉਹ ਮੈਨੂੰ ਸੰਗ-ਸ਼ਰਮ ਦੇ ਮਾਰੇ ਆਪਣਾ ਮੂੰਹ ਵੀ ਨਹੀਂ ਵਿਖਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਪਰ ਮੇਰਾ ਅੰਦਰਲਾ ਉਹਦੀ ਬੇਵਸੀ ਤੇ ਬਹੁਤ ਵੇਰਾਂ ਰੋਇਆ ਸੀ। ਮੈਂ ਬਹੁਤੀ ਵੇਰਾਂ ਮਨ ਬਣਾਇਆ ਕਿ ਪਰਮਜੀਤ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਸਮਝਾਵਾਂ ਤੇ ਕਹਾਂ ਚੰਦਰੀਏ! ਇਸ ਵਿਚ ਤੇਰਾ ਕੀ ਕਸੂਰ, ਹਾਂ ਕਸੂਰ ਤਾਂ ਉਸ ਆਦਮਿਓਰ ਦਾ ਹੈ।”

ਸੀਬੋ ਉਹ ਵੇਲਾ ਭਾਲਦੀ ਸੀ ਜਦੋਂ ਉਹ ਆਪਣਾ ਢਿੱਡ ਫਰੇਲਕੇ ਪਰਮਜੀਤ ਮੁਹਰੇ ਰੱਖੇ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਘੁੱਟਕੇ ਪਿਆਰ ਦੇਵੇ।

“ਅੰਮਾ ਜਾਈਏ! ਇਸ ਵਿਚ ਤੇਰਾ ਕੀ ਕਸੂਰ, ਹਾਂ ਕਸੂਰ ਉਸ ਵਹਿਸ਼ੀ ਮਨੁੱਖ ਦਾ ਹੈ ਜਿਸਨੇ ਆਪਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਨਸ਼ੂਰ ਦਿਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਦੇ ਨਾ ਭਰਨ ਵਾਲਾ ਹੈ ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਤਲਾਕ ਮਗਰੋਂ ਵੀ ਗੁਰਤੇਜ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ ਪਰਮਜੀਤ ਵੱਲ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸੌਂਦਾ।

ਉਹ ਦਿਨ ਵੀ ਆ ਗਿਆ ਜਿਸਦੀ ਮੈਨੂੰ ਤੇ ਪਰਮਜੀਤ ਨੂੰ ਲੰਮੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਉਡੀਕ ਸੀ। ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਵਾਰ ਅਜੇ ਸਤਵੰਤ ਨੂੰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਲੈਣ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਭ ਨੇ ਚਾਈ ਚਾਈ ਸਤਵੰਤ ਨੂੰ ਜੀ ਆਇਆਂ ਆਖਿਆ। ਪਰਵਾਰ ਵਿਚ ਫਿਰ ਵਕਤੀ ਚਹਿਲ ਪਹਿਲੀ ਆ ਗਈ। ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ੀ ਮਨਾਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਚਾਚਾ ਅਜ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸੀ।

ਅਗਲੇ ਹੀ ਅੰਤਵਾਰ ਪਰਮਜੀਤ ਤੇ ਸਤਵੰਤ ਦੀ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰ ਦਿਤੀ ਗਈ। ਵਿਆਹ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਹੀ ਸਤਵੰਤ ਨੇ ਉਡਦੀ ਉਡਦੀ ਗੱਲ ਸੁਣੀ। “ਸਾਲੇ “ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ” ਨੇ ਚੂਪ ਚਾਪ ਕੇ ਹੁਣ ਖੋਰ ਭਰਾ ਦੇ ਗਲ ਮੜ ਦਿਤਾ।” ਜਿੰਨੇ ਮੂੰਹ ਉਨ੍ਹੀਆਂ ਹੀ ਗੱਲਾਂ।

‘ਤੁਸੀਂ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡੋ ਜਾਂ ਰੱਖੋ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਸ ਮੁਲਕ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਬਹੁਤ ਅਜੀਬ ਗਲ ਵੇਖੀ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਪੇਂਡੂ ਮਹੌਲ ਵਰਗੀ ਇਥੇ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਹੀਂ ਹੈ — ਸਾਰੇ ਆਪੋ ਆਪਣੇ ਕੰਮਾਂ ਵਿਚ ਰੁੱਝੇ ਹੋਏ ਹਨ — ਕੋਈ ਕਿਸੇ ਕੋਲ ਆਪਣਾ ਦੁੱਖ ਵੀ ਨਹੀਂ ਫਰੇਲ ਸਕਦਾ। ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤਾਂ ਦਿਨ ਵੀ ਕੱਟਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ, ਜਿਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ — ਪਹਾੜ ਜਿੰਡਾ ਦਿਨ ਲੰਘਣ ਵਿਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ — ਮੈਨੂੰ ਤਾਂ ਦੱਸਦੇ ਵੀ ਸ਼ਰਮ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲੇ ਸੜੇ ਸਰੀਰ ਨੂੰ ਮੈਂ ਕਿਵੇਂ ਪਵਿੱਤਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹਾਂ — ਇਹ ਸਤਵੰਤ! ਸਭ ਤੁਹਾਡੇ ਭਰਾ ਦਾ ਕਾਰਨਾਮਾ ਹੈ — ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਸੁਹਾਗ ਰਾਤ ਖੁਸ਼ੀਆਂ, ਉਮੀਦਾਂ ਤੇ ਗੋਝਾਂ ਲੈ ਕੇ ਆਉਂਦੀ ਹੈ — ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਹ ਦੱਸਕੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੋਈ ਕੁਕਰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹਾਂ ਕਿ ਮੇਰਾ ਸਰੀਰ ਇਕ ਲਾਸ਼ ਹੀ ਹੈ ਜੋ ਮੈਂ ਚੁੱਕੀ ਫਿਰਦੀ ਹਾਂ — ਜੇ ਇਹ ਸਭ ਕੁਝ ਨਾ ਦਸਦੀ ਮੇਰੀ ਆਤਮਾ ਮੈਨੂੰ ਫਿਟਕਾਰਾਂ ਜ਼ਰੂਰ ਦਿੰਦੀ — ਇਸ ਦੇ ਬਦਲ ਵਿਚ ਮੈਂ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਸਾਰੇ ਦੁੱਖ ਸਹਿ ਸਕਦੀ ਹਾਂ, ਪਰ ਤੇਰੇ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸਘਾਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਹੁਣ ਇਹ ਸਭ ਤੁਹਾਡੇ ਤੇ ਹੀ ਹੈ ਮੈਨੂੰ ਛੱਡੋ ਜਾਂ ਰੱਖੋ।

ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਪਰਮਜੀਤ ਸਤਵੰਤ ਦੇ ਪੱਟਾਂ ਤੇ ਸਿਰ ਸਿਟਕੇ ਸਿਸਕੀਆਂ ਭਰਨ ਲੱਗੀ — ਉਹ ਅੱਜ ਰੱਜਕੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸਦੇ ਮਨ ਦਾ ਬੋਝ ਰਤੀ ਹਲਕਾ ਹੋਵੇ।

‘ਇਸ ਵਿਚ ਤੇਰਾ ਕੀ ਕਸੂਰ, ਜੇ ਹੈ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਭਰਾ ਦਾ ਹੀ ਹੈ। ਮੈਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਭਿਣਕ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਗ ਗਈ ਸੀ। ਤੂੰ ਮਹਾਨ ਔਰਤ ਨੇ ਸੁਹਾਗ ਰਾਤ ਹੀ ਮੈਨੂੰ

ਸਭ ਹੱਡ ਬੀਤੀ ਕਹਿ ਸੁਣਾਈ — ਤੇਰਾ ਦੁੱਖ, ਮੇਰਾ ਦੁੱਖ ਤੇ ਹੁਣ ਮੈਂ ਤੈਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਗੋਂ ਲਈ ਤੈਨੂੰ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਦਿਨ ਨਹੀਂ ਵੇਖਣੇ ਪੈਣਗੇ। ਮੈਨੂੰ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਤੇ ਗੁੱਸਾ ਰਹਿ ਰਹਿ ਕੇ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਆਦਮੀ ਨਹੀਂ ਰਾਖਸ਼ ਹੈ।

ਸਤਵੰਤ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਮੁਹਰੇ ਹਨ੍ਹੇਰਾ ਛਾਉਣ ਲੱਗਾ, ਚੱਕਰ ਆਉਣ ਲੱਗੇ ਇਹ ਭਾਣਾ ਕੀ ਵਰਤਾ ਦਿਤਾ ਮੇਰੇ ਹੀ ਭਰਾ ਨੇ। ਸਤਵੰਤ ਦੀਆਂ ਅੱਖਾਂ ਵਿਚ ਖੂਨ ਸਿਮ ਆਇਆ ਸੀ। ਉਹ ਕੁਝ ਕਰ ਗੁਜਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਇਸ ਭਾਵੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਉਸਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ, “ਸਤਵੰਤ ਸਿਆ! ਫਿਰ ਤਾਂ ਸੋਨੇ ਤੇ ਸੁਹਾਗੇ ਵਾਲੀ ਗਲ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵੀ ਪਤਾ ਉਸਨੂੰ ਵੀ ਪਤਾ ਲਗ ਜਾਵੇਗਾ। ਤੂੰ ਇਸ ਭਾਵੀ ਤੋਂ ਬਚ।”

“ਤੀਸਰੀ ਦੇਸ ਫੇਰੀ ਵੇਲੇ ਉਸਨੇ ਐਸਾ ਜਾਦੂ ਕੀਤਾ, ਪੰਜਤਾਲੀਆਂ ਨੂੰ ਪਹੁੰਚਿਆ ਮੇਰਾ ਬੱਡਾ ਗੁਰਤੇਜ, ਮਨਜੀਤ ਦੇ ਘਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਇਧਰਲੀਆਂ ਉਧਰਲੀਆਂ ਮਾਰਕੇ ਫਾਹ ਲਿਆ।” “ਮੈਂ ਮਨਜੀਤ ਨਾਲ ਰਸਮੀ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰਕੇ ਉਧਰ ਕੋਨੇਡਾ ਲੈ ਜਾਵਾਂਗਾ। ਮੇਰੇ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖ ਆਖਰ ਆਪਾਂ ਕਿੰਨੀ ਦੇਰ ਇਕੱਠੇ ਪੜ੍ਹਾਉਂਦੇ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਤੇਰੀ ਇਨ੍ਹੀ ਵੀ ਮਦਤ ਦੇਸਤ ਦੇ ਨਾਤੇ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਵਾਸਤੇ ਲਾਹਨਤ ਹੈ। ਤੇਰੀ ਧੀ ਮੇਰੀ ਧੀ।’

ਗੁਰਤੇਜ ਦੀਆਂ ਮੋਮੋਨਗਣੀਆਂ ਦੀ ਸਮਝ ਮਨਜੀਤ ਦੇ ਘਰਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾ ਪਈ ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਾਦੀ ਕਰਕੇ ਮਨਜੀਤ ਗੁਰਤੇਜ ਨਾਲ ਤੌਰ ਦਿੱਤੀ। ਆਉਂਦੇ ਆਉਂਦੇ ਗੁਰਤੇਜ ਨੇ ਇਹੋ ਜਚਾਈ, “ਜਿੰਨੀ ਛੋਟੀ ਤਲਾਕ ਹੋ ਗਿਆ, ਉਨ੍ਹੀ ਛੋਟੀ ਹੀ ਮਨਜੀਤ ਆਪਣੇ ਮੰਗੇਤਰ ਨੂੰ ਉਧਰ ਸੱਦ ਲਵੇਗੀ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਦਾ ਪਾਰਉਤਾਰਾ ਕਰ ਚਲਿਆ ਹਾਂ। ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਵੀ ਰਾਹ ਖੁਲ੍ਹਦਾ ਕਰ ਚਲਿਆ ਹਾਂ।”

ਮਨਜੀਤ ਦੇ ਥਾਪ ਨੂੰ ਗੁਰਤੇਜ ਤੇ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਸੀ। ਦੂਸਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅੰਤਾਂ ਦੀ ਖੁਸ਼ੀ ਸੀ ਕਿ ਧੀ ਕੋਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਵਾਰ ਨੂੰ ਸੱਦ ਲਵੇਗੀ। ਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪ੍ਰਵਾਰ ਦੇ ਵਾਰੇ-ਨਿਆਰੇ ਹੋ ਜਾਣਗੇ। ਇਹ ਸਭ ਸੋਚ ਸਮਝ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਨਜੀਤ ਨੂੰ ਕੋਨੇਡਾ ਦੇ ਨਾਂ ਦਾਅ ਤੇ ਲਾ ਦਿਤੀ।

ਮਨਜੀਤ ਦਾ ਸਾਰਾ ਪ੍ਰਵਾਰ ਤੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਖੁਸ਼ੀ ਚੜ੍ਹਾਉਣ ਪਹੁੰਚੇ ਹੋਏ ਸਨ। ਜਾਣ ਲੱਗੇ ਗੁਰਤੇਜ ਨੂੰ ਮਨਜੀਤ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਪੂਰੀ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਤੇ ਕਿਹਾ, “ਗੁਰਤੇਜ ਇਸ ਕੰਮ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੂੰ ਹੀ ਸਿਰੇ ਲਾਉਣਾ ਹੈ, ਤੇ ਉਹ ਜਿੰਨੀ ਛੋਟੀ ਹੋ ਸਕੇ ਕਰੀ।”

“ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੇਰੇ ਗੇਜ ਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਸ਼ਿਤਾਨ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵੇਖਿਆ। ਨਿਤਾਣੀ ਤੇ ਅਣਭੋਲ ਮਨਜੀਤ ਗੇਜ ਨਾਲ ਲੰਡਨ ਇਕ ਰਾਤ ਠਹਿਰਕੇ ਕੋਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚੀ। ਮਨਜੀਤ ਦੀਆਂ ਧੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਲਿਹਲਤਾਂ ਗੇਜ ਮੁਹਰੇ ਸਾਰੀਆਂ ਛਿੱਬੀਆਂ ਪੈ ਗਈਆਂ, ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਪਿੰਗਾਜ਼ੋਰੀ ਮਨਜੀਤ ਦਾ ਕੁਆਰਾਪਣ ਕਤਲ ਕਰ ਦਿਤਾ। ਪਿਉ ਵਰਗੇ ਗੇਜ ਤੋਂ ਮਨਜੀਤ ਨੂੰ ਇਹ ਉਮੀਦ ਨਹੀਂ ਸੀ।

ਜਦੋਂ ਮਨਜੀਤ ਕੋਨੇਡਾ ਪਹੁੰਚੀ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਪੈਰੀਂ ਪੈ ਗਈ ਤੇ ਡੁੱਬਾ ਮਾਰਕੇ ਉਚੀ ਉਚੀ ਰੋਣ ਲੱਗੀ। ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਉਠਾਇਆ, ਗਲ ਨਾਲ ਲਾਇਆ ਤੇ ਦਿਲਾਸਾ ਦਿਤਾ। ਮਨਜੀਤ ਨੇ ਲੰਡਨ ਦੀ ਰਾਤ ਦੀ ਹੱਡਬੀਤੀ ਕਹਿ ਸੁਣਾਈ। ਮੇਰੇ ਸੱਤੀ ਕੱਪੜੀ ਅੱਗ ਲਗ ਗਈ। ਗੁਰਤੇਜਿਆਂ! ਤੂੰ ਤਾਂ ਸਾਰੀ ਆਦਮਜਾਤ ਲਈ ਇਕ ਕਾਲਾ ਧੱਬਾ ਏਂ। ਤੈਨੂੰ ਚੱਪਟੀ ‘ਚ ਨੱਕ ਡੱਬਕੇ ਮਰ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ।

ਮੈਂ ਮਨਜੀਤ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਭੁੱਕਲ ਵਿਚ ਲਿਆ ਤੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਭਾਵੀਆਂ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ।” ਪੀੜਾਂ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀਬੋ ਜਿਉਂ ਤਿਉਂ ਜਿੰਦਗੀ ਦੇ ਕੋੜੇ ਸੱਚ ਦੱਸ ਰਹੀ ਸੀ ਤਿਵੇਂ ਤਿਵੇਂ ਮਨਜੀਤ ਨੂੰ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਹੋਰ ਘੁੱਟਕੇ ਕਲਾਵੇ ਵਿਚ ਲੈਂਦੀ ਗਈ। ਜਿਵੇਂ ਮਨਜੀਤ ਵੀ ਸੀਬੋ ਦੀ ਹੀ ਜੰਮੀ ਜਾਈ ਧੀ ਹੋਵੇ।

“ਮੇਰੇ ਕੋਲ ਆ ਕੇ ਮਨਜੀਤ ਵਿਚ ਲੋਹੜੇ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਆ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸਦਾ ਕਦੇ ਮੈਂ ਕਿਆਸ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪਹਿਲਾਂ ਉਸਨੇ ਮੇਰੇ ਕੋਲੋਂ ਮੁਆਫੀ ਮੰਗੀ ਤੇ ਕਿਹਾ, “ਜੇ ਮੇਰੇ ਨਾਲ ਹੋਇਆ ਉਹ ਕੋਈ ਇਨਸਾਨ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਦਰਿਦਾ ਸੀ, ਵਹਿਸ਼ੀ ਸੀ, ਪਸ਼ੂ ਸੀ।”

ਮਨਜੀਤ ਦੇ ਮੂੰਹ ਵਿਚੋਂ ਅੱਗ ਨਿਕਲ ਰਹੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਧੀਆਂ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧੀਰਜ ਦਿਤਾ ਤੇ ਉਸਦੇ ਹਰ ਦੁੱਖ ਵਿਚ ਸਾਂਝ-ਭਿਆਲੀ ਪਾਉਣ ਦਾ ਬਚਨ ਵੀ ਦਿਤਾ। ਮਨਜੀਤ ਦੀ ਅੰਦਰਲੀ ਔਰਤ ਕਦੋਂ ਦੀ ਸ਼ੀਹਣੀ ਬਣ ਚੁਕੀ ਸੀ। “ਜੇ ਅੱਜ ਮੇਰੇ ਸਾਹਵੇਂ ਗੇਜ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਉਸਦੇ ਆਨੇ ਕੱਢ ਦਿੰਦੀ, ਮੂੰਹ ਨੌਰਾਂ ਨਾਲ ਨੱਚਦੀ ਤੇ ਉਸਨੂੰ ਦਸਦੀ ਆਦਮਿਓਰ ਤੂੰ ਆਦਮਜਾਤ ਲਈ ਨਸ਼ੂਰ ਏਂ।”

ਮਨਜੀਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਭਰੋਸਾ ਹੋ ਗਿਆ ਤੇ ਉਸਦੇ ਅੰਦਰਲੇ ਨੇ ਕਦੋਂ ਦਾ ਪੜ੍ਹ ਲਿਆ ਸੀ, ਜਿੱਥੇ ਹੁਣ ਮੈਂ ਪਹੁੰਚ ਗਈ ਹਾਂ ਉਥੇ ਸਾਰੀ ਔਰਤ ਜਾਤ ਹੀ ਪੀੜ ਪੀੜ (ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 16 'ਤੇ)



Main Street Clothing Manufacturer

SAVE ON CLOTHING

You've Never Seen Prices in B.C. Like This Before

TWO LOCATIONS

3293 Main St. (at 17th Ave.)
Vancouver, B.C. V5V 3M6
Ph. 872-3121

9377 - 120th St.
Scott Rd. & 93rd Ave.)
DELTA, B.C. V4C 6R9

This coupon is worth:

\$2.00 OFF

on the purchase of any dress over \$10.00

ਅੱਜ ਦਾ ਇਨਸਾਨ



ਸਟੀਡਨ ਗਿੱਲ

ਇਕ ਪਾਸੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਦੇ ਗੀਤ
ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਹਥਿਆਰਾਂ ਦੀ ਵੰਡ
ਕਾਤਲਾਂ ਦਾ ਸਾਥ
ਇਕ ਪਾਸੇ ਪਨਾਹ ਮਿਲਦੀ ਹੈ ਬੰਦਿਆਂ ਨੂੰ
ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮਾਰਿਆ ਇਨਸਾਨ ਭੁੱਖਾਂ ਨਾਲ
ਇਕ ਪਾਸੇ ਅਮਨ ਦੇ ਗੀਤ
ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਤੋਪਾਂ ਨਾਲ ਮੀਤ
ਨਯੁਕਲੀਅਰ ਨਾਲ ਪਿਆਰ
ਨਵਰਤਾਂ ਦੇ ਅੰਬਾਰ
ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਹੈ ਅੱਜ ਦਾ ਇਨਸਾਨ।
ਚੰਨ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਉਹ ਵੱਧ ਗਿਆ ਹੈ
ਲੜਾਕੇ ਜਿੰਨ੍ਹ ਬੋਤਲ 'ਚੋਂ ਕੱਢ ਰਿਹਾ ਹੈ
ਖਤਰਨਾਕ ਹਥਿਆਰ ਬਣ ਰਹੇ ਨੇ
ਇਕ ਪਾਸੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਨਾਹਰੇ
ਮੁਹੱਬਤਾਂ ਦੇ ਪਰਚਾਰ
ਏਕਤਾ ਲਈ ਫਰਯਾਦ
ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਜ਼ੁਲਮਾਂ ਦੀ ਰਾਤ
ਨਵਰਤਾਂ ਦੀ ਅੱਗ
ਖੂਨ ਦਾ ਨਸ਼ਾ
ਇਕ ਮਸਲਾ ਹੈ ਅੱਜ ਦਾ ਇਨਸਾਨ।
ਇਕ ਪਾਸੇ ਲੰਮੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀਆਂ
ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮਾਰਿਆ ਮਾਰੂ ਦਵਾਈਆਂ ਨੇ
ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਨਾਜ਼ਾ
ਫਿਕਰਾਂ ਵਿਚ ਜਕੜੇ ਸਾਹ ਫੇਰ ਵੀ
ਰਹਿੰਦਾ ਦਿਲਾਂ ਤੇ ਹਨੇਰਾ ਫੇਰ ਵੀ
ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਹੈ ਅੱਜ ਦਾ ਇਨਸਾਨ।
ਲੱਭੇ ਨੇ ਚਲਮੇ ਖੁਸ਼ਹਾਲੀ ਦੇ
ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਮਾਰਿਆ ਗੈਸਾਂ ਨੇ
ਦਿਲਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਵਪਾਰ
ਫੈਲਾਏ ਨੇ ਮਜ਼ਹਬ ਬਰਬਾਦੀ ਦੇ
ਇਕ ਪਾਸੇ ਬਿੱਲੀਆਂ ਨੂੰ ਪਿਆਰ
ਕੁੱਤਿਆਂ ਨੂੰ ਮਾਣ
ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਇਨਸਾਨੀਅਤ ਦਾ ਹਾਰ
ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਹੈ ਅੱਜ ਦਾ ਇਨਸਾਨ।

ਮੈਂ ਵੀ ਚਮਕੇ ਵਾਂਗੂ ਹੁਣ ਬਦਲ ਜਾ ਆਂ ਇੱਥੋਂ
ਧਰਤੀ ਬਦਲ ਗਈ ਹੈ ਅਸਮਾਨ ਬਦਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

(ਪੰਨਾ 15 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਹੋਈ ਪਈ ਸੀ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਸੱਚ ਨੇ ਮਨਜੀਤ ਦਾ ਦਿਲ ਸੀਥੇ ਤੇ ਪਰਮਜੀਤ ਨੇ ਮੋਹ
ਲਿਆ ਸੀ। ਪਰਮਜੀਤ ਦਾ ਕੋੜੇ ਅੱਕ ਵਰਗਾ ਸੱਚ ਮਨਜੀਤ ਦੇ ਸੱਚ ਨਾਲ
ਕਦੇ ਦਾ ਇਕ-ਮਿਕ ਹੋ ਚੁਕਾ ਸੀ। ਮਨਜੀਤ ਨੂੰ ਸੀਥੇ ਕੋਲੋਂ ਮਾਵਾਂ ਵਰਗਾ ਮੋਹ
ਮਿਲਿਆ ਸੀ।

ਗਜ਼ਲ

ਹਰਕੇਵਲ ਸਿੰਘ 'ਕੇਵਲ'

ਸੁਲਾ ਦਿਤਾ ਹਰ ਸ਼ੋਕ ਮਿਰਾ ਏਦਾਂ ਦੁਲਾਰ ਕੇ
ਸੋ ਗਿਆ ਜੀਕੂੰ ਕੋਈ ਜੀਵਨ ਗੁਜ਼ਾਰ ਕੇ
ਸਾਡੀ ਕਾਇਆ ਨੂੰ ਹੈ ਜੀਵਨ ਦਾ ਅਸ਼ਰੀਵਾਦ
ਮੌਤ ਮਰ ਜਾਏਗੀ ਆਪੇ ਹੀ ਮੱਥਾ ਮਾਰਕੇ !
ਕਿਹੜੇ ਪੰਛੀ ਤੇ ਹੈ ਅਜ ਇਸ ਟੂਟੇਹਾਰੀ ਦੀ ਨਜ਼ਰ
ਬਹਿ ਗਈ ਜੋ ਰਾਹ ਵਿਚ ਚੁਲ੍ਹਾਂ ਖਿਲਾਰ ਕੇ
ਖੇੜੇ ਤਾਂ ਵਜਦੇ ਚੋਧਰੀ ਭੁਲਿਓਂ ਤੂੰ ਰਾਂਝਿਆ
ਹੀਰ ਤਾਂ ਮਿਲਦੀ ਨਹੀਂ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਮੇਸੂ ਚਾਰਕੇ
ਰਾਤ ਕਾਲੀ ਹੀ ਸਹੀ, ਪ੍ਰਭਾਤ ਆਏਗੀ ਜ਼ਰੂਰ
ਚੰਨ ਦੀ ਖਾਹੀ ਦੇ ਵਿਚ ਚਾਨਣ ਸੰਵਾਰ ਕੇ
ਕੀ ਪਿਆ ਏਂ ਭਾਲਦਾ ਦਰ ਦਰ ਤੇ ਖਾ ਕੇ ਠੋਕਰਾਂ
ਇਕ ਵਾਰ ਜਾ ਕੇ ਦੇਖ ਤਾਂ ਸਹੀ ਦਰ ਤੇ ਯਾਰ ਦੇ
ਸੀ ਤਮਨ੍ਹਾ ਆਖਰੀ 'ਕੇਵਲ' ਤੇਰੇ ਦੀਦਾਰ ਦੀ
ਲੈ ਚਲੇ ਅਰਬੀ ਮੇਰੀ ਨੂੰ ਹੁਣ ਸ਼ੰਗਾਰ ਕੇ।

2.

ਪੰਛੀ ਉੜੇ ਤੇ ਸ਼ਾਖ ਪਿਛੋਂ ਲਰਜਦੀ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ !
ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦੀ ਗੰਢ ਤਾਂ ਬਸ ਗਰਜਦੀ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ !
ਐ ਦਿਲਾ ਇਸ ਇਸ਼ਕ ਚੋਂ ਕੀ ਖਟਿਆ ਕੀ ਵਟਿਆ
ਤੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸੋ ਮੰਨਦਾ ਮੈਂ ਵਰਜਦੀ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ !
ਉਮਰ ਭਰ ਜੋ ਤਾਰਿਆ ਤੇ ਫਿਰ ਵੀ ਨਾਂ ਦਿਤਾ ਗਿਆ
ਮਰਨ ਵੇਲੇ ਪਿਆਰ ਦੇ ਉਸ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ !
ਜੀਣਾ ਬੇਬਰਮੀ ਦਾ ਦੇ ਕੇ ਸਭਿਅਤਾ ਦਾ ਨਾਂ
ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਸ ਪੱਛਮੀ ਜਿਹੀ ਤਰਜ਼ ਦੀ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ !



ਕੀ ਹੈ ਇਲਾਜ ਹੋਮੇ, ਵਹਿਮ, ਜ਼ਰ ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਾ
ਮਰਨ ਤਕ ਲੁਕਮਾਨ ਨੂੰ ਇਸ ਮਰਜ਼ ਦੀ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ !
'ਕੇਵਲ' ਕਲਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਾਸਤੇ
ਚੌਂਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਔਂਦ ਤਾਂ ਇਸ ਫਰਜ਼ ਦੀ ਹੀ ਰਹਿ ਗਈ !

ਦਰਦ ਨਾ ਆਇਆ

ਕੁਲਵੰਤ ਸਿੰਘ ਢੱਲਾ

ਪੰਜ ਆਬ ਦੇ ਆਬ ਜਦ ਹੋਇਆ
ਅਸਾਂ ਕੀ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਗਵਾਇਆ
ਦੇ ਆਬ ਵੀ ਸੁੱਕ ਚਲਿਆ ਏ
ਤੋਂ ਕੀ ਦਰਦ ਨਾ ਆਇਆ।

ਸੁਣਿਆਂ ਸੀ ਇਕ ਵੇਲੇ ਏਥੇ
ਦੁੱਧ ਦੇ ਦਰਿਆ ਵੱਗਣ
ਦੁੱਧ ਛਡਿਆ ਅੱਜ ਪਾਣੀ ਰੁੱਥੋਂ
ਲੋਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਵੱਢਣ
ਰੋਤ ਵਗਦੀ ਇਸ਼ਨਾਨ ਕਰ ਲਵੇ
ਹਰ ਥਾਂ ਨਾਹਰੇ ਲਗਣ
ਬਸਾਂ ਰੋਕ ਪੰਜਾਬੀ ਜਾਇਆਂ
ਇਹ ਕੈਸਾ ਜੋਸ਼ਨ ਮਨਾਇਆ।
ਸਿਆਸਤ ਦੇ ਕਖਾਂ ਦੀ ਅਗਨੀ
ਧਰਮਾਂ ਦੇ ਜਦ ਮਹਿਲੀਂ ਆਈ
ਪੂਜਾ ਭੁੱਜ ਕਿ ਵਹਿਸ਼ਤ ਬਣ ਗਈ
ਪੂਜਣ ਵਾਲੇ ਬਣੇ ਕਸਾਈ
ਸੁੱਤੇ ਰੋਥ ਜਗਾਮ ਲਏ ਸਾਰੇ
ਰਲ ਮਿਲ ਏਨੀ ਰੋਲੀ ਪਾਈ
ਰਬ ਕੋਹੇ ਬਿਰਾਨੇ ਕਰਕਿ
ਫਿਰ ਰੋਕ ਦੇ ਘਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਂਬੂ ਲਾਇਆ।

ਲੱਟ ਲੱਟ ਬਲ੍ਹੇ ਦਵਾਰੇ ਮੰਦਰ
ਸੇਕ ਨਾ ਪਹੁੰਚਿਆ ਘਰ ਘਰ ਅੰਦਰ
ਭੁੱਲ ਕੇ ਸਾਰੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨਾਤੇ
ਸੋਚ ਬਣ ਗਈ ਬਿਲਕੁਲ ਬੰਜਰ
ਬੰਬ ਬੰਦੂਕਾਂ ਬਣੇ ਖੜੋਟੇ
ਅਸਲੇ ਦੇ ਨੇ ਲਗ ਗਏ ਲੰਗਰ
ਦੁੱਧ ਵਿਚ ਕਾਂਜੀ ਘੋਲਣ ਵਾਲੇ
ਓਏ ਤੂੰ ਨਹੀਂ ਸਾਂ ਪਰਾਇਆ।

ਪੰਜ ਆਬ ਸੁਕਣੇ ਨਹੀਂ ਬਚਣਾ
ਝੂਠੇ ਝੂਠੇ ਲਾਰੇ ਲਾਇਆਂ
ਕਦ ਤਕ ਰਹੂ ਸੰਭਾਲੀ ਦੁਨੀਆਂ
ਦਸੇ ਫੌਜੀ ਵਰਦੀ ਪਾਇਆਂ
ਢੱਠੀ ਕੁਰਸੀ ਤਖਤ ਵੀ ਢੱਠੇ
ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਲੋਕ ਲੜਾਇਆ
ਭੁੱਚਕੇ ਬੰਨ ਬੰਨ ਲੋਕੀਂ ਤੁਰ ਪਏ
ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਵਿਚ ਕੀ ਜ਼ਹਿਰ ਮਲਾਇਆ।

ਲਭਦਾ ਹਾਂ ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ 'ਚੋਂ ਗੁੰਮ ਹੋਈ ਪੈੜ ਮੋਹ ਦੀ
ਪਰ ਸੋਨ-ਮਿਰਗ ਭਰਮ ਦਾ ਹਰ ਰਾਹ 'ਤੇ ਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ।

A PRIME
BRIDGE
FINANCIAL
FUTURES

NORTH AMERICAN LIFE

NORTH AMERICAN LIFE
ASSURANCE COMPANY

- Life Insurance
- Mortgage Insurance
- Children's educational Plans
- RRSP



Darshan Gill, M.A.

320, 815 West Hastings St.
Vancouver, B.C. V6C 2W1
Bus. 685-9335



Fine Automotive Ltd.

15220-56th. Ave., Surrey, B.C. V3S 4N7

Automotive Repairs & Services

ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੱਡੀ ਮੁਰੰਮਤ ਦੇ 10% off ਅਤੇ ਫਰੀ courtesy call

- ☐ Tune ups
- ☐ Brakes
- ☐ Shocks
- ☐ Lubrications
- ☐ Exhaust
- ☐ Gas
- ☐ Electrical Welding

Sarjit Hunjan Ph. 576-2014
Jolly Sanjose Service Manager

ਅਮਰਜੀਤ ਚੰਦਨ

ਸਰਾਪੀ ਹੋਈ ਕਵਿਤਾ

ਫੈਲੂਸੁਫੀਆਂ

ਕਵਿਤਾ ਪੰਜਾਬ — ਸੰਪਾਦਕ ਪਰਮਿੰਦਰਜੀਤ, ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 1986।

ਜੰਗਲ ਦੇ ਵਿਰੁਧ — ਸੰਪਾਦਕ ਸਾਧੂ, ਸੁਖਪਾਲ, ਪਲਸ, ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ 1986

ਲੋਕ ਸੱਚ — ਸੰਪਾਦਕ ਸੁਖਦੇਵ ਸਿੰਘ ਲੋਕ ਸੱਚ ਬਰਤਾਨੀਆ, ਬਲਰਾਜ ਸਾਹਨੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ 1986

ਸਾਡੇ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਧਰਤੀ ਉਤੇ ਬਹੁਤ ਵੱਡੇ ਵੱਡੇ ਹਾਦਸੇ ਤੇ ਦੁਖਾਂਤ ਵਾਪਰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਹਨਾਂ ਹਾਦਸਿਆਂ ਦਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਖਾਸ ਕਰ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਵੀ ਹੁੰਦਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਅਜੀਮ ਸ਼ਾਇਰਾਨਾ ਇਜ਼ਹਾਰ ਬਾਬੇ ਨਾਨਕ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ, ਜਦ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਉਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਫੇਰ ਸਿੱਖ ਸੰਤਾਂ ਦੀ ਜਦ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ ਵੰਡ ਦਿਤਾ ਤਾਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਨੇ ਆਪਣੀ ਅਮਰ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖੀ ਸੀ। ਮੈਂ ਪਿਛਲੇ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਸੰਨ 84 ਦੇ ਪੰਜਾਬ ਬਾਰੇ ਛਪ ਰਹੇ ਸਾਹਿਤ ਬਾਰੇ ਸੋਚਦਿਆਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਨਾਲ ਖੋਲ੍ਹਦਾ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸੰਨ 84 ਬਾਰੇ ਨਾਨਕ, ਸ਼ਾਹ ਮੁਹੰਮਦ ਤੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਾ ਪ੍ਰੀਤਮ ਦੇ ਮਿਆਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਲਿਖੀ ਗਈ? ਕੀ ਜੋ ਕੁਝ ਹੁਣ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹਦੇ ਦੁਖਾਂਤ ਦੀ ਸ਼ਿੰਦਰ ਪੰਜਾਬ ਨਾਲ ਪੰਦਰਵੀਂ, ਉਨ੍ਹੀਵੀਂ ਤੇ ਵੀਹਵੀਂ ਸਦੀ ਦੇ ਸੰਨ 47 ਵਿਚ ਵਾਪਰੇ ਦੁਖਾਂਤਾਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੈ? ਸ਼ਾਇਦ ਹਾਂ। ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲੇ ਦੁਖਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬੀ ਕੌਮ ਦੀ ਸਾਰੀ ਲੋਕਾਈ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥਾਂ ਤੇ ਝੱਲਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਪ੍ਰਤਿਰੋਧ ਦਾ ਆਸ਼ਾ ਕੌਮੀ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਸੋਝਾ ਮਜ਼ਹਬੀ ਤੇ ਫਿਰਕਾਦਾਰਾਨਾ। ਸੰਨ 84 ਦਾ ਵਰਤਾਰਾ ਸੂਝ ਦੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਬੜੀ ਸੋਖੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਮਝ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਿੱਖ ਪਿਛੋਕੜ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਜਜ਼ਬਾਤੀ ਪੱਧਰ ਤੇ ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਤੇ ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੇ ਵਸ ਉਲਝਾਉਣ ਤੇ ਪੈਦਾ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਗਤੀਵਾਦੀ ਤੇ ਮਾਰਕਸਵਾਦ ਦੇ ਮੱਥੇ ਪਾਏ ਹੋਏ ਸਨ। ਪਰ ਸੱਚੇ ਸੁੱਚੇ ਜਜ਼ਬਾਤ ਤੇ ਸੂਝ ਵੀ ਹਾਲ ਬਦੀ ਹੋਈ ਹੈ।

ਇਕ ਸਾਲ ਦੇ ਅਰਸੇ ਵਿਚ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਸੰਨ 84 ਦੇ ਹਾਦਸੇ ਬਾਰੇ ਇਕ ਦਰਜਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਵਿਤਾ ਦੀਆਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਛਪ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

ਪਹਿਲੀ ਕਿਤਾਬ ਕਵਿਤਾ ਪੰਜਾਬ ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੀ ਇਕ-ਐਫ ਲੌਚਰ ਕਲਮ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਬਾਕੀ ਸਾਰੇ ਕਵੀ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਜਾਂ ਦਿੱਲੀ ਵਿਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ ਨੇ ਇਸੇ ਹੀ ਵਿਸ਼ੇ ਬਾਰੇ ਪਹੁੰਚੇ ਹਾਂ ਕਿਸ ਮੁਕਾਮ ਤੇ ਨਾਂ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਮਿਲਕੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਤੇ ਛਾਪੀ ਸੀ।

ਕਵਿਤਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਕੁਝ ਸਥਾਪਤ ਕਵੀਆਂ ਦੀਆਂ ਰਚਨਾਵਾਂ ਪੜ੍ਹ ਕੇ ਕਵੀ ਦੀ ਸਮਕਾਲੀ ਹਾਲਾਤ ਤੇ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਵਲ ਪਹੁੰਚ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕੁਝ ਕਵੀ ਜਾਣ ਬੁਝ ਕੇ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਬੱਧਤਾ ਦੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਤੇ ਅਖੌਤੀ ਕਲਾ ਦੇ ਮੋਹ ਵਿਚ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਐਸਾ ਮਿਸਟੀਵਾਈ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਪਾਠਕ ਨੂੰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਪਤਾ ਲਗਦਾ ਕਿ ਜਨਾਬ ਆਖਰ ਕਿਸ ਧਿਰ ਵਲ ਖੜ੍ਹੇ ਕੇ ਬੈਠੇ ਰਹੇ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਪ੍ਰਤਿਰੋਧ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਨਾ ਹੋ ਕੇ ਰੁਦਨ ਵਿਰਲਾਪ ਤੇ ਚਲਿਤਰੀ ਤੀਵੀਆਂ ਦੇ ਕੀਰਨਿਆਂ ਵਾਲੀ ਕਵਿਤਾ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਦੂਜਾ ਸਵਾਲ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਤਕਨੀਕ ਤੇ ਬਿੰਬ ਵਿਧਾਨ ਬਾਰੇ ਹੈ। ਹਰ ਦੌਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕੁਝ ਬਿੰਬ ਕਲੀਸ਼ੇ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਸ਼ਾਹ ਗੁਲ ਬੁਲਬੁਲ ਰੁਮਾਨੀ ਦੌਰ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਕਲੀਸ਼ੇ ਹਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾਰੋ-ਗਸਨ, ਮਕਤਲ, ਲਹੂ, ਜ਼ਖਮ ਤਰੱਕੀ ਪੰਜੇਦ ਦੌਰ ਦੀ ਗਜ਼ਲਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਬਿੰਬ ਹਨ। ਜੰਗਲ ਦਾ ਬੁਰਾ ਹਾਲ ਤਰੱਕੀ ਪੰਜੇਦ ਤੇ ਮਾਡਰਨ ਸ਼ਾਇਰੀ ਵਿਚ ਬਹੁਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸੰਨ 84 ਬਾਰੇ ਲਿਖੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਨਵਾਂ ਕਲੀਸ਼ੇ ਬੱਚੇ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਕਵਿਤਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਚਾਰ-ਪੰਜ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਿਰਲੇਖ ਹੀ ਕੁਝ ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਹਨ - ਬੱਚੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦੇ (ਹਲ-ਵਾਰਵੀ) ਬੱਚੇ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਨੇ (ਰਵਿੰਦਰ), ਬੱਚੇ

ਤੋਂ ਡਰਦੀ ਕਵਿਤਾ (ਦੀਦ) ਸੌ ਜਾ ਬੱਚਿਆ (ਅਮਨ)। ਨਵਾਂ ਕਲੀਸ਼ੇ ਵਰਤ ਕੇ ਮਾਸੂਮੀਅਤ ਨੂੰ ਜਾਹਲਪੁਣੇ, ਅਗਿਆਨਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਲੀਸ਼ੇ ਨਾ ਸਮਝ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਬੱਚੇ ਦਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਿਸੇ ਜਾਹਲ ਬੰਦੇ ਨਾਲੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਕੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਕਵਿਤਾ ਪੰਜਾਬ ਵਿਚ ਮਿਦਰ, ਹੁੰਦਲ, ਸਵਰਾਜਬੀਰ, ਸੁਰਿੰਦਰ ਗਿੱਲ, ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ, ਰਾਮਵਾਲੀਆ ਤੇ ਪਰਮਿੰਦਰਜੀਤ ਆਦਿ ਕਵੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਫਲ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹੁੰਦਲ ਤੇ ਸਿੰਘ ਦੀਆਂ ਕਵਿਤਾਵਾਂ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਖਾਸ ਤੌਰ ਤੇ ਟੁੱਥਿਆ ਤੇ ਮੁਤਾਸਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਹੁੰਦਲ ਆਪਣੇ ਅੰਗਸਾਕਾਂ ਦੀ ਜਨੂੰਨੀ ਅਤਰਕਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਕੱਟਦਾ ਹੈ :—

ਕੌਣ ਸੀ ਉਹ
ਸੋਧਿਆ ਵੇਲੇ
ਸਵੇਰੇ
ਰਾਤ ਦੇ ਸਉਲੇ ਹਨੇਰੇ
ਦੀਨ ਦੀ ਰਾਖੀ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ
ਹਿਰਦਿਆਂ ਵਿਚ ਕੌੜੇ ਤੁੰਮੇ ਬੀਜਦਾ ਸੀ
... ਕੌਣ ਸੀ ਜਿਹਨੇ ਬਹਾਨੇ
ਵੰਨ-ਸਵੰਨੇ ਪੱਜ ਪਾ ਕੇ
ਕੁਝ ਕਹ ਕੇ
ਮੇਰੇ ਦਿਲ ਦੇ ਸੁਹਜ-ਮੰਦਰ
ਖੂਨ ਦਾ ਸਤਲੁਜ ਵਗਾਇਆ?
ਕਿਸ ਦਿਆਂ ਹੱਥਾਂ ਨੇ ਵਿਹੜੇ ਆਣ ਮੇਰੇ
ਅੱਗ ਦਾ ਬੂਟਾ ਲਗਾਇਆ?

ਇਤਿਹਾਸਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਰੋਲ ਤੇ ਸਿਆਸਤ ਦੀ ਮਸ਼ੀਨਤਾ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਜਾਂ ਮਚਲਾ ਕਵੀ ਹੁੰਦਲ ਵਰਗੀ ਜਵਾਬ ਤਲਬੀ ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ। ਭਾਵੇਂ ਹੁੰਦਲ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਵਿਅਕਤੀ "ਨੀਲੇ ਤਾਰੇ ਦੇ ਨਹਸ਼ ਪਰਛਾਵੇਂ" ਕਾਰਣ ਘਰ 'ਚ ਇਕੱਲਾ ਹੀ ਰਹਿ ਗਿਆ ਹੈ।" ਪਰ ਉਹਨੇ ਸੂਝ ਤੇ ਦੁਰਅੰਦੇਸ਼ੀ ਦੀ ਉਂਗਲ ਨਹੀਂ ਛੱਡੀ।



ਪਰਮਿੰਦਰਜੀਤ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਕੁਝ ਅਦਭੁਤ ਲਿਖਕਾਰੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਨਜ਼ਮ ਰੂਹ ਤੱਕ/ਸੱਖਣਾ ਕਰ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਜ਼ਮ ਹੁਣ ਸ਼ਰੀਕ ਦੇ ਮਿਹਣੇ ਵਾਂਗ/ਕੋਲ ਤਾਂ ਆਉਂਦੀ ਹੈ/ ਪਰ ਸਕੀ ਆਂਦਰ ਵਾਂਗ ਮਨ ਦੇ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਬਹਿੰਦੀ।

ਅੱਜ ਵਰਗੇ ਸੰਗੀਨ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਤੇ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਐਸਾ ਕਿੰਨ੍ਹ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਤਿਭਾਵਾਨ ਕਵੀ ਦੇ-ਚਾਰ ਹੁੰਦੇ ਰਹੇ ਹਨ :

ਕਵੀਆ ਕਵਿਤਾ ਲਿਖ ਕੇ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੋਚੇਗਾ।

ਕੌਣ ਤੁੰਮੇ ਦੇ ਵਰਗਾ ਸੱਚ ਹਾਂ ਭੋਗ ਰਹੇ
ਜ਼ਿਹਨ 'ਚ ਫਿਰਕੂ ਕੈਂਸਰ, ਨਹੀਂ ਅਰੋਗ ਰਹੇ

ਚਿੰਨ੍ਹ ਤਬੀਬੀਯਾ ਬਿੰਬ ਅਜੇ ਬੇਲੋੜੇ ਨੇ
ਲੱਖ ਨਾਅਰੇ ਅਣਗਿਣਤ, ਮਤੇ ਵੀ ਬੇੜੇ ਨੇ

ਵਿਥਾਂ ਭਰਨ ਲਈ ਕਲਮ ਨੂੰ ਕਹੀ ਬਣਾ ਸਕਦੇ?
ਕੀ ਗਲਤ-ਮਲਤ ਨੂੰ ਢਾਹ ਕੇ ਸਹੀ ਬਣਾ ਸਕਦੇ?

ਆਪਣੇ-ਆਪ ਨੂੰ ਹਾਕ ਮਾਰ ਕੇ ਪੁੱਛ ਲਵੀਂ
ਜੇ ਨਾ ਮਿਲੇ ਗੁੰਗਾਰਾ ਫਿਰ ਤੂੰ ਚੁੱਪ ਰਵੀਂ
ਉਂਜ ਕਵਿਤਾ-ਕੁਵਤਾ ਲਿਖ ਕੇ, ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਸੋਚੇਗਾ।

ਮੈਂ ਕਦੇ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਹੀ ਕਵਿਤਾ-ਕੁਵਤਾ ਦਾ ਵਾਕੰਸ਼ ਨਹੀਂ ਪੜ੍ਹਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਰਚਨਾ ਦਾ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੈ। ਅੱਜ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿਚ ਇਸ ਤੋਂ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਵਿਅੰਗ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕਵੀ ਨੂੰ ਕਵਿਤਾ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲਈ ਕਵਿਤਾ ਦਾ ਹੀ ਸਹਾਰਾ ਲੈਣਾ ਪਿਆ।

ਮਹਿਕਾਂ ਦੀ ਉਦਾਸੀ

"ਜੀਵਨ" ਰਾਮਪੁਰੀ

ਤੋਨੂੰ ਪੇਸ਼ੇ ਦੀ ਹਵਾਸ ਹੈ
ਮੈਂ ਪਿਆਰ ਦੀ ਪਿਆਸੀ।

ਤੋਨੂੰ ਜੀਣ ਦੀ ਤਮੰਨਾ
ਮੈਂ ਜੀਣ ਤੋਂ ਬੇ ਆਸੀ।

ਤੂੰ ਮਹਿਕਾਂ ਦੀ ਮਿੱਥਾਂ
ਮੈਂ ਮਹਿਕਾਂ ਦੀ ਉਦਾਸੀ।

ਤੂੰ ਨਿਆਂ ਦਾ ਸੁਨੇਹਾ,
ਮੈਂ ਨਿਆਂ ਲਈ ਪਿਆਸੀ।

ਤੂੰ ਸਰਘੀਆਂ ਦਾ ਹਾਲਾ
ਮੈਂ ਸ਼ਾਮ ਇਕ ਉਦਾਸੀ।

ਤੂੰ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਦਾ ਸੰਦੇਸ਼
ਮੈਂ ਗ਼ਮੀਆਂ ਦੀ ਪਾਤੀ।

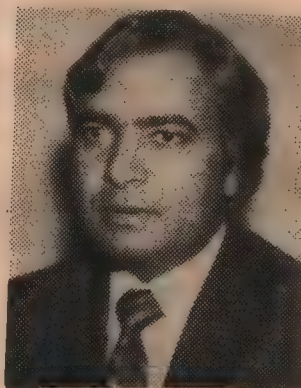
ਤੂੰ ਮਹਿਫਲਾਂ ਦੀ ਭਿਲਮਲ
ਮੈਂ ਚੁਲਮਤਾਂ ਦੀ ਰਾਤੀ।

ਤੂੰ ਮੰਡਪਾਂ ਦਾ ਖ਼ੋਲਾ
ਮੈਂ ਚਿਤਾ ਦੀ ਮੁਆਤੀ।

ਤੂੰ ਜੀਣ ਦਾ ਨਜ਼ਾਰਾ
ਮੈਂ ਮਰਨ ਦੀ ਹਾਂ ਝਾਤੀ।

United Realty Ltd.

3879 Oak Street, Vancouver, B.C. V6H 2M6



Malkit Dhani,
M.A. (Eco.)

Member of Prestigious M.L.S.
Medallion Club For 83-84 85-86

■ BUYING
■ SELLING

Free Evaluation For Your
Property Call Any Time
Without Any Obligation

Bus. 736-3831 or Res. 434-8548

Pager - 687-1985 #2229

D.P. Pandia & Associates

Immigration Consultants

Serving the Community Since 1939

Ph. (604) 684-3716 or 684-8601

61 - 553 Granville St., Vancouver, B.C.

ਰੱਬ ਇਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਚਾਏ : ਮਿਜ਼ਾਜ ਪੁਰਸੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ

ਦਲੀਪ ਸਿੰਘ ਭੁਪਾਲ

ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਚਿੰਤਕਾਂ ਨੇ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ 'ਦੁੱਖਾਂ ਦਾ ਘਰ' ਕਿਹਾ ਹੈ। ਏਥੇ ਸੁਖ ਫਿਨ-ਭੰਗਰੇ ਹਨ ਅਤੇ ਦੁੱਖ ਪੱਕੇ ਜੀਵਨ ਸਾਥੀ ਵਾਂਗ ਸਦਾ ਮਨੁੱਖ ਨਾਲ ਚਮਟੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਕਿਹੜਾ 'ਮਾਈ ਦਾ ਲਾਲ' ਹੈ ਜੋ ਹਿੱਕ ਬਾਪੜ ਕੇ ਕਹਿ ਸਕੇ, "ਮੈਂ ਕਦੇ ਬੀਮਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ।"

ਬੀਮਾਰ ਹੋਣਾ ਕੋਈ ਗੁਨਾਹ ਨਹੀਂ। ਸਗੋਂ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤੱਕ ਛੋਟੇ ਮੋਟੇ ਰੋਗਾਂ ਦਾ ਆ ਜਾਣਾ ਸੁਭਾਗ ਦੀ ਨਿਸ਼ਾਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੀ ਦੱਬ ਕੇ ਸੇਵਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਲ ਦੇ ਸਾਲ 'ਸਿਹਤ ਬਣਾਉਣ' ਦਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਇਕ ਦੋ ਵਾਰੀ ਜ਼ਰੂਰ ਮਿਲ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਤੁਸੀਂ ਸਿਰ ਪੀੜ ਨਾਲ ਜ਼ਰਾ ਕੁ ਹਾਏ ਹਾਏ ਕਰੋ, ਝੱਟ ਪੱਟ ਤੁਹਾਡੀ ਪਤਨੀ ਫੁੰਘੀ ਹਮਦਰਦੀ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਪਿਆਰ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਸਿਰ ਘੁੱਟਣ ਲਗ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਚਿੰਤਾ ਪੀੜ ਦੀ ਸ਼ਕਾਇਤ ਕਰੋ, ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਭੁੱਜੀ ਕਣਕ ਦਾ ਦਲੀਆ ਬਣ ਜਾਵੇਗਾ। ਰੱਬ ਨਾ ਕਰੇ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਦਸਤ ਲਗ ਜਾਣ, ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਫਟਾ ਫਟ ਦਹੀਂ ਚੌਲ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇ ਕਿਧਰੇ ਮਾੜੀ ਮੋਟੀ ਸੱਟ ਲਗ ਜਾਵੇ, ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਰਹਾਣੇ ਹਰ ਵੇਲੇ ਗਰਮ ਗਰਮ ਦੁੱਧ ਦਾ ਸਟਾਕ ਰੱਖਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿਚ ਵਖਰਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਜਾਂ ਤਰਲਿਆਂ ਨਾਲ ਮੁੱਲ ਖ਼ੀਦਿਆ 'ਦੇਸੀ ਘਿਓ' ਦਿਲ ਖੋਲ੍ਹ ਕੇ ਪਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਨੂੰ ਨਜ਼ਲਾ ਜਾਂ ਦਿਮਾਗੀ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਖਸਖਸ ਜਾਂ ਬੇਸਣ ਦੀ ਪੰਜੀਰੀ ਸ਼ਾਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਰਲਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਤੁਹਾਡੇ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਸਾਫ ਕੱਪੜੇ ਬਦਲ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਘਰ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਸਾਫ ਬਿਸਤਰਾ ਤੁਹਾਡੇ ਲਈ ਵਿਛ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਰ੍ਹਣੇ ਛੋਟੀ ਮੇਜ਼ ਉੱਤੇ ਟਾਈਮ ਪੀਸ, ਟ੍ਰਾਂਜਿਸਟਰ, ਦਵਾਈ ਦੀਆਂ ਸ਼ੀਸ਼ੀਆਂ, ਗੋਲੀਆਂ, ਪੁੜੀਆਂ, ਪਿਆਲੀ ਅਤੇ ਚਮਚਾ ਸਜਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਦੇ ਸਭ ਜੀਅ ਤੁਹਾਡੀ ਉਂਗਲੀ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ 'ਤੇ ਨਚਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ। ਘਰ ਦਿਆਂ ਵਲੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪਿਆਰ ਅਤੇ ਸਤਿਕਾਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਬੀਮਾਰੀ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਹੀ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਜਿਹੇ ਵਾਤਾਵਰਨ ਵਿਚ ਬੀਮਾਰੀ ਦੀ ਪੀੜਾ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਅਨੁਭਵ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਵਾਈ ਆਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੁਸੀਂ ਅੱਧਿਓਂ ਬਹੁਤ ਠੀਕ ਹੋ ਚੁੱਕੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ।

ਪਰ ਜਿਥੇ ਬੀਮਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਐਨੇ ਲਾਭ ਹਨ ਓਥੇ ਕੁਝ ਉਲਝਣਾਂ ਅਤੇ ਪਰੇਸ਼ਾਨੀਆਂ ਵੀ ਹਨ ਜਿਹੜੀਆਂ ਤੁਹਾਡਾ ਖਾਧਾ ਪੀਤਾ ਅਤੇ ਆਰਾਮ ਲੈਣ ਦਾ ਪਰੋਗਰਾਮ, ਹਰਾਮ ਕਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਤੁਹਾਡੀ ਸਿਹਤ ਬਣਨ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦੀਆਂ।

ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਦਿਹਾੜੀ ਦਾਰ ਹੋ ਤਾਂ ਜਿੰਨੇ ਦਿਨ ਤੁਸੀਂ ਢਿੱਲੇ ਰਹਿਣਾ ਹੈ ਓਨੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਤਾਂ ਸਿੱਧੀ ਹੀ ਗਈ ਤੇ ਪ੍ਰੀਵਾਰ ਨੂੰ ਰੋਟੀ ਲੂਣ ਮਿਰਚਾਂ ਘਸਾ ਕੇ ਜਾਂ ਗੋਏ ਅਚਾਰ ਨਾਲ ਹੀ ਖਾਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਰੱਬ ਸਬੱਕੀ ਚਾਰ ਛਿੱਲੜ ਜੋੜੇ ਹੋਣ ਤਾਂ ਉਹ ਦਿਨਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਲੇਖੇ ਲੱਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਤੁਹਾਡਾ ਪੋਟਲੀ ਬੈਲੈਂਸ ਗੰਜੇ ਦੇ ਸਿਰ ਵਾਂਗ ਰੜਾ ਪੱਟਕ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਤੁਹਾਡਾ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਬਿਜ਼ਨੈਸ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੀ ਉਨੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਕੇਵਲ ਇਕ ਬਣਾ ਤਿੰਨ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗੀ। ਬਾਕੀ ਦੀ ਦੋ ਬਣਾ ਤਿੰਨ ਤੁਹਾਡੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਦੀ ਈਮਾਨਦਾਰੀ ਦਾ ਸ਼ਿਕਾਰ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਮੁਲਾਜ਼ਮ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੁੱਟੀ ਦਾ ਫਿਕਰ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਂ ਜੇ ਤੁਸੀਂ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹੋ, ਫੇਰ ਮੌਜ਼ਾ ਲੱਗ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਜਿੰਨੇ ਦਿਨ ਤੁਸੀਂ ਢਿੱਲੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹੋ ਓਨੇ ਦਿਨ ਤਾਂ ਲਾਹੇ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹੀ ਹਨ ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਦੋ ਤਿੰਨ ਦਿਨ ਮਗਰੋਂ ਤੱਕ ਵੀ ਤੁਸੀਂ ਸਕੂਲ ਦਾ ਕੋਈ ਕੰਮ ਨਾ ਕਰੋ ਤਾਂ ਵੀ ਤੁਹਾਡਾ ਬਹਾਨਾ ਚਲਦਾ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ, "ਮਾਸਟਰ ਜੀ, ਮੈਂ ਤਾਂ ਕਈ ਦਿਨ ਬੀਮਾਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।"

ਦੁਆਈ ਬੂਟੀ ਲਿਆਉਣ ਦੇ ਖਿਆਲ ਨਾਲ ਵੀ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਾਂਝਾ ਲੱਗਣ ਲੱਗ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਡਾਕਟਰ ਸਾਹਿਬ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਰੋਗ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਦੱਸੋ। ਅੱਵਲ ਤਾਂ ਰੋਗੀਆਂ ਦੇ ਇਕੱਠ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਉਹ ਕਾਫੀ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣੀ ਅਣਸੁਣੀ ਕਰ ਛੱਡੇਗਾ। ਤੇ ਫੇਰ ਜਦ "ਬ੍ਰਹਿਮਾ ਬ੍ਰਹਿਮਾ ਖੁਫ਼ ਪੱਟ, ਮੇਰੀ ਵਾਰੀ ਕਦੋਂ ਆਉਂਗੀ" ਕਰਦਿਆਂ ਕਰਦਿਆਂ ਤੁਹਾਡੀ ਵਾਰੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਗ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਪੁਛਦਿਆਂ ਸੁਣਦਿਆਂ ਹੀ ਉਹ ਟੀਕਾ ਭਰ ਕੇ ਤਿਆਰ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਟੀਕੇ ਨਾਲ ਹੀ ਬੱਸ ਨਹੀਂ ਉਹ ਤੁਹਾਨੂੰ ਮਿਕਸਚਰ ਦੀ ਇਕ ਵੱਡੀ ਸ਼ੀਸ਼ੀ ਅਤੇ ਪੰਦਰਾਂ ਵੀਹ ਗੋਲੀਆਂ ਵੀ ਦੇ ਦੇਵੇਗਾ ਤੇ ਬਿਲ ਕਿਸੇ ਹਾਲਤ ਵਿਚ ਵੀ ਪੰਜ ਰੁਪਏ ਪਚਾਨਵੇਂ ਪੈਸੇ ਪ੍ਰਤੀ ਚੱਕਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਤੁਹਾਡਾ ਬਹੁਤਾ ਰੋਗ ਤਾਂ ਇਸ ਡਰ ਨਾਲ ਹੀ ਹਟ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਦੂਜੀ ਵਾਰੀ ਫੇਰ ਉਸੇ ਡਾਕਟਰ ਦੇ ਅੜਿਕੇ ਆ ਗਏ ਤਾਂ ਰਹਿੰਦੀ ਖੁੰਹਦੀ ਉਨ ਵੀ ਮੁੰਨ ਲਵੇਗਾ।

ਪਰ ਤੁਸੀਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਤੰਗ ਹੁੰਦੇ ਹੋ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਿਜ਼ਾਜਪੁਰਸੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਦੇ ਹੱਥੋਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਵੇਂ ਕਣਕੋ ਆ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? ਉਹ ਤੁਹਾਡਾ ਹਾਲ ਹਵਾਲ ਪੁਛਣ ਜ਼ਰੂਰ ਆ ਯਕਦੇ ਹਨ। ਤੇ ਆਉਂਦੀ ਵੀ ਚਾਹ ਜਾਂ ਖਾਣੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਤੇ ਹੀ ਹਨ। ਤੁਹਾਡੇ ਰੋਗ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਦਵਾਈਆਂ, ਇਲਾਜਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰੋਜ਼ਾ ਤੋਂ ਗੱਲਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਕੇ ਉਹ ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਰਾਜਨੀਤਕ ਮੁਆਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਆ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ। ਤੇ ਹੋਰ ਕੀ ਕੀ ਫਜ਼ੂਲ ਗੱਲਾਂ ਕਰਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ਆਰਾਮ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ? ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਰਮੇ ਸ਼ਰਮੀ ਜਾਂ ਫਰਜ਼ ਸ਼ਨਾਸੀ ਦੇ ਖਿਆਲ ਨਾਲ ਚਾਹ ਜਾਂ ਖਾਣਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਉਹ ਬੜੇ ਓਪਰੇ ਓਪਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ ਬੱਸ ਇਕ ਵਾਰੀ ਕਹਿਣਗੇ, "ਲਓ ਜੀ, ਐਨੀ ਪੈਚਲ ਦੀ ਕੀ ਲੋੜ ਸੀ।" ਤੇ ਅਗਲੇ ਹੀ ਪਲ ਇਹ ਕਹਿਕੇ ਮਾਲ ਛਕਣਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ, "ਤੁਹਾਡੀ ਏਸ ਸਿਫਤ ਦੀ ਕੋਈ ਗੰਥ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਮਜ਼ਾਲ ਹੈ ਕੋਈ ਆਇਆ ਗਿਆ, ਤੁਹਾਡੇ ਘਰੋਂ ਭੁੱਖਾ ਤਰਿਹਾਇਆ ਵਾਪਿਸ ਚਲਿਆ ਜਾਵੇ।"

ਕਈ ਮਜ਼ਾਜ ਪੁਰਸੀਏ ਇਕੱਲੇ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੇ। ਉਹ ਦੋ ਚਾਰ ਦਾਦ ਦੇਣ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਲੈ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿਤੇ ਉਹ ਮਿਜ਼ਾਜ

ਪੁਰਸੀ ਕਰਨ ਲਈ ਘੱਟ ਸਗੋਂ ਔਪਰਲੀਆਂ ਔਪਰਲੀਆਂ ਗੱਪਾਂ ਰੋੜ੍ਹ ਕੇ, ਆਪਣਾ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਬਤੀਤ ਕਰਨ ਆਏ ਹੋਣ।

ਘਰ ਵਾਲਿਆਂ ਨੂੰ ਇਹ ਭੋਖਲਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਮਿਜ਼ਾਜ ਪੁਰਸੀਆ ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਪੀਤੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਾ ਚਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਤਾਂ ਪਿਲਾਉਣੀ ਬਣਦੀ ਹੀ ਹੈ। ਬੱਸ ਏਸੇ ਚੱਕਰ 'ਚ ਹੀ ਉਹ ਰੋਗੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਅਸਮਰਥ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਹ ਸਾਰਾ ਸਾਰਾ ਦਿਨ ਰਸੋਈ ਵਿਚ ਕਿਸੇ ਵੱਡੇ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵੱਡੇ ਚੌਕ ਦੇ ਮਸ਼ਹੂਰ ਟੀ ਸਟਾਲ ਵਾਂਗੂੰ ਨਿਰੰਤਰ ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਦੇ ਪਿਆਲੇ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੂਨੇ ਭਾਂਡੇ ਸਾਫ ਕਰਨ ਦੇ ਖੜਕਾਟ ਵਿਚ ਹੀ ਉਲਝੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੋਗੀ ਦੀ ਥਾਂ ਆਇਆਂ ਗਇਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਚੱਕਰ 'ਚ ਹੀ ਫਸੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ।

ਈਸ਼ਵਰ ਦੀ ਕ੍ਰਿਪਾ ਨਾਲ ਇਕ ਵਾਰੀ ਮੈਨੂੰ ਵੀ ਕੁਝ ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਬਿਸਤਰੇ ਦੀ ਸਵਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਭਾਗ ਪੱਕੇ ਜ਼ੋਰੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਕਿਸੇ ਟਰੱਕ ਡਰਾਈਵਰ ਨੇ ਮੇਰੇ ਰਿਕਸ਼ਾ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀ ਚੁੰਝ ਲੜਾਈ ਕਿ ਰਿਕਸ਼ਾ ਕਿਧਰੇ, ਮੈਂ ਕਿਧਰੇ ਤੇ ਮੇਰਾ ਸਾਮਾਨ ਕਿਧਰੇ ਜਾ ਪਿਆ। ਝੱਟ ਪੱਟ ਉੱਠਿਆ। ਸ਼ੁਕਰ ਕੀਤਾ ਅੰਗ ਪੈਰ ਟੁਟਣੋਂ ਬਚ ਗਏ ਸਨ ਪਰ ਘਰ ਪਹੁੰਚ ਕੇ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਸ਼ਰੀਰ ਠਰਦਾ ਗਿਆ ਤਿਉਂ ਤਿਉਂ ਗੁੱਝੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਨਾਲ ਅੰਗ ਅੰਗ ਵਿਚੋਂ ਤਰਾਟਾਂ ਨਿਕਲਣ ਲੱਗੀਆਂ। ਸ਼ਰੀਰ ਤਖਤੇ ਵਾਂਗੂੰ ਆਕੜ ਕੇ ਇਕ ਦਮ ਸਿੱਧਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਬਾਹਾਂ ਅਤੇ ਗਰਦਨ ਦੀ ਹਿਲ ਚੁਲ ਅਸੰਭਵ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਪਰ ਅਤਿ ਔਖੀ ਹੋ ਗਈ। ਮੇਰੇ ਦਾ ਮਾਸ ਫਟ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੈਰ ਮੈਂ ਸੋਚਿਆ ਚਲੋ ਏਸ ਬਹਾਨੇ ਹੀ ਕਾਵਾਂ ਰੋਲੀ ਵਾਲੇ ਕੁਝੇਵਿਆਂ ਭਰੇ ਜੀਵਨ ਤੋਂ ਕੁਝ ਇਕਾਤ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗੀ। ਮਾਨਸਿਕ ਸ਼ਾਂਤੀ ਅਤੇ ਟਿਕਾਓ ਵਿਚ ਦੋ ਚਾਰ ਲੇਖ ਹੀ ਲਿਖ ਲਵਾਂਗਾ। ਪਰ ਹੋਇਆ ਇਸ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਉਲਟ। ਲੇਖ ਲਿਖਣੇ ਤਾਂ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰਹੇ, ਮੇਰਾ ਬਹੁਤਾ ਸਮਾਂ ਆਪਣੇ ਮੰਦੇ ਲੇਖਾਂ 'ਤੇ ਬੁਰਨ ਵਿਚ ਹੀ ਲੰਘਿਆ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਮੈਂ ਲਗਾਤਾਰ ਪੰਦਰਾਂ ਮਿੰਟਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਆਰਾਮ ਵੀ ਨਾ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਅਖੌਤੀ ਮਿਜ਼ਾਜ ਪੁਰਸੀਆਂ ਦੀ ਇਕ ਟੋਲੀ ਨੂੰ ਜੀ ਗਇਆਂ ਆਖ ਕੇ ਪਲੰਘ 'ਤੇ ਕਮਰ ਸਿੱਧੀ ਕਰਦਾ ਹੀ ਸੀ ਕਿ ਦੂਜਾ ਗਰੁਪ ਆ ਕਾਲਬੈਲ ਖੜਕਾਉਂਦਾ ਸੀ।

ਤੇ ਹਰ ਵਾਰੀ ਗੱਲਾਂ ਉਹੀ, ਚਿੱਥੀਆਂ ਚੁਗਲੀਆਂ ਹੀ ਹੁੰਦੀਆਂ ਸਨ — "ਨਾਂਹ ਇਹ ਕਹਾਣੀ ਬਣੀ ਕਿਵੇਂ? ਤੁਸੀਂ ਤਾਂ ਬੜੇ ਫੁਰਤੀਲੇ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਸੀ। ਰਿਕਸ਼ਾ 'ਚੋਂ ਛਾਲ ਹੀ ਮਾਰ ਜਾਂਦੇ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਟਰੱਕ ਦਾ ਪਤਾ ਹੀ ਨਾ ਲੱਗਾ? ਟਰੱਕ ਅਗੇਂ ਵੱਜਿਆ ਸੀ ਕਿ ਪਿਛੋਂ? ਰਿਕਸ਼ੇ ਅਤੇ ਰਿਕਸ਼ੇ ਵਾਲੇ ਦਾ ਕੀ ਬਣਿਆ ਸੀ? ਹੁਣ ਕੀ ਇਲਾਜ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਕਿਸ ਦਾ ਇਲਾਜ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ? ਕਿੰਨਾ ਕੁ ਫਾਇਦਾ ਹੈ?"

ਵੱਡੀ ਮੁਸੀਬਤ ਇਹ ਕਿ ਜਿਉਂ ਜਿਉਂ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਮਿਜ਼ਾਜ ਪੁਰਸੀਆ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤੁਹਾਨੂੰ ਸਾਰੀ ਕਥਾ-ਵਾਰਤਾ ਨਵੇਂ ਸਿਰਿਓਂ ਆਦਿ ਤੋਂ ਅੰਤ ਤੱਕ ਦੁਹਰਾਉਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਅੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹੋ। ਕਈ ਵਾਰ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਇਹੀ ਸੋਚਦੇ ਹੋ ਕਿ ਸਾਰਾ ਬ੍ਰਿਤਾਂਤ ਟੇਪ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਕੇ ਕਿਉਂ ਨਾ ਰੱਖ ਲਿਆ ਜਾਵੇ। ਜਿਹੜਾ ਆਵੇ, ਟੇਪ ਰਿਕਾਰਡ ਚਲਾ ਛੱਡਿਆ।

ਯਾ ਕੀ ਪੀੜ 19 ਉਤ



Lake View Realty



THINKING OF BUYING or SELLING

(RESIDENTIAL, COMMERCIAL, FARMS & INDUSTRIAL)

FREE Consultation for BUYING or SELLING
FREE Information on Financing
FREE Knowledge of your existing Mortgage
FREE EVALUATION of your property

FOR FRIENDLY & EFFICIENT SERVICE

NIRMAL (NEIL) DHALIWAL
Bus: 588-9955 Res: 597-2069

I know the signs of a good neighbourhood.

If your property is currently listed with a real estate broker, please disregard this offer. It is not our intention to solicit the offerings of other real estate brokers. We are happy to work with them and cooperate fully.



ਪਾਗਲਖਾਨੇ ਦਾ ਡਾਕਟਰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਹੋ ਚੁੱਕਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਪ੍ਰੇਸ਼ਨ ਪੁੱਛਿਆ, 'ਐਨਕ ਕਿੱਥੇ ਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?' ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ — ਕੁਹਨੀ 'ਤੇ, ਕਿਸੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਅਤੇ ਕੋਈ ਬੋਲਿਆ — ਪੈਰਾਂ ਵਿਚ।

ਆਖਰ ਇਕ ਪਾਗਲ ਨੇ ਸਹੀ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ, 'ਐਨਕ ਅੱਖਾਂ 'ਤੇ ਲਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।'

ਡਾਕਟਰ ਬਹੁਤ ਖੁਸ਼ ਹੋਇਆ। ਉਸ ਨੇ ਸੋਚਿਆ, ਚਲੋ ਇਕ ਪਾਗਲ ਤਾਂ ਠੀਕ ਹੋਇਆ। ਫਿਰ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ, 'ਤੂੰ ਇਹ ਕਿਵੇਂ ਜਾਣਦਾ ਹੈ?'

ਪੇਟ ਬਥਪਾਉਂਦਿਆਂ ਉਸ ਨੇ ਕਿਹਾ, 'ਇਹ ਇਸ ਦਿਮਾਗ ਦਾ ਕਮਲ ਹੈ।'

ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸਿੰਘ

FOR THE SOUTH
ASIAN COMMUNITY

شہر میں اپنی نوعیت کا واحد
Sabrung

SOUTHERN TELEVISION SHOW

GOOD NEWS FOR

THE SOUTH EAST ASIAN COMMUNITIES

LIVING IN BAY AREA

A new kind of television show on Cable Channel 25 can be seen on every Saturday at 6 p.m. regularly full of entertainment, excitement and music. Presents educational and informative program concerning our community's day to day life.

Producer and host: Irfan Ali

KEEP LISTENING TO SABRUNG RADIO & TELEVISION PROGRAM

TELEVISION
(415) 928-1650

SATURDAYS
6:00 p.m.

CHANNEL 25 CABLE
KUSF 90.3 FM

RADIO PROGRAM

SUNDAYS
10-12 NOON



KUSF

90.3 FM

(ਪੰਨਾ 1821 ਯਾਦੀ)

ਮਿਜਾਜ਼ ਪੁਰਸੀਆਂ ਦੀ ਹਮਦਰਦੀ ਦੇ ਵੀ ਵਾਰੇ ਵਾਰੇ ਜਾਈਏ। ਮੇਰਾ ਇਕ ਮਿਜਾਜ਼ ਪੁਰਸੀਆ ਮਿਤਰ ਕਹਿਣ ਲੱਗਾ, “ਮਹਾਰਾਜ ਜੀ, ਤੁਸੀਂ ਸਾਨੂੰ ਖਬਰ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਅਸੀਂ ਕੋਈ ਐਡੇ ਹੀ ਗਏ ਗੁਜ਼ਰੇ ਤਾਂ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪਤਾ ਹੀ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਚ ਪਿਛਲੇ ਵੀਹ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਰਹਿ ਰਹੇ ਹਾਂ। ਤੁਹਾਡੀ ਦਇਆ ਨਾਲ ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਸਾਰੇ ਡਾਕਟਰ ਆਪਣੇ ਵਾਕਿਫ ਹਨ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਹੇ ਆਪਾਂ ਚੱਲ ਕੇ ਦਿਖਾ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਟੁੱਟੇ ਭੱਜੇ ਅੰਗ ਦਾ ਖੱਕ ਨਿਕਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਕਸ-ਰੇ ਕਰਵਾਉਣਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਇਕੱਠੇ ਚੱਲੇ ਚਲਾਂਗੇ।” ਪਰ ਉਸ ਦਿਨ ਤੋਂ ਪਿਛੋਂ ਉਹ ਲਗਾਤਾਰ ਕਈ ਹਫ਼ਤੇ ਮੇਰੇ ਮੱਥੇ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੱਗਿਆ।

ਦੂਜੇ ਮਿਜਾਜ਼ ਪੁਰਸੀਏ ਨੇ ਬੜੇ ਭਰੋਸੇ ਨਾਲ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ। “ਸੱਟਾਂ ਵੱਜੀਆਂ ਤੋਂ ਤਾਂ ਬੱਸ ਗਰਮ ਗਰਮ ਦੁੱਧ ਵਿਚ ਦੇਸੀ ਘਿਓ ਪਾ ਕੇ ਤਿੰਨ ਚਾਰ ਵਾਰ ਹਰ ਰੋਜ਼ ਪੀਓ। ਇਸ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਹੋਰ ਕੋਈ ਇਲਾਜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤੁਸੀਂ ਸੁਣਿਆ ਨਹੀਂ, ‘ਸੋ ਚਾਚਾ ਤੇ ਇਕ ਪਿਉ, ਸੋ ਦਾਦਾ ਤੇ ਇਕ ਘਿਓ।’ ਬਹੁਤੀ ਗੱਲ ਹੋ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਪੀਸੀ ਹੋਈ ਹਲਦੀ ਦੀ ਇਕ ਤਲੀ ਵੀ ਨਾਲ ਲੈ ਲਿਆ ਕਰੋ।”

ਤੀਜੇ ਦਾ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਸੀ। “ਸੱਟ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ‘ਤੇ ਸੇਕ ਦਿਤੇ ਬਿਨਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਿਹਤਯਾਬ ਹੋਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੀ ਨਹੀਂ ਸਗੋਂ ਅਸੰਭਵ ਵੀ ਹੈ। ਜਾਂ ਫਿਰ ਕੜਾਕੇਦਾਰ ਸੀਰੇ ਵਿਚ ਬੈਠ ਕੇ ਤੇਲ ਦੀ ਐਨੀ ਦੱਬ ਕੇ ਮਾਲਿਸ਼ ਕਰਵਾਓ ਕਿ ਸਰੀਰ ਮੁੜ੍ਹਕੇ ਮੁੜ੍ਹਕੀ ਹੋ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਜਰਖਲੇ ਅੰਗ ਖੁੱਲ੍ਹ ਜਾਣਗੇ।”

ਇਕ ਗਿਸ਼ਤੇਦਾਰ ਨੇ ਸੱਟ ਵੱਜਣ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਇਲਾਜ ਦਾ ਸਾਰਾ ਵੇਰਵਾ ਸੁਣ ਕੇ, ਜ਼ਰਾ ਤਲਖ ਹੋ ਕੇ ਕਿਹਾ, “ਮੈਂ ਕਹਿਨਾ, ਤੁਸੀਂ ਸਾਰੇ ਹੀ ਮੂਰਖ ਹੋ ਮਾਸ ਫਟੇ ਅਤੇ ਅੰਦਰਲੀ ਗੁੱਝੀ ਸੱਟ ਵਾਸਤੇ ਕਣਕ ਦੀ ਮੋਟੀ ਰੋਟੀ ਇਕ ਪਾਸਿਓਂ ਰਾੜ੍ਹ ਕੇ, ਉਸ ‘ਤੇ ਮਿਠਾ ਤੇਲ ਅਤੇ ਹਲਦੀ ਲਾ ਕੇ ਕੋਸੀ ਕੋਸੀ ਬੰਨ੍ਹ ਲਵੋ। ਤਿੰਨ ਦਿਨਾਂ ‘ਚ ਤੁਸੀਂ ਘੋੜੇ ਵਰਗੇ ਨਾ ਹੋ ਜਾਓ ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਸੌ ਛਿੱਤਰ ਮਾਰੋ। ਮੈਂ ਤਾਂ ਇਹ ਇਲਾਜ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਪੰਦਰਾਂ ਕੇਸਾਂ ‘ਤੇ ਅਜਮਾਇਆ ਹੈ।”

ਗੱਲ ਕੀ ਜਿੰਨੇ ਮੂੰਹ ਓਨੀਆਂ ਰਾਵਾਂ, ਓਨੇ ਇਲਾਜ, ਓਨੇ ਪਰਹੇਜ਼, ਓਨਾ ਵੱਧ ਸਮਾਂ ਨਸ਼ਟ ਅਤੇ ਓਨੀ ਵਧੇਰੇ ਬੇ ਅਰਾਮੀ। ਦਿਮਾਗ ਭੰਡਲ ਝੂਧੇ ਪੈ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਮੈਂ ਉਲਝ ਜਾਂਦਾ, ਕੀ ਕਰਾਂ, ਕੀ ਨਾ ਕਰਾਂ। ਖੈਰ, ‘ਸੁਣੋ ਸਭ ਦੀ, ਕਰੋ ਆਪਣੇ ਮਨ ਦੀ’ ਅਨੁਸਾਰ ਮੈਂ ਜਿਹੜਾ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਉਹੀ ਕਰਵਾਉਂਦਾ ਰਿਹਾ ਤੇ ਦਸਾਂ ਕੁ ਦਿਨਾਂ ‘ਚ ਨੌਂ ਬਰ ਨੌਂ ਹੋ ਗਿਆ।

ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਸੋਚ ਕੇ ਕਈ ਦੂਰ ਬੈਠੇ ਗਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚਿੰਨੀ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਪਈ ਉਹ ਭੱਜੇ ਆਉਣਗੇ। ਐਵੇਂ ਖਰਚ ਖੇਚਲ ਕਰਨਗੇ। ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਨਾ ਕਿਵੇਂ ਪਤਾ ਲਗ ਹੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਹ ਲੋਹੇ ਲਾਖੇ ਹੋਏ ਆ ਕੇ ਤੁਹਾਡੇ ‘ਤੇ ਉਹ ਨਜ਼ਲਾ ਝਾੜਦੇ ਹਨ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਗੁਨਾਹੋਂ ਗੁਨਾਹਗਾਰ ਸਮਝਣ ਲਗ ਪੈਂਦੇ ਹੋ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਆਪਣਾ ਮਨ ਤਨ ਪਹਿਲਾਂ ਨਾਲੋਂ ਵੀ ਵੱਧ ਰੋਗੀ ਅਨੁਭਵ ਹੋਣ ਲਗ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਇਕ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਬੀਮਾਰੀ ਦੇ ਭੰਨੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ ਤੇ ਦੂਜੇ ਵਾਧੂ ਦੀ ਨਮੋਸ਼ੀ ਨਾਲ ਤੁਹਾਡਾ ਮਨ ਢਹਿਦੀਆਂ ਕਲਾਂ ਵੱਲ ਚਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਅਲੀਸ਼ਾਨ ਹੋਟਲ ਵਿਚ ਗਾਹਕ ਨੂੰ ਖਾਣੇ ਦਾ ਇੰਤਜ਼ਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਕਾਫੀ ਦੇਰ ਹੋ ਗਈ। ਉਸ ਨੇ ਗੁੱਸੇ ਵਿਚ ਆ ਕੇ ਵੇਟਰ ਨੂੰ ਪੁੱਛਿਆ, ‘ਖਾਣਾ ਤਿਆਰ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ?’
‘ਖਾਣਾ ਤਾਂ ਪੰਜ ਦਿਨ ਦਾ ਤਿਆਰ ਹੈ।’
ਗਰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਨਾ।’
★ ★ ★

ਮੇਰੇ ਇਕ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮਿਤਰ ਦਾ ਚਾਰ ਕੁ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਸੜਕਾ ਇਕ ਵਾਰੀ ਫਲੂ ਨਾਲ ਢਿੱਲਾ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੂੰ ਬੁਖਾਰ, ਖਾਂਸੀ, ਜੁਕਾਮ ਆਦਿ ਕਈ ਰੋਗ ਇਕੱਠੇ ਆ ਚੁੱਕੇ। ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਨੇ ਬੱਚੇ ਦਾ ਬਾਕਾਇਦਾ ਡਾਕਟਰੀ ਇਲਾਜ ਚਾਲੂ ਕੀਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬੀਮਾਰੀ ਨੂੰ ਬਹੁਤ ਸਾਰਾ ਮੌੜ ਵੀ ਸੀ। ਪਰ ਮੇਰੇ ਦੋਸਤ ਦੀ ਬਦਕਿਸਮਤੀ ਸਮਝੋ ਜਾਂ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤੀ, ਉਸ ਦੇ ਕੁਝ ਆਦੀ ਮਿਜਾਜ਼ ਪੁਰਸੀਏ ਦੋਸਤਾਂ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲਗ ਗਿਆ। ਬੱਸ ਟੋਲੀਆਂ ਬੰਨ੍ਹ ਬੰਨ੍ਹ ਕੇ ਆਉਣੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਏ। ਨਾਲੇ ਚਿਕਨੀਆਂ ਚੋਪੜੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ, ਨਾਲੇ ਚੱਲ ਰਹੇ ਇਲਾਜ ਨੂੰ ਇਕ ਦਮ ਕੰਡਮ ਕਰ ਜਾਂਦੇ। ਅਖੇ, “ਐਡੇ ਕੁ ਬੱਚੇ ਲਈ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਇਲਾਜ ਕੀ ਕਹੁ। ਸੁਹਾਗਾ ਖਿਲ ਕਰ ਕੇ ਦੇ ਦਿਓ। ਲੱਗ ਇਲਾਜੀ ਪਾ ਕੇ ਚਾਹ ਬਣਾ ਦਿਓ। ਰਾਤ ਨੂੰ ਬੋੜੀ ਜਿਹੀ ਹਿੰਗ ਦੇ ਦਿਓ। ਤੁਹਾਨੂੰ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਤਾਂ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕੀ ਮਾਰ ਵਗ ਗਈ ਐ, ਦੇਸੀ ਟੋਟਕਿਆਂ ਵਿਚ ਉਕਾ ਈ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਰਖਦੇ। ਤਦੇ ਤਾਂ ਅੱਖੇ ਹੁੰਦੇ ਹੋ। ਬੱਚੇ ਭੋਰਾ ਭੋਰਾ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਚਲੋ ਲੁਆਓ ਟੀਕਾ। ਟੀਕਾ ‘ਤੇ ਟੀਕਾ। ਵੱਡੇ ਹੋਇਆਂ ਦੇ ਉਹੀ ਟੀਕੇ ਅਸਰ ਕਰਨੇ ਹਟ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।”

ਇਕ ਹੋਰ ਮਿਜਾਜ਼ ਪੁਰਸੀਏ ਨੇ ਮੇਰੇ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਦੋਸਤ ਨੂੰ ਘੁਰਿਆ, “ਯਾਰ ਤੂੰ ਕਿਸ ਚੱਕਰ ਵਿਚ ਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈਂ। ਬੱਸ ਐਂਟੀ ਫਲੂ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਗੋਲੀਆਂ ਦੇ ਦਿਨਾਂ ਵਿਚ ਖੁਆ ਦਿਓ। ਫਲੂ ਖਤਮ। ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਕੋਈ ਗੱਲ ਨਾ ਸੁਣੋ। ਇਹ ਇਲਾਜ ਅੱਜ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿਓ।”

ਮੇਰੇ ਮਿਤਰ ਨੇ ਮੈਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਉਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਿਰੋਧੀ ਰਾਵਾਂ ਸੁਣ ਸੁਣ ਕੇ ਚੱਕਰ ‘ਚ ਪੈ ਗਿਆ। ਹਾਰ ਕੇ ਆਪਣੇ ਨੱਕਰ ਨੂੰ ਕਹਿ ਕੇ ਉਸ ਨੇ ਬਾਹਰਲੇ ਦਰਵਾਜ਼ੇ ਨੂੰ ਜਿੰਦਗੀ ਹੀ ਲੁਆ ਦਿਤਾ ਤਾਂ ਜੋ ਨਾ ਕੋਈ ਮਿਜਾਜ਼ ਪੁਰਸੀਆ ਆਵੇ ਤੇ ਨਾ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਰਾਵਾਂ ਸੁਣ ਕੇ ਕੋਈ ਪੁਆੜਾ ਖੜਾ ਹੋਵੇ। ਅਖੇ ‘ਨਾ ਹੋਵੇ ਬਾਸ ਤੇ ਨਾ ਵੱਜੇ ਬੰਸਰੀ।’

ਮੈਂ ਤਾਂ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾ ਪਾਸੋਂ ਇਹੀ ਮੰਗ ਮੰਗਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਆਰਥ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਬਲ ਬਖਸ਼ੇ ਤੇ ਛੇਤੀ ਕੀਤੇ ਕੋਈ ਬੀਮਾਰ ਹੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਪਰ ਨਹੀਂ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਾਂ ਵਿਚਾਰੇ ਡਾਕਟਰ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਬਿਜ਼ਨੈਸ ਹੀ ਠੱਪ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਆਓ, ਆਪਾਂ ਸਾਰੇ ਮਿਲ ਕੇ ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰੀਏ, “ਰੱਬ ਇਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਬਚਾਏ, ਮਿਜਾਜ਼ ਪੁਰਸੀ ਕਰਨ ਵਾਲਿਆਂ ਤੋਂ।”

Who has smeared this black on our faces?

Avtar Singh 'Sadiq'

What of it, if we sleep by day?
Our days are like the nights
Here in this land we use the nights —
Our faces too are like the night.
What of it, if both my hands are black with grime?
What of it, if my eyes are still full of sleep?
What of it, if my hands are cracked?

Pain has no voice.

I eat sand and dust
And drink the flying sparks
And push a trolley
Too heavy for my strength.

We are a strange kind of tireless worker
We have clothed ourselves in pound notes
What are you saying about us?
We work from seven to seven
Seven nights of the week.

The cold air wrapped in snow
Blows against us, as we go on
With lowered heads.

For money

We have made ourselves strangers to our own land
And do not even want to know
Who has smeared this black on our faces?

For our Readers & Advertisers 'Canada Darpan' Office Hours

Monday to Friday — 10 a.m. - 5.00 p.m.
Please phone during these hours only

Ph. 581-4473



ਬਰਨਬੀ ਵਿਚ ਕਿੰਗਜ਼ਵੇ ਉਤੇ

ਵਰਤੀਆਂ ਕਾਰਾਂ (Used Cars)
ਦੀ ਨਵੀਂ ਡੀਲਰਸ਼ਿਪ ਖੁਲ੍ਹ ਰਹੀ ਹੈ

ਵੇਰਵੇ ਦੀ ਉਡੀਕ ਕਰੋ

6138, Kingsway, Burnaby, B.C.

Zia's "Freedom Fighters"

An Insult To Sikhism

By Madanjeet Singh

It is with a great sense of pride that I display prominently in my sitting room a TAMRA PATRA that was awarded to me in recognition of my having been a freedom fighter. This symbol of India's independence from British colonial rule is also an attractive conversation piece: I often tell my guests how, inspired by those great secular ideals of economic justice, social equality and political freedom, my colleagues comprising all communities and I had willingly suffered so much hardship, especially in Mirzapur jail, and how miserable I felt when British political conspiracy succeeded in cutting off two limbs of mother India after having injected the communal virus.

Special Relevance

The topic has acquired a special relevance in context with the tragedy which has befallen Punjab. But now I do not call myself a "freedom fighter" with as much enthusiasm since President Regan polluted this respectable term by calling as such the hired killers whom he is subsidising in Nicaragua, Angola and elsewhere. Horrifying reports are filtering through Nicaragua where these mercenaries known as the "Contras", are attacking farms, cooperative settlements and schools in remote rural areas killing innocent civilians. For example on June 27, these savage henchmen of the former Nicaraguan dictator Anastasio Somoza, raided a cattle cooperative in the village of Comoapa, killing two children in their beds. In another grisly attack a truck was blown up near El Cua, in Jintoega province, killing 34

farmers; and a few days earlier some missionaries were kidnapped and subsequently murdered.

Likewise, the so-called "freedom fighters" of Jonas Savimbi are wreaking havoc in Angola with the support of both the South African racist regime of Pieter W. Botha and that of the American administration. Recently, the Washington Post reported one such attack in Camabatela in which Savimbi's seldiers mercilessly massacred 107 men, women and children and a Methodist pastor, using bullets, machetes and knives.

Whether it is in Nicaragua, Angola, Kampuchea or Afghanistan, the operational pattern is the same as the one in the Punjab: a set of vagabond terrorists are financed, trained and supplied with arms in a neighbouring country and then smuggled across the international border to carry out their dastardly acts of violence. The murder in cold blood of 15 innocent bus passengers near Muktsar in Faridkot district is a recent case in point as this shocking massacre took place very near the international border between India and Pakistan.

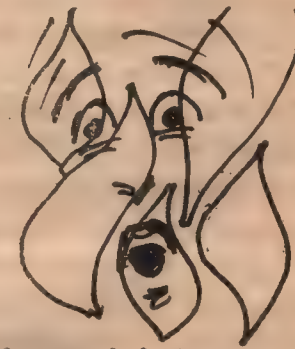
Despite Pakistani denials, Indian authorities seem to have substantial information about the number of such training centres in Pakistan. The latest information was supplied by some 300 Sikh terrorists who surrendered recently to the Indian security forces after crossing over from Pakistan. Among other things, they revealed that two new camps in the series are at Rankira near the famous Haji Pur pass and at Chira, both in occupied Kashmir. At these and other camps, they were given a monthly subsidy of 1,000 rupees, trained extensively in the use of medium and light arms, briefed how to take control of gurdwaras, and instructed how to assassinate important Indian leaders, ambush police and army patrols and sabotage industries. In particular, they were brain-washed "to kill their greatest enemy, the Hindus".

ਜੇ ਅਸੀਂ
ਰਾਮ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਦੇ
ਗਵਣ ਹੋ ਗਏ ਹਾਂ,
ਤਾਂ
ਤੇਰੇ ਮੱਥੇ ਤੋਂ ਵੀ
ਭਥੀਖਣ ਹੋਣ ਦਾ ਕਲੰਕ
ਕਦੇ ਨਹੀਂ ਮਿਟਵਾ।

ਕਦ ਭਰਾ ਭਰਾ ਨਾ ਰਹਿਣ
ਤਾਂ ਉਹ ਭਥੀਖਣ ਬਣ ਜਾਂਦੇ, ਹਨ
ਤਦੋਂ ਲੰਕਾ ਚਲੂਰ ਸੜਦੀ ਹੈ।
ਘੋਟ ਬਚਾਵੇ ਸਾਡੀ ਇਸ
ਫਾਂਸੀ - ਵੱਡੀ ਲੰਕਾ ਨੂੰ
ਸੜਨ ਤੋਂ ?

ਹਲੇ ਵੀ ਸਮਾਂ ਹੈ
ਭਥੀਖਣ ਹੋਣ ਦੀ ਗਾਹਲ ਤੋਂ ਕਦਰ ਦਾ
ਨਹੀਂ ਤਾਂ
ਸਮੇਂ ਦੇ ਬਾਲਮੀਕ ਦੀ ਕਲਮ
ਕਦਾਚਿਤ ਨਹੀਂ ਚਲੇਗੀ।

ਜੇ ਦੁੱਧ ਲਈ
ਕਾਂਸੀ ਦਾ ਟੋਪਾ ਬਣਦੇ ਹਨ
ਉਹ ਇਤਿਹਾਸ ਦੇ
ਕਟਹਿਰੇ 'ਚ ਖੜਦੇ ਹਨ,



ਜੇ ਭਥੀਖਣ ਤੇ ਜੇ ਚੰਦ ਨੂੰ
ਇਤਿਹਾਸ ਨੇ ਨਹੀਂ ਬਖਸ਼ਿਆ
ਤਾਂ ਆਪਾਂ ਕਿਸ ਬਾਗ ਦੀ ਮੁਲੀ ਹਾਂ!

ਡਾ. ਅਤਮ ਹਮਰਾਹੀ

This large group as well as the one of about 20 youths which similarly gave themselves up early this year, were all well aware that the mastermind behind this "grand subversion plan of Punjab" is Lt.-General (retd.) A. I. Akram, a close confidant of President Zia-ul-Haq: he stated recently that "Punjab provides Pakistan with the last opportunity to settle scores with India for giving a truncated Pakistan and by the same stroke punishing the Sikhs for their atrocities on Muslims from the days of Hari Singh Nelwa till the partition". It clearly shows that the Pakistanis are plying a similar political game in regard to Khalistan as the ill-fated demand of Kurdistan by the unfortunate minority of some eight million Kurds living in Turkey, Iraq and Iran, which the authorities in those three countries have periodically supported or crushed, depending on when it suited their respective interests.

Present Crisis

The point I am trying to put across is that whatever might have been the original reasons for the emergence of the present crisis in Punjab, its character has radically

Continued at Page 21

NORTH AMERICAN LIFE ASSURANCE COMPANY



- Life Insurance
- Mortgage Insurance
- Children's educational Plans
- R R S P

Malkiat Mutti
representative

320, 815 West Hastings St.
Vancouver, B.C. V6C 2W1

Bus. 685-9335
Res. 522-7167

A.M.C. Carpet Ltd.

12983-80th. Ave., Surrey, B.C

Carpet-Vinyl-Hardwood

All Popular Brands Supplied & Installed

ਕਿਸੇ ਵੀ ਪ੍ਰਕਾਰ ਦਾ ਕਾਰਪੈਟ ਜਾਂ Lino ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ
ਵਿਚ ਪਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇ, ਸਾਡੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੂਸਰੇ ਸਟੋਰਾਂ ਨਾਲੋਂ
ਘੱਟ ਹਨ, ਪੂਰੇ ਕੰਮ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਹੈ

Free Estimate —

ਨਵੇਂ ਜਾਂ ਪੁਰਾਣੇ ਘਰ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ :

Phone for appointment

Off. 594-6141

Res. 594-7595

Pager 680-0214



AMARJIT SINGH CHAHAL

ਪੰਨਾ 14 ਤੀ ਕਾ 29

ਮੈਂ ਜੋ ਕੁਛ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਮੇਰੀ ਆਪਣੀ ਗੱਲਾਂ ਜਾਂ ਕੋਈ ਫਰਜ਼ੀ ਕਿਸੇ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੋ ਕੁਛ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਾਂ ਰਸਾਲਿਆਂ ਵਿਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਮੈਂ ਉਹੀ ਕੁਛ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਮੇਰੇ ਪਾਸ ਮਜ਼ਹੂਦ ਹੈ ਜੋ ਸਾਹਿਬ ਇਸ ਵਾਰੇ ਤਸੱਲੀ ਕਰਣਾ ਚਾਹੇ ਉਨ ਕੋ ਅਸਲ ਕਿਤਾਬਾਂ ਦਖਾ ਕਰ ਮੁਜੇ ਬੜੀ ਖੁਸ਼ੀ ਹੋਗੀ।

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚੋਂ ਹਵਾਲੇ ਦਿਤੇ ਗਏ ਹਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬੀ. ਐਸ. ਗਰੇਵਾਲ (ਪ੍ਰਿ: ਗੋਟਾਇਰਡ) ਪੜ੍ਹਨ ਦੀ ਖੋਚਲ ਕਰਨ —

1. ਗੁਰਸਿੱਖ ਮਤਿ ਚਲਹੁ ਗੁਰ ਚਾਲੀ
2. ਤਸਵੀਰ ਕਾ ਦੂਸਰਾ ਰੁਖ
3. ਗੁਰ ਬਲਾਸ
4. ਗੁਰ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸੂਰਜ
5. ਗੁਰ ਸੇਵਕ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜਨਵਰੀ 1937
6. ਪ੍ਰੀਤਲੜੀ ਫਰਵਰੀ 1935
7. ਮੁਕਤੀ ਮਾਰਗ ਨਵੰਬਰ 1977
8. ਸੰਤ ਸਿਪਾਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਸੰਬਰ 1949
9. ਧਰਮ ਦਾ ਛੱਤਰ
10. ਸੰਤ ਸਿਪਾਹੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦਸੰਬਰ 1949
11. ਖਾਲਸਾ ਸਮਾਚਾਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜਨਵਰੀ 1938।

(Contd. from page 20)

changed since it was hijacked by the Pakistanis for their own benefit. The Sikh discontent in Punjab turned out to be as great a political boon to Pakistan as the Soviet entry into Afghanistan, and naturally they are exploiting it to their heart's content. Hence it is imperative that we look at this situation in its proper perspective, instead of mixing it up with the kind of hair-splitting analyses which several commentators have been making about Sikh history and religion, their militant and martyrdom traditions, Khalsa identity, psyche and so on. The treasonable activities of a few mercenaries who Pakistanis have employed to destabilise strategically situated Indian territory on Pakistan's eastern border — primarily by driving a bloody wedge between the Hindus and the Sikhs — has nothing to do whatsoever with Sikh religion or culture.

Basically there are two distinct issues: one of external threat posed by a gang of terrorists trained and armed in Pakistan which could be neutralised only by a determined police or military action; and the other, an internal political problem in Punjab and Haryana to be settled through negotiation and compromise. Prime Minister Rajiv Gandhi's Independence Day speech at the Red Fort seems to indicate that he is well aware of this distinction.

This is self-evident, one might say. But this distinction is not so clear to the common man in the street as otherwise the masses would not so easily play into the hands of the terrorists whose objective is to alienate permanently the Hindus from the Sikhs: each dastradly crime of theirs against the Hindu community creates a backlash, not against the culprits, but the Sikh community as a whole. Fortunately, so far the miscreants have not succeeded in creating the kind of chain reaction backlash which resulted in the communal carnage at the time of our independence: one reason is that, unlike Islam, Sikhism was founded in India by Guru Nanak, himself a Hindu, as a reformed offshoot of Hinduism and even today there is hardly a Sikh family which is not inter-related with the Hindus. But history has many examples of brother fighting brother and things might get worse if in the comprehension of the common man a few criminals are not clearly identified as being quite separate from the overwhelming majority of innocent, peace-loving people of the same community.

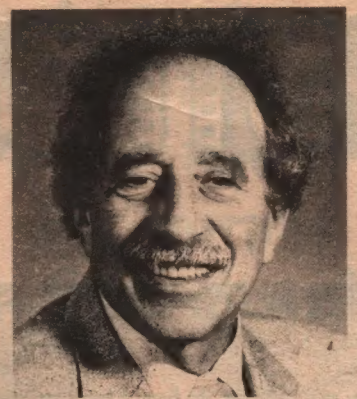
No Easy Task

Obviously it is not an easy task. Newspapers and magazines could help; but the responsibility mainly lies with the Sikh community itself which must act, and act now, to mobilise public opinion in all possible ways and in all public forums. In fact, I find it so un-Sikh-like that a brave people whom history has cast in the image of defenders of Hinduism, should sulk helplessly in the face of a band of criminals, hirelings and bigots who have made a mockery of the universality of Sikh religion, its morals and ethics.

The situation is bleak, Yet I am confident that in the end the indomitable spirit of the Sikhs will reassert itself and the community will free itself and the wreckage of the disaster into which its so-called leaders have misled it. My optimism is derived from the fact that an average Sikh is a practical, down-to-earth and hard-working individual who knows where his interests lie. He knows that whether it is armed forces or civil service, trade and industry or cultural and social life, the Sikh community had attained a leading position, not only because of their industrious and enterprising spirit, but also because they were able to operate on an all-India level as well as overseas.

Recently, I was also told by a friend that Sikhs in India were no longer duped by the cheers of those self-appointed saviours of the Sikhs who, sitting in their cosy nests abroad, seem to be enjoying a tamasha in Punjab at the expense of the ordeal of their compatriots who are beginning to feel alienated in their own homes. Do you seriously believe that these soft, well-paid Johnnies will ever abandon their comfortable life in the west and come back to start a new hard life in the ruins of a truncated Khalistan, about which they are so concerned?" he asked.

Personally, I replied, I hope I will never have the misfortune of living in Khalistan if ever it came about because, apart from its being an illegitimate offspring of Gen. Zia's "freedom fighters", it would be an affront to and desecration of the memory of thousands of brave Sikh patriots who sacrificed their lives for India's independence and unity. Among these true representatives of the Sikh, whose minds were sensitive, hearts generous and spirits free, was also my young friend Kashmir Singh, and before he died in Mirzapur Jail, his last words were: "My only regret is that my death will deprive me the privilege of living in a free and united India".



COPE
working for
Vancover

ELECTION CENTRE
108 EAST BROADWAY
VANCOUVER V5T 1V9
875-1261

City Council

Libby Davies
Bruce Eriksen
Frank Kennedy
Jean Swanson
Carole Walker
Dr. Pauline Weinstein
Bruce Yorke

School Board

Carmela Allevato
Chris Allnutt
John Church
Sue Dahlin
Bill Darnell
Sadie Kuehn
Gary Onstad
Phillip Rankin
Dr. Charles Ungerleider

Park Board

Joe Arnaud
Michael Chronik
Connie Fogal
Sue Harris
Tim Louis
Michael O'Neill
Patricia Wilson



ਸਰੀ - ਗਿੱਲਫਰਡ - ਵਾਲੂ
ਚੋਣ ਹਲਕੇ ਵਿਚ

ਵੋਟ
ਡੌਨ ਰੋਸ

ਨੂੰ
ਪਾਓ

ਉਹ ਵਿਕਟੋਰੀਆ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਚੰਗੀ ਸੇਵਾ
ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ

22 ਅਕਤੂਬਰ ਦਿਨ ਬੁੱਧਵਾਰ
ਪ੍ਰੋਵੈਨਸਲ ਵੋਟਾਂ ਦਾ ਦਿਨ ਹੈ

LIBERAL

ROSS Don



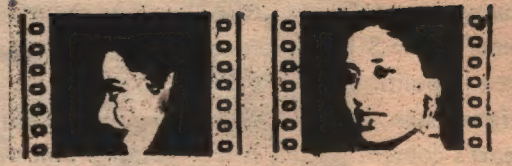
‘ਭਬੀਖਣ’

ਜਦ ਭਰਾ
ਭਬੀਖਣ ਹੋ ਜਾਣ
ਤਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਤਾਂ
ਸਕਨਾ ਹੀ ਹੈ।
ਕੋਣ ਬਚਾਵੇ ਇਸ ਪੰਜਾਬ ਨੂੰ
ਇਨ੍ਹਾਂ ਲਾਭੂਆਂ ਤੋਂ
ਜੋ ਆਪਣਿਆਂ ਨੇ ਹੀ
ਲਵਾਏ ਹਨ,
ਇਸ ਦੀ ਸਚਾ ਤਾਂ
ਹੁਣ ਭਗਤਣੀ ਹੀ ਪਵੇਗੀ।





ਫਿਲਮ-ਲੋਕ



ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹੀਏ ਸਟਾਰ

ਗੁਰਸ਼ਰਨ ਸਿੰਘ ਫੁੱਲ

ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਜਦੋਂ ਤੋਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਕਈ ਨਵੇਂ ਚਹਿਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਹੀ ਸਟਾਰ ਬਣਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਬੰਬਈ ਦੇ ਫਿਲਮ ਜਗਤ ਵਿਚ ਇਕ ਨਵਾਂ ਦੌਰ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ।

ਤੇਰੀ ਸਾਲ ਦੇ ਗੋਬਿੰਦਾ ਨੇ ਕੋਈ ਇਕ ਸਾਲ ਵਿਚ ਪੈਂਤੀ ਫਿਲਮਾਂ ਸਾਈਨ ਕਰ ਲਈਆਂ ਹਨ। ਫਰਵਰੀ 85 ਵਿਚ ਗੋਵਿੰਦਾ ਦੇ ਮਾਮਾ ਅਨੰਦ ਨੇ (ਜੋ ਰਿਸ਼ੀਕੋਸ਼ ਮੁਖਰਜੀ ਦੇ ਖਾਸ ਸਹਾਇਕ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕਾਂ ਵਿਚੋਂ ਸਨ) ਗੋਵਿੰਦਾ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ਬੂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਇਕ ਫਿਲਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਸੀ 'ਤਨ ਬਦਨ'। ਉਸ ਫਿਲਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਤਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਇਸ਼ਮਾਈਲ ਸ਼ਰਾਫ ਨੇ ਪ੍ਰਾਣ ਲਾਲ ਮਹਿਤਾ ਲਈ 'ਲਵ-86' ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਨਿਸ਼ਚਾ ਕੀਤਾ। ਜਦੋਂ ਗੋਵਿੰਦਾ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਪੰਚੀ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਵਿਚ ਨਿਰਮਾਤਾ ਮਹਿਤਾ ਨੇ ਸਾਈਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਹ ਅਤੇ ਨੀਲਮ ਫਿਲਮ ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਜੋੜੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੁਖ ਭੂਮਿਕਾ ਰੋਹਨ ਕਪੂਰ (ਜੋ ਗਾਇਕ ਮਹਿੰਦਰ ਕਪੂਰ ਦਾ ਲੜਕਾ ਹੈ) ਅਤੇ ਫਰਾਹ ਦੀ ਸੀ। ਉਦੋਂ ਇਹ ਸੋਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਗੋਵਿੰਦਾ ਅਤੇ ਨੀਲਮ ਨੱਚਣ ਕੁਦਣਗੇ, ਫਰਾਹ ਅਤੇ ਰੋਹਨ ਇਸ਼ਕ ਲੜਾਉਣਗੇ। ਪਰ ਲਵ-86 ਜਦੋਂ ਤਕ ਬਣ ਕੇ ਤਿਆਰ ਹੋਈ, ਗੋਵਿੰਦਾ ਰੋਹਨ ਤੋਂ ਅਗੇ ਨਿਕਲ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਉਹ ਧਰਮਿੰਦਰ, ਸ਼ਤਰੂਘਨ, ਮਿਠਨ ਤੇ ਬਾਕੀ ਕਲਾਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਹੋ ਨਹੀਂ ਅਮਿਤਾਬ ਬਚਨ ਗੁੱਟ ਦੇ ਖਾਸ ਨਿਰਮਾਤਾ ਐਸ ਰਾਮਨਾਥਨ ਨੇ ਵੀ ਉਸਨੂੰ ਇਕ ਫਿਲਮ ਲਈ ਸਾਈਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਫਿਲਮ ਸੰਸਾਰ ਵਿਚ ਇਹ ਚਰਚਾ ਗਰਮ ਹੈ ਕਿ ਲੜਕਾ ਦੋੜ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਗੋਵਿੰਦਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, 'ਜੇਕਰ ਨਿਰਮਾਤਾ ਮੈਨੂੰ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਈਨ ਕਰਦੇ ਰਹੇ ਤਾਂ ਮੈਂ ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਪਹੁੰਚ ਜਾਵਾਂਗਾ।' ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਦੀ ਉਡੀਕ ਹੈ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਇਕੀਵੀਂ ਸਦੀ ਵਿਚ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਾਈਨ ਕਰੇਗਾ।

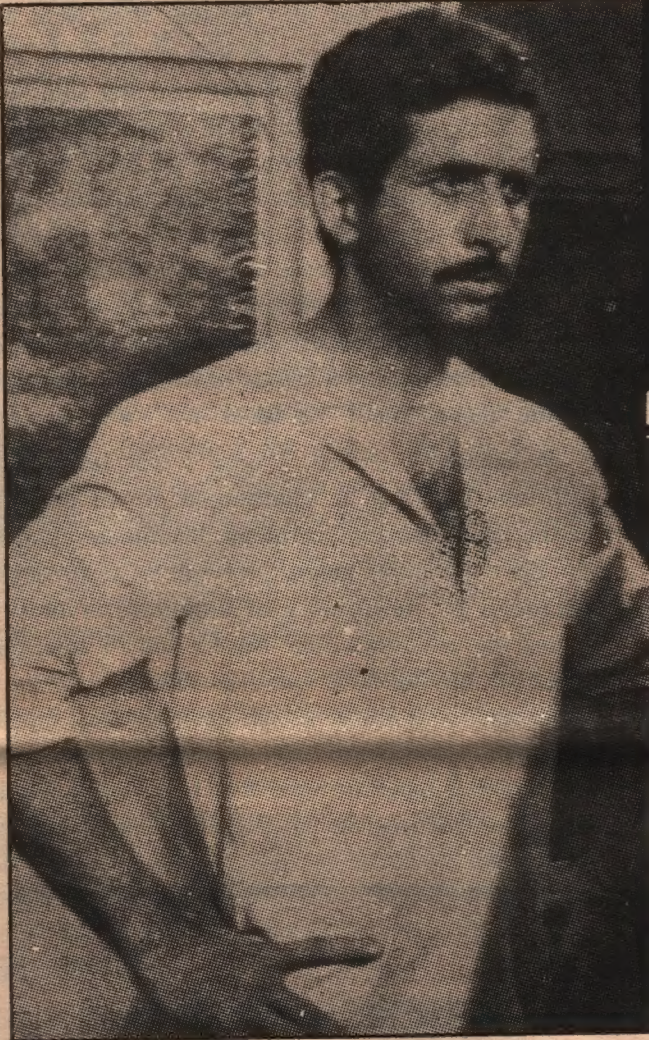
ਇਕ ਕਲਾਕਾਰ ਲੱਖਾਂ ਦੀ ਪਸੰਦ ਕਿਵੇਂ ਬਣਦਾ ਹੈ? ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਹੱਲ ਕਰਦੇ ਕਰਦੇ ਪਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿੰਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗ ਹਾਰ ਮੰਨ ਬੈਠੇ। ਫਿਰ ਵੀ ਕੁਝ ਗੱਲਾਂ ਸਾਫ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।

ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਕੋਈ ਨਵਾਂ ਨਵੇਲਾ ਕਲਾਕਾਰ ਇਕ ਔਧੀ ਫਿਲਮ ਵਿਚ ਟਾਪ ਸਟਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ। ਸਟਾਰਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਆਉਣ ਲਈ ਘੱਟ ਤੋਂ ਘੱਟ ਚਾਰ ਪੰਚ ਸਾਲ ਤਾਂ ਲੱਗ ਹੀ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਹੀ ਜਨਤਾ ਆਪਣਾ ਦਿਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਖੋਲ੍ਹਦੀ ਹੈ, ਕੁਝ ਨਾਇਕ ਨੂੰ

ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਲਗਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੁਝ ਨਾਇਕ ਵਿਚ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਆਉਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਉਹ ਆਪਣੀ ਇਕ ਅਜਿਹੀ ਇਮੇਜ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦਾ ਦਿਲ ਜਿਤ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਾਲ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਸਫਰ ਕਿੰਨਾ ਲੰਬਾ ਅਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ਪੂਰਨ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤੋਂ ਹੀ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੋਨੀ ਦਿਓਲ, ਜੈਕੀ ਸ਼ਰਾਫ ਅਤੇ ਅਨਿਲ ਕਪੂਰ ਵਰਗੇ ਨਾਇਕ ਅਜੇ ਵੀ ਟਾਪ ਸਟਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕੇ। ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਕਈ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫੀਸ ਹੈ, ਪਰ ਅਜੇ ਵੀ ਜੈਕੀ, ਅਨਿਲ ਜਾਂ ਸੋਨੀ ਉਸ ਪੱਧਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚੇ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਫਿਲਮ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਇਤਨੇ ਹਫ਼ਤੇ ਤਾਂ ਚਲੇਗੀ ਹੀ।

ਫਿਲਮ ਪੰਦੇ ਵਿਚ ਪੈਸਾ ਝੋਕਣ ਵਾਲੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਇਹ ਕਿ ਕਿਸੇ ਸਟਾਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਕਿੰਨੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਅਡਵਾਂਸ ਬੁਕਿੰਗ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਦੋ ਚਾਰ ਦਿਨ ਤੋਂ ਬਾਦ ਨਵੀਂ ਫਿਲਮ ਦੇ ਟਿਕਟ ਬਲੈਕ ਵਿਚ ਕਿਸ ਭਾਅ ਵਿਚ ਰਹੇ ਹਨ। ਛੋਟੇ ਸ਼ਹਿਰਾਂ ਅਤੇ

ਨੂੰ ਦੇਖਦਾ ਹੈ, ਇਕ ਪਾਸੇ ਫਿਲਮ ਦਾ ਨਾਇਕ ਭਾਵਕ ਅਤੇ ਕਾਮੇਡੀ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵਿਚ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਪਰਦੇ ਉਪਰ ਅਸੀਂ ਉਸਦੇ ਹਾਵ ਭਾਵ ਦੇਖਦੇ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਹਾਵ ਭਾਵ ਦਰਸ਼ਕ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਉਸ ਦਾ ਕਾਇਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਉਸ ਦਾ ਇਹ ਵਿਅਕਤਿਤਵ ਉਸ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਤਾਂ ਉਹ ਭਾਵੇਂ ਸਟਾਰ ਬਣ ਜਾਵੇ, ਚੋਟੀ ਦਾ ਕਲਾਕਾਰ ਕਦੇ



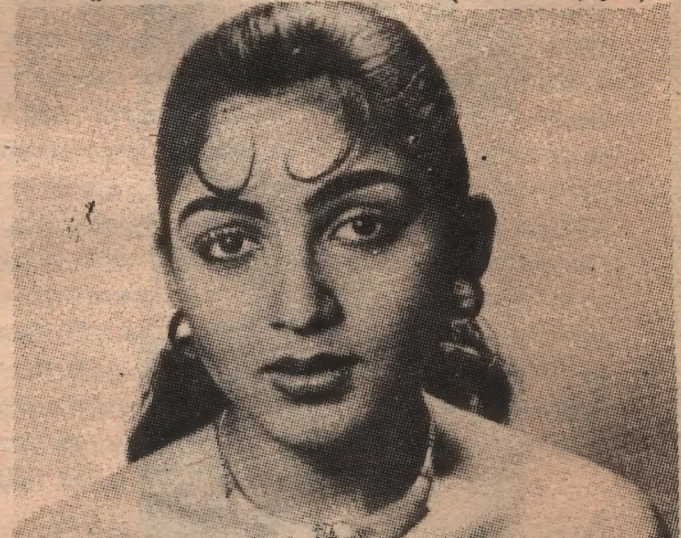
ਕਸਬਿਆਂ ਦੇ ਸਿਨੇਮਾ ਹਾਲ ਵਾਲੇ ਫਿਲਮ ਨੂੰ ਖੁੱਕ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿੰਨਾ ਅਡਵਾਂਸ ਵੰਡਕਾਰ ਨੂੰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਖਾਸ ਗੱਲ ਇਹ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਫਿਲਮ ਤੋਂ ਬਾਦ ਨਵੇਂ ਨਾਇਕ ਦੀ ਦੂਜੀ ਫਿਲਮ ਤੋਂ ਕਿੰਨੀ ਕਮਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਉਪਰ ਗੌਰ ਕਰਕੇ ਪੈਸਾ ਲਾਉਣ ਵਾਲੇ ਇਹ ਤਹਿ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਕ ਨਵੇਂ ਸਟਾਰ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਕੀਮਤ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸੇ ਮੁਤਾਬਿਕ ਨਿਰਮਾਤਾ ਕੀਮਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਮਾਤਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਗ ਆਪਣੀ ਸਮਝ ਦੁਆਰਾ ਨਵੇਂ ਸਿਤਾਰੇ ਦਾ ਭਾਅ ਮੁਕਰਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਅਸਲੀ ਖੋਲ ਜਨਤਾ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਸਿਤਾਰੇ ਨੂੰ ਕਿਸ ਰੂਪ ਵਿਚ ਪਸੰਦ ਕਰਨ।

ਦਰਅਸਲ ਹਰ ਸਿਤਾਰੇ ਨੂੰ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਇਕ ਵਰਗ ਦੀ ਤਾਕਤ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਉਸਦੀਆਂ ਫਿਲਮਾਂ ਦੇ ਨਿਰਮਾਤਾ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਇਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਨਾਇਕ ਦੇ ਵਿਅਕਤਿਤਵ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਉਭਾਰਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉਸਦੀ ਲੋਕ-ਪ੍ਰੀਅਤਾ ਵਧਦੀ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਫਿਲਮ ਹੀ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਧਿਅਮ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਦਰਸ਼ਕ ਕਲਾਕਾਰ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਆਸਾਧਾਰਨ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਸਾਧਾਰਨ ਰੂਪ



ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਅੱਜ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਰੇ ਫਿਲਮ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਕਲਾਕਾਰ ਦਾ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਅਕਤਿਤਵ ਉਸ ਦੀ ਅਭਿਨੈ-ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਤੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸੰਦਰਭ 'ਚ ਅਸੀਂ ਜੇਕਰ ਨਸੀਰੁਦੀਨ ਸ਼ਾਹ ਦੇ ਕੈਰੀਅਰ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੀਏ ਤਾਂ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸਮਝ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਗੰਭੀਰ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਨਸੀਰ ਨੇ ਆਪਣੀ ਬਹੁਮੁਖੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਕਈ ਵਾਰ ਸਾਬਤ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਪਰ ਜਦੋਂ ਵੀ ਉਸ ਦੇ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਦੀ ਗੱਲ ਉਠਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਰਗ ਦਾ ਦਰਸ਼ਕ ਹੀ ਉਸਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਿਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਦੋ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਜਦੋਂ ਉਸ ਨੇ ਵਪਾਰਕ ਅਤੇ ਮਸਾਲਾ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਤਾਂ ਹੋਰਾਨੀ ਦੀ ਗੱਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਉਹ ਬੁਝਿਆ-ਬੁਝਿਆ ਜਿਹਾ ਦਿਖਾਈ ਦਿੰਦਾ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦ੍ਰਿਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤਿਭਾਗੀਨ ਕਲਾਕਾਰ ਆਰਾਮ ਨਾਲ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਹਨ, ਨਸੀਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚ ਉਲਝ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਨਾਚ ਗਾਣੇ ਵਿਚ ਤਾਂ ਉਸ ਦੀ ਸ਼ਾਮਤ ਹੀ ਆ ਜਾਂਦੀ ਸੀ। ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿਚ ਵਪਾਰਕ ਫਿਲਮ ਜਗਤ ਵਿਚ ਉਸ ਦਾ ਕੈਰੀਅਰ ਹੀ ਰੁਕ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਕੁਝ ਖਾਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਰੋਲ ਹੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਨਿਭਾਏ ਹਨ ਸਨ। ਹਾਂ, ਹੁਣ ਕੋਤਨ ਮਹਿਤਾ ਦੀ 'ਸ਼ਰਤ' ਵਿਚ ਨਸੀਰ ਕੁਝ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਾਲ ਚੁੱਤ ਸਕਿਆ ਹੈ। 'ਸ਼ਰਤ' ਵਿਚ ਤਾਂ ਉਸ ਨੇ ਗਾਣੇ ਦਾ ਦ੍ਰਿਸ਼ ਵੀ ਭਲੀ ਭਾਂਤ ਨਿਭਾਇਆ ਹੈ। (ਬਾਕੀ ਪੰਨਾ 22 'ਤੇ)



BHANDAL DRYWALL LTD.

3397 Kingsway, Vancouver, B.C.

Ph. 430-5011

Vice President

Karnail S. Bhandal



President

Jarnail S. Bhandal M.A.

ਅਮਰੀਕਾ ਨੇ ਅਫਗਾਨ ਬਗਾਵਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰੂ ਗੈਸਾਂ ਵਾਲੇ ਹਥਿਆਰ ਦਿਤੇ

ਇਸਲਾਮਾਬਾਦ — ਪਿਛਲੇ ਦਿਨੀਂ ਅਫਗਾਨ ਦੀ ਇਨਕਲਾਬੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਅਮਰੀਕਾ ਸਰਕਾਰ ਬਗਾਵਤੀ ਉਲਟ ਇਨਕਲਾਬੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰੂ ਗੈਸਾਂ ਵਾਲੇ ਹਥਿਆਰ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਅਫਗਾਨ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਬੁਲਾਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹਨਾਂ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿਚ ਜ਼ਰੀਰਦਾਰ ਬਗਾਵਤੀਆਂ ਕੋਲੋਂ ਅਮਰੀਕਾ ਦੇ ਬਣੇ ਮਾਰੂ ਗੈਸਾਂ ਛੱਡਣ ਵਾਲੇ ਹਥਿਆਰ ਵਫ਼ੇ ਹਨ। ਕਾਬਲ ਰੇਡੀਓ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਪੱਕੇ ਸਬੂਤ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਹਥਿਆਰ ਹਵਾਈ ਜਹਾਜ਼ਾਂ ਰਾਹੀਂ ਅਮਰੀਕਾ ਤੋਂ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਤੇ ਫਿਰ ਬਗਾਵਤੀਆਂ ਕੋਲ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ।

(ਪੰਨਾ 22 ਦੀ ਬਾਕੀ)

ਇਉਂ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਨਸੀਰ ਜਿਸ ਮੰਜਲ ਉਪਰ ਖੜਾ ਹੈ, ਉਥੇ ਉਹ ਵਪਾਰਕ ਫਿਲਮਾਂ ਵਿਚ ਆਪਣਾ ਇਕ ਸਥਾਨ ਬਣਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੰਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਇਕ ਅਭਿਨੇਤਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਦੇਖਾ ਮਹਾਨ ਬਣਾ ਲਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਟਾਪ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਹੁੰਦੀ ਸੀ। ਹਾਲਾਂ ਕਿ ਇਹ ਵੀ ਇਕ ਸਚਾਈ ਹੈ ਕਿ ਨਸੀਰ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪ੍ਰਤਿਭਾ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਵਿਚ ਕਈ ਸਾਲ ਲੱਗੇ।

ਉਭਰਦੇ ਸਿਤਾਰਿਆਂ ਵਿਚ ਇਕ ਅਜੀਬ ਜਿਹਾ ਪੈਟਰਨ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ ਹੈ, ਇਕ ਪਾਸੇ ਬੇਟਰ ਦੇ ਅੱਛੇ ਐਕਟਰ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕੂਲ ਆਫ ਡਰਾਮਾ ਦੇ ਨੌਜਵਾਨ ਇਹ ਸਾਬਿਤ ਕਰ ਚੁਕੇ ਹਨ ਕਿ ਦਰਸ਼ਕਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਭਿਨੈ ਪਸੰਦ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਫਿਲਮ ਉਦਯੋਗ ਵਿਚ ਨਿਤ ਨਵੇਂ ਚੇਹਰੇ ਆ ਰਹੇ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਬੇਟਰ ਅਤੇ ਅੱਛੇ ਸਿਨੇਮਾ ਨਾਲ ਘੱਟ ਹੀ ਵਾਸਤਾ ਹੈ, ਜੈਕੀ ਸ਼ਰਾਫ, ਅਨਿਲ ਕਪੂਰ, ਸੰਨੀ ਦਿਓਲ, ਗੋਵਿੰਦਾ ਆਦਿ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਲਾਕਾਰ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇ। ਭਾਵੇਂ ਫਿਲਮੀ ਦੁਨੀਆਂ ਵਿਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਗ੍ਹਾ ਬਣਾ ਲਈ ਹੈ। ਜਦਕਿ ਨਸੀਰ, ਓਮਪੁਰੀ, ਕੁਲਬੁਸ਼ਨ ਖਰਬੰਦਾ, ਪੰਕਜ ਕਪੂਰ ਆਦਿ ਉਸ ਵਪਾਰਕ ਪੱਧਰ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚ ਸਕੇ। ਵਪਾਰਕ ਸਿਨੇਮੇ ਵਿਚ ਰਾਜ ਬੱਬਰ ਹੀ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਕਲਾਕਾਰ ਹੈ, ਜੋ ਬੇਟਰ ਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਫਿਲਮਾਂ ਤੱਕ ਵਿਚ ਆਪਣੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਸਾਬਿਤ ਕਰ ਚੁਕਿਆ ਹੈ।



PREMIER BILL VANDER ZALM

ਬੀ. ਸੀ. ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਲੇਬਰ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਚੋਣ ਦੰਗਲ ਵਿਚ ਮੁਕਾਬਲਾ ਵੈਂਡਰ-ਜ਼ਾਮ ਨਾਲ

ਰਿਚਮੰਡ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੀ ਸੀਟ ਲਈ ਬੜਾ ਹੀ ਦਿਲਚਸਪ ਮੁਕਾਬਲਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਜ਼ਦੂਰ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਆਰਟ ਕਿਊਬੀ ਨੇ ਰਿਚਮੰਡ ਤੋਂ ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਦੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਖੜਾ ਹੋਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕਰ ਦਿਤਾ ਹੈ ਰਿਚਮੰਡ ਹਲਕਾ ਜਿਸ ਵਿਚ ਦੋ ਐਮ. ਐਲ. ਏ. ਚੁਣੇ ਜਾਣੇ ਹਨ ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਦੇ ਦੂਜੇ ਉਮੀਦਵਾਰ ਭੂਤਪੂਰਵ ਆਲਡਰਮੈਨ ਡੌਗ ਸੈਂਡਬਰਗ ਹੋਣਗੇ। ਐਨ. ਡੀ. ਪੀ. ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਜਿੱਤਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਰਟ ਕਿਊਬੀ ਨੇ ਵੈਂਡਰਜ਼ਾਮ ਨੂੰ ਕਰਾਰੇ ਹੱਥੀਂ ਲਿਆ ਉਸਦਾ ਕਹਿਣਾ ਸੀ ਹੁਣ ਦੇ ਵੈਂਡਰਜ਼ਾਮ ਤੇ ਅਜ ਤੋਂ ਦਸ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਵੈਂਡਰਜ਼ਾਮ ਵਿਚ ਕੋਈ ਫਰਕ ਨਹੀਂ ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਅਜ ਦਾ ਵੈਂਡਰਜ਼ਾਮ ਜੋ ਸਾਡੇ ਨਾਲ ਮਿਲਵਰਤਣ ਦੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਝੰਜੋੜੇਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੀ ਕਹਿਣੀ ਤੇ ਕਰਨੀ ਵਿਚ ਫਰਕ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਉਸ ਵੈਂਡਰਜ਼ਾਮ ਨੂੰ ਭੁਲ ਜਾਵੋਗੇ ਜੋ ਮਨੁੱਖੀ ਸਾਧਨਾਂ ਦਾ ਮੰਤਰੀ ਸੀ, ਜਿਸਨੇ ਕਿ ਦਿਮਾਗੀ ਅਪੰਗ ਲੋਕਾਂ ਦੀਆਂ ਪੈਨਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਕੱਟਿਆ ਸੀ?

Thinking of Buying or Selling

Residential, Commercial, New Houses, Lots, Building Contracts

Specializing :

Resale New Housing Lot Sales and Farms

Don't delay call now :

Hardeep S. Bhangav
Medellion Club Award Winner

ਰਹਾਇਸ਼ੀ ਘਰਾਂ, ਅਤੇ ਕਮਰਸ਼ਲ ਪਰਾਪਰਟੀ ਲਈ ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੰਗਵ ਨੂੰ ਫੋਨ ਕਰੋ

Ph. Off: 594-4141

Pager 438-2333 #1596

BENCH MARK
REALTY CORPORATION

Bench Mark Realty Corp.

7218 King George Hwy. Surrey, B.C. V3W 5A5



ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਭੰਗਵ

Business Financial Planning



Taking Care of Your Family and Business

How can I ensure that in the future my estate will have the necessary liquidity to meet outstanding debts, taxes, etc.?

Estate Analysis



Recruiting and Retaining Key Employees

What about a basic benefits package for my employees?

Group Insurance



Affordable Retirement Packages for You and Your Employees

How can I increase my retirement benefits?

Registered Retirement Savings Plan

Find Out More About

The Plan(s) That Interest You Call Your Financial Planner and Complete Brokerage Service:



Sudesh Kalia

Bus: (604) 685-9335

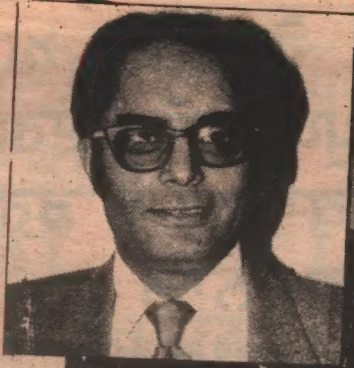
Res: (604) 254-5837

ASSURING BRIGHT FINANCIAL FUTURES



NORTH AMERICAN LIFE

#320 - 815 W. Hastings Street
VANCOUVER, B.C. V6C 2W1



ਸਰੀ ਵਿਚ ਤੁਹਾਡੀ ਕਮਿਊਨਿਟੀ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਸਟੋਰ
ਗਿੱਲ-ਫੋਰਡ-ਫਰਨੀਚਰ

GILLFORD FURNITURE MART



ਪੂਰੀ ਕੱਢ ਸੇਲ ਵਿਚ
ਬੀ. ਸੀ. ਦੇ ਕੋਨੇ ਕੋਨੇ ਤੋਂ
ਚੱਲ ਕੇ ਆਓ!

ਲਓ ਜੀ! ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ ਗਿਲਫੋਰਡ ਫਰਨੀਚਰ ਦੀ
ਨਵੀਂ

ਕੰਡੇ ਕੱਢ ਸੇਲ!

ਜੋ ਕਿ ਲੱਗ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿਚ ਹਰ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਫਰਨੀਚਰ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਕੰਡੇ ਕੱਢ
ਦਿਤੇ ਜਾਣਗੇ। ਬੀ. ਸੀ. ਦੇ ਕੋਨੇ ਕੋਨੇ ਵਿਚ ਫਰਨੀਚਰ ਡਲਿਵਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।



ਕੰਡੇ ਕੱਢ ਸੇਲ ਵਿਚ

ਡੈਕੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੋਫਾ ਸੈਟਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਡੀਆਂ ਲੱਭ ਕੇ ਪਹੁੰਚ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਹਰ ਇਕ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ
ਫਰਨੀਚਰ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਡੈਕੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸੋਫਾ ਸੈਟ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਵਾਲੇ ਕੰਡੇ ਕੱਢ ਦਿਤੇ
ਜਾਣਗੇ।

Something New!
Ask About Our
GILLFORD
FURNITUREMART
CREDIT CARD
SERVICE
APPLY TODAY.

GILLFORD FURNITURE MART
"Better Quality Furnishing at Discount Prices"

Financing Available O.A.C.

13442-108th Avenue, Surrey

Hours: Mon-Fri 10-9. Sat.-Sun. & Holidays 10-6



588-4461